CUMARTESİ

ÖLÜMÜNÜN BİRİNCİ YILINDA

can yücel

"Kendi düşen köyler kentler ağlamaz
Sur dışında ben oturur ağlardım
Ekmek diye bağrışırdı bebeler
Elma derler ben ortaya çıkardım..."
...
"Ölürsem neye gam yerim ki en çok
Bi daha küfredemiyeceğime..."

BU HAFTA

- ✓Yeşim Ustaoğlu: Türkiye hazır değil!
- ✓Türk Edebiyatı'nda kavgalar...
- ✓Yunan rahipleri ve dengbêjler...
- ✓Sinemada Budist Pazar...
- ✓Günümüz şiirinin güncelle ilişkisi...
- ✓'Barınaksız' kitabı ve Edward Said...

PAZAR

LALE MANSUR İLE RÖPORTAJ

BU HAFTA

- ✓Taşrada muhalif olmak zor...
- ✓Bir deprem de böyle geçti...
- ✓Kışın soğuk ve yağışlı, yazın sıcak ve erotik!..
- ✓Aldırma Che aldırma...
- ✓Şeyhmuz, Kemalettin ve xooooll!..
- ✓'Son bahriyeli...

2 BİNDE **Yeni Gündem**

11 AĞUSTOS 2000 CUMA

YIL:1 SAYI:78 www.yenigundem.com - E-mail: eposta@yenigundem.com FİYATI: 200 BİN LİRA

KHK, Çankaya ile iktidar arasında restleşmeye dönüştü

SEZER'E REST

Hükümet, Sezer tarafından veto edilen Kanun Hükmündeki Kararname'yi 'aynen' Cumhurbaşkanlığı'na gönderme kararı aldı

BAKANLAR KURULU TOPLANDI

Sezer'in KHK'yi geri çevirmesinin ardından önceki gün liderlerin biraraya gelmesinden sonra dün de Bakanlar Kurulu 3.5 saat süren bir toplantı yaptı. Bakanlar Kurulu, Cumhurbaşkanı Sezer'e, memurlarla ilgili kararnameyi aynen göndermeyi kararlaştırdı.

SEZER İMZALAMAK ZORUNDA

Toplantıdan sonra açıklama yapan Ecevit, Sezer'i sert ifadelerle yanıtlarken, "Anayasa'ya göre, Cumhurbaşkanı'nın KHK'yi geri gönderme yetkisi yok. İkinci kez değiştirilmeden gönderilen bir KHK'nin imzalanması Anayasal bir zorunluluktur" dedi.

ECEVİT'E RANDEVU VERMEDİ

Hükümetin KHK'yi gönderme kararı Ankara'da bomba etkisi yarattı. Cumhurbaşkanı Sezer, Ecevit'le dünkü ve önümüzdeki haftaki olağan görüşmeyi iptal etti. Ecevit, "kırgın değilim" dediği Sezer'in iptal için özel bir gerekçe göstermediğini söyledi. **Sayfa/5**

Pişkinsüt'ten 'anlamlı' çözüm!

TBMM İnsan Hakları Komisyonu Başkanı DSP Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt, Kürt illerinde yaptığı incelemeler sonucu doğru politikalara ulaşmanın bölge halkının düşüncelerine değer vermekten geçtiğini belirtti. Pişkinsüt, "Doğu ile batıyı kaynaştırmak ve karşılıklı anlamayı sağlamak" amacıyla 'empati' çalışması başlattığını da açıkladı. **Sayfa/6**

Çocuk gözüyle savaş

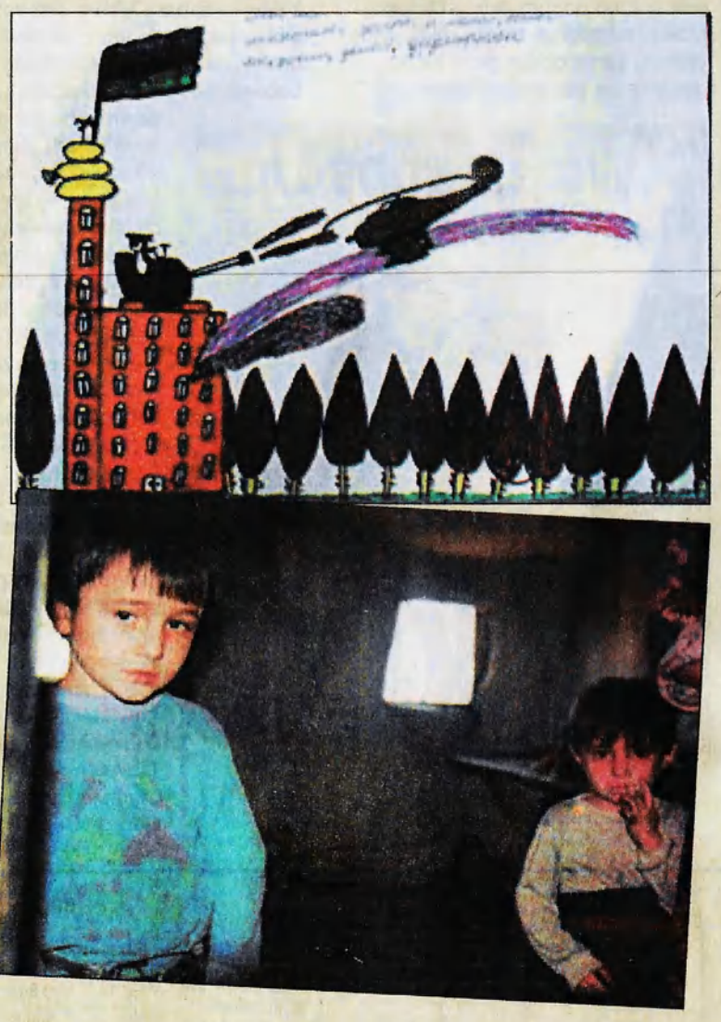

Savaş içinde yaşam oyunu

Rus savaş uçakları Çeçen başkentini harabeye çevirirken, onlar yani Çeçen çocuklar karanlık ve dondurucu bodrum katlarında aylarca beklediler. Savaş uçaklarını gördükçe ağladılar. Ağladıkça savaşın diğer yüzü oldular. Savaşın acımasızlığına şahit olan Çeçen çocuklar İngüşetya'daki mülteci kampında çocuk gözüyle çatışmaları, ölümü, yıkımı ve İngüşetya'da mülteci kampındaki yaşamlarını çizdiler. **Sayfa/12**

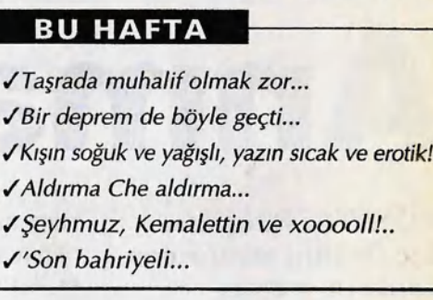

Fenerbahçe-Kocaeli karşı karşıya

Futbolun zamanı geldi

Bu yıl 43. kez start alacak olan Türkiye 1.Futbol Ligi, şampiyonluk hesapları yapan Fenerbahçe ile Kocaelispor arasında bu akşam İzmit'te oynanacak maçla start alacak. **Sayfa/9**

Kürtlere kültürel haklar şansı

Türkiye ilk adımı atıyor

Türkiye, önümüzdeki hafta yaklaşık 35 yıldır imzalamakta direndiği "BM Bireysel ve Siyasi Haklar Sözleşmesi" ile "BM Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi"ne imza atacak. **Sayfa/6**

'Türkiye'ye helikopterler verilmesin'

Helikoptere karşı kampanya

ABD Temsilciler Meclisi milletvekillerinden John Porter ve Amerikalı Bilim Adamları Federasyonu taarruz helikopteri ihlasenin Türkiye'ye verilmesine sert tepki gösterdi. **Sayfa/6**

Irak'a giden ilk devlet başkanı

Hugo Chavez ambargoyu deldi

Venezuela Devlet Başkanı Hugo Chavez, dün Irak'a gitti. Körfez Savaşı'ndan bu yana Irak'a giden ilk devlet başkanı olan Chavez, İran sınırından Irak'a giriş yaptı. **Sayfa/7**

Öcalan: Barışın yolu demokrasi

PKK lideri Abdullah Öcalan, İran'da yaşanan gelişmelerin Demokratik Ortadoğu Federasyonu önerisini güçlendirdiğini belirtti

TUTUCULUK AŞILMALI

PKK lideri Abdullah Öcalan, Kürtlerin özgür kimlikleriyle kendilerini ifade etikleri sürece demokratik süreçle bütünleşebileceğini açıkladı. Öcalan, Türkiye'de din ve milliyetçi tutuculuğun aşılmasının cumhuriyetin demokratik temelde yeniden yapılandırılması anlamına geleceğini belirtti.

ORTADOĞU FEDERASYONU

İran Cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi'nin Kürdistan Eyaleti'ne yaptığı ziyaretin demokratikleşme açısından önemli olduğunu ifade eden Öcalan, "Ortadoğu'da halklar arası barışın gerçekleşmesinin tek yolu demokrasiden geçer. Tarih Ortadoğu'dan federasyon istiyor" dedi. **Sayfa/6**

"Unutmama"nın önemi

Henri Alleg

Bertold Brecht'in, sıkça tekrarlanan uyarısını hep ciddiye almak durumundayız: Canavarın ansızın fırladığı rahim, hala doğurgan! Militan-yazarın, Hitler'in Büyük Reich'ının yıkıldığı günün hemen ertesinde dillendirdiği bu sözlerin anlamı bugün çok daha büyük... **Sayfa/3**

1992'de Ceylanpınar'da öldürülen gazeteci-yazar Hüseyin Deniz anıldı

Anmaya polis engeli

HADEP Ceylanpınar İlçe Örgütü tarafından Deniz'in mezarı başında yapılmak istenen anmaya polis izin vermedi

URFA - Uluslararası PEN üyesi ve Özgür Gündem Gazetesi Yazarı Hüseyin Deniz'in, 8. ölüm yıl dönümünde mezarı başında yapılmak istenen anma töreni polis engeline takıldı.

9 Ağustos 1992'de evden işe giderken kimliği belirsiz kişiler tarafından uğradığı silahlı saldırı sonucu hayatını kaybeden Gazeteci-Yazar Hüseyin Deniz, önceki gün HADEP Ceylanpınar İlçe Örgütü'nde yapılan bir törenle anıldı. Basın şehitleri anısına yapılan bir dakikalık saygı duruşuyla başlayan anmada, Deniz'in yaşamı anlatıldı. Anmada konuşan HADEP İlçe Başkanı Ahmet Dağtekin, mezarı başında yapmak istedikleri anmanın polis engeline takılmasının bir demokrasi ayıbı olduğunu ve uygulamayı kınadıklarını belirtti.

HADEP Ceylanpınar Kadın Kolları Başkanı ve Hüseyin Deniz'in kız kardeşi Adile Deniz de iki yıldır Hüseyin Deniz'i, mezarı başında anmak istediklerini ancak polis tarafından engellendikiklerini söyledi.

Deniz, yapılan uygulamanın HADEP'e karşı ön yargılı bir tutum olduğunu söyleyerek, Türkiye'nin hukuk sisteminin tartışıldığı bir dönemde yapılan antidemokratik uygulamanın hukuksuzluğun göstergesi olduğunu kaydetti. Ceylanpınar mezarlığı gün boyu polisler tarafından abluka altına alınırken, HADEP İlçe Binası öğle saatlerine kadar polis gözetiminde tutuldu.

Ceylanpınar'da öldürüldü

Asıl mesleği öğretmenlik olan Hüseyin Deniz, öğretmenlikten ayrıldıktan sonra çeşitli alanlarda araştırmalar yaptı. Cumhuriyet Gazetesi'nin Urfa-Ceylanpınar muhabirliğini yapmakla birlikte bu gazeteye araştırma yazıları da yazan Deniz, Özgür Gündem Gazetesi yayına başladıktan sonra bu gazetede çalışmaya başladı. Gazetenin Ceylanpınar muhabirliğini yapan Deniz, görgü tanıklarının anlatımlarına göre, 9 Ağustos 1992 tarihinde Ceylanpınar Gazi Mahallesi Dörtyol Mevkii'nde yürürken silahlı saldırıya uğradı. Saldırı sonucu ağır yaralanan Deniz, çevreden yetişenler tarafından Urfa Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Burada yapılan ilk müdahaleden sonra, Diyarbakır Dicle Üniversitesi Hastanesi'ne kaldırılan Deniz vurulduktan 28 saat sonra tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

BASINDAN — OKTAY EKŞİ / HÜRRİYET

Dile yasak konur mu?

Kürtçe radyo veya televizyon yayını yapılmasına izin verilmesini isteyenlere son olarak Devlet Bakanı Rüştü Kazım Yücelen'in de katıldığı bildiriliyor.

Hükümet üyeleri içinde bu konuyla ilgili fikrini önce DSP'li Dışişleri Bakanı İsmail Cem söyledi.

Türkiye'de insanlar istedikleri dilde yayın yapabilmeliler" görüşünü savundu.

Ama sen misin böyle diyen? İsmail Cem'in üzerine bir gidildi ki, sormayın. Yok efendim "Asker böyle istemez"miş. Yok efendim "Bu yolu açınca ardından ne geleceğini düşünüyor mu"ymuş?

Oysa dünyada insanların ağzını tıkayarak hükmetme dönemi kapanalı çok oldu. Zaten bu kafadaki devletlerin hepsi de teknoloji karşısında yenik düştü. Örneğin Sovyetler kısa dalga radyo yayınlarını önlemek için yırtındılar. Sonunda kısa dalga radyo yayınları kaldı ama Sovyetler Birliği bitti.

İran çanak anten yasağı koydu da insanların dış dünyayı izlemesini engelleyebildi mi? Tam tersine, hem çanak antenler kullanıldı, hem de İran alay konusu oldu.

O yüzden kimse başını kuma sokmasın:

Şimdi herkesin istediği dille yayın yaptığı bir dönemi yaşıyoruz. Teknoloji de her engeli aşıp bu yayınları dünyanın öteki ucuna götürüyor.

O yüzden Devlet Bakanı Rüştü Kazım Yücelen'in de, gazetecilerle yaptığı sohbet sırasında aynen Cem gibi Kürtçe'nin günlük yaşama girmesine komplekssiz bir şekilde bakmasına sevindik.

Gerçi o da "şahsi görüş" kaydıyla söylemiş ama yine de "Kürtçe yayın ihtiyacı varsa, bunu da zaten engelleyemezsiniz. Teknolojideki gelişmeleri dikkate aldığınızda da bu böyledir. Ancak ben böyle bir ihtiyaç olduğu kanaatinde değilim" demiş.

Emekli Büyükelçi Şükrü Elekdağ'ın, geçen yılın temmuz ayında yayınlanan bir makalesinde, Lozan Antlaşması'nın 39'uncu maddesinin de, yayınlara dil yasağı konulmasını engellediğini anımsattığı unutulmamalı.

Sadece onlar değil... Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz da son bir buçuk iki yıldan beri bu konularda hayli liberal görüşler açıklıyor. O nedenle hükümetteki şahsi görüşlerin bir gün hükümet görüşü haline dönüşmesini bekliyoruz.

Türkiye, gelişmiş demokrasilerle kendisi arasına koyduğu bir engelden ancak bu yolla kurtulur.

Aslını ararsanız Türk Devleti'nin "dil yasağı" koymak gibi bir geleneği yoktur. Nitekim Anadolu'ya geldiğimiz tarihten beri geçen bin yıl boyunca, Kürtçe dahil bir başka dilin yasaklandığı süre 1983'ten 1991'e kadar, yani sadece sekiz yıldan ibarettir. Ancak 1994'te kabul edilen RTÜK yasası, "radyo ve TV yayınları için" böyle bir yasak koymuştur ve halen o yasak yürürlüktedir. O nedenle bu ayıptan kurtulmak artık acil bir ihtiyaçtır.

Metro gazetesi yayına başladı

ANKARA - Türkiye'nin ilk metro gazetesi 'Başkent Metro', yayın hayatına başladı. Metro ve Ankaray'da geçirilen seyahat süresi göz önünde bulundurularak hazırlanan Başkent Metro gazetesi, 4 Ağustos'ta yayına başladı. Nar Ajans tarafından yayımlanan Başkent Metro, yerel, kültürel, aktüel, sağlık ve mizaha ağırlık verecek. Tamamı renkli 8 sayfa, tabloid ve haftalık olarak yayınlanacak Başkent Metro gazetesi, Kızılay merkez olmak üzere Dikimevi, Beşevler, Demetevler ve Batıkent'te cuma günleri dağıtılacak.

Sırp gazeteci rahatsızlandı

BELGRAD - Muhalif Sırp gazeteci Miroslav Filipoviç, rahatsızlığı nedeniyle cezaevinden askeri bir hastaneye kaldırıldı. Beta haber ajansı, eşi Slavica'nın, Filipoviç'in hastaneye kaldırıldığı bilgisini doğruladığını ve yakında ziyaret edeceğini aktardı. Filipoviç'in rahatsızlığı konusunda bilgi verilmedi. Kosova'da Yugoslav ordusunun kötü muamelelerine ilişkin haberleriyle dikkati çeken Filipoviç, casusluk ve yalan haber iddialarıyla askeri mahkemede yargılanarak 7 yıl hapis cezasına çarptırılmıştı.

Radyo sunucusu intihar etti

BANDIRMA - Bandırma'da yayın yapan SES FM'de yayınlanan, "Hülya ile gün batımı" adlı programın yapımcısı ve sunucusu Hülya Karaman, önceki akşam dinleyicilerine hüzünlü bir şekilde veda etti. Genç sunucu, canlı yayında dinleyicilerine, "Belki bir daha görüşemeyiz" dedikten sonra saat 21.00'de, apartmanın 6. katına çıkarak, kendini boşluğa bıraktı. Karaman, feci şekilde can verdi. Cumhuriyet Savcılığı olayla ilgili soruşturma başlattı. Talihsiz sunucunun arkadaşları, Hülya'nın 4 yıl önce annesi kanserden öldükten sonra bunalıma girdiğini söylediler.

İran'da gazeteci tutuklandı

TAHRAN - İran'da reformcu gazetelerde makale ve incelemeleri yayınlanan yazar Mesud Behnud'un tutuklandığı bildirildi.

Aynı zamanda BBC Farsça servisinde çalışan Behnud hakkında mahkemelere yapılan 85 şikayet bulunduğu belirtilirken, Mesud'un tutuklanma gerekçesi konusunda ayrıntılı bilgi verilmedi. Şah zamanında da gazetecilik yapan Behnud, aşırı muhafazakarlar tarafından o dönemde "Şaha yakın olmakla" suçlanıyordu. Bu arada, 3 gün önce mahkemeye çağrılan reformcu gazeteci Hamid Rıza Celayipur hakkında tutuklama kararı çıktığı ileri sürülürken, halen hapiste bulunan başka bir reformcu gazeteci Maşallah Şemsülvaezin hakkındaki 2.5 yıllık mahkumiyet kararının Yargıtay tarafından da onaylandığı bildirildi.

Şemsülvaezin, mahkumiyet kararının temyiz mahkemesi tarafından onaylanması üzerine Nisan ayında hapse atılmıştı.

TV'ye çok çıkmak greve neden oldu

NEW YORK - ABD'de özellikle televizyonlar için çevrilen reklam filmlerinde rol alan oyuncular, 15 haftadır grev yapıyorlar.

SAG ve "American Federation of Television & Radio Artists" adlı sendikalar tarafından yürütülen grevin kısa sürede bitmeyeceği tahmin ediliyor. Sendikalar, oyunculara, reklam filminin yayımladığı her sefer için prim ödenmesini istiyor. Şirketler ise oyunculara bir defaya mahsus ücret ödenmesinde ısrar ediyor. Bazı reklam filmlerinin tutulduğunu kaydeden sendikalar, "rol alan oyuncunun bu nedenle çok fazla ekrana çıktığını, yüzünün eskidiğini ve kişiliğinin filmdeki ürünle özdeşleştiğini" savunarak, "bunun karşılığını almanın oyuncunun hakkı olduğunu" belirtiyorlar. Tarafların arasını bulmaya çalışan "ortak politika komisyonu" danışmanlarından Ira Shepard, işveren konumundaki reklamcı firmaların, bu gibi durumlarda oyunculara yüzde 17 oranında prim ödemeyi kabul ettiklerini ifade etti.

GÜNÜN FİLMLERİ

20.35

SİNEMA- **KANAL D**

Bak Şu Konuşana

Mollie, yalnız yaşayan hamile bir genç kadındır. Mollie, Albert adındaki evli bir adamdan hamile kalmıştır. Albert, bebek doğunca ona babalık yapacağına dair söz vermiştir. Bir gün aniden doğum sancısı tutunca Mollie, bir taksiye biner. Taksi şöförü James, sancı çeken genç kadını görünce ne yapacağını şaşırır.

Macera dolu bir yolculuk sonunda taksi şöförü Jemes, genç kadını hastaneye yetiştirir. Mollie, sağlıklı bir doğum yapar. Mikey adını verdiği bebeği daha doğumundan itibaren düşüncelerini kendi kendine konuşarak dile getiren ilginç bir bebektir. Mollie, bebek Mikey'i de alarak evine geri döner. Fakat Mikey'in babası Albert, söz verdiği gibi bebeği üstlenmez ve Mollie'yi bebeğiyle yalnız bırakır. Genç kadın bebekle nasıl başa çıkacağını şaşırmıştır. Bir gün taksi şöförü James çıkagelir. Bu sırada Mollie'nin, iş için dışarı çıkması gerekmektedir ve bebeği James'e bırakarak evden ayrılır. Bundan sonra James, bebeğe gönüllü babalık yapmaya başlar. Mollie ve bebeği Mikey, James'a çok alışmıştır. Bir gün Albert gelir ve Mollie'den onu affetmesini ister. Böylece Mollie, zor bir kararın eşiğine gelir... Bebek Mikey'i ünlü aktör Bruce Willis seslendiriyor...

Yönetmen: Amy Heckerling
Oyuncular: John Travolta, Kirstie Alley, Olympia Dukakis, George Segal

22.15

SİNEMA- **KANAL 7**

Gelin Prenses

Küçük Grandson hastalanır ve ziyaretine gelen büyükbabası ona bir roman okumaya başlar. Romanın kahramanı gelin olan bir prensestir. Bir çiftlikte büyüyen genç kız şımarık ve kendini beğenmiştir. En sevdiği şey çiftlikte çalışan genç işçi Wesley'i sürekli çalıştırmaktır. Wesley ise ona karşı saygılı ve sadık tavırlarının altında aslında genç kıza sırılsıklam aşıktır. Genç kız da kısa sürede onu sevdiğini anlar. Ancak Westley'nin evlenmek için yeterli parası yoktur. Bu yüzden çiftlikten ayrılır ve kısa süre sonra bindiği geminin korsanların saldırısına uğradığı ve onun da öldürüldüğü haberi gelir. Battercup adeta yıkılır ve beş yıl sonra büyük prens tarafından eş olarak seçilir. Ancak nişanlandığı gün haydutlar tarafından kaçırılınca prens onların peşine düşer. Haydutların peşinde esrarengiz bir maskeli silahşor daha vardır. Prenses kısa sürede maskeli gencin kim olduğunu anlayacaktır.

Yönetmen: Rob Reiner
Oyuncular: Robin Wright, Cary Elwes, Mandy Patinkin, Chris Sarandon,Bill Crystal

00.30

SİNEMA- **KANAL E**

The Ex

David başarılı bir işadamıdır. İş hayatındaki başarılarına karşın cinsel hayatında zaman zaman psikopatik eğilimler göstermektedir. Hastalık derecesindeki bu durumu para ile gizlemeyi hep başarmıştır. Günün birinde karşısına çıkan genç ve alımlı kadın ile flörtünün cinsel isteklerine cevap vereceğini sanmaktadır. Ancak işler sandığı gibi gitmeyecektir. Zamanla tehdit ve tacizlerle değişen hayatı umulmadık bir şekilde ailesi içinde gerilim ve kabus dolu günlerin başlamasına sebep olacaktır.

Yönetmen: Mark L. Lester
Oyuncular: Yancy Butler, Nick Mancuso, Suzy Amis

TV YAYIN AKIŞI — 11 AĞUSTOS 2000 CUMA

atv
07.00 Kahvaltı Haberleri
10.00 Pokemon
10.30 Sabah Keyfi
13.00 GÜN ORTASI
15.55 Dizi: Sabrina
16.25 Dizi: Çatısız Kadınlar
18.15 SİNEMA: Suçlu
20.00 ANA HABER
21.30 SİNEMA: Dedelerimi Evlendirirken
23.45 Dizi: Viper
00.45 Dönence
01.10 SİNEMA: Plaj Evi

brt
07.10 Dizi: Şampiyon
10.00 Hızlı Polisler
10.30 Hayat Güzeldir
13.00 HABER
16.30 Armoni
18.30 Sihirli Dadı
19.30 ANA HABER
20.40 Dizi: Hastane
21.40 SİNEMA: Kuzey Şarkıları
23.30 Damlalar
01.00 SİNEMA: Efsanevi Şampiyon

CNN Türk
08.12 Müzik
10.00 HABER
10.42 Vitrin
12.00 HABER
13.00 Gündem
15.50 Ekonomi
17.00 HABER
20.32 Spor
21.00 CNN Türk Masası
22.00 HABER
22.42 Müzik
23.00 Editör

Discovery
08.00 Yeni Dedektifler
09.00 Gezginler
11.00 Gizemli Okyanuslar
12.00 Vahşi Discovery
13.00 Portreler
14.00 Bilim Ötesi
17.00 Gezginler
19.00 Afrika Güncesi
20.00 Vahşi Doğa
21.00 Uzaklardaki Afrika
22.00 Fırtına Alarmı
23.00 Discovery Profili

Flash TV
08.00 Çocuk Bahçesi
09.00 Müzik Pınarı
10.00 SİNEMA: Kötü Adamın Dönüşü
13.00 Gün Ortası
17.15 Kurdele
19.30 ANA HABER
20.30 Gizemli Dünyalar
21.30 SİNEMA: Kuşku
23.00 23. Saat
24.00 SİNEMA: İlham Perisi

Kanal D
07.00 Günaydın
11.10 Herşey Sevgi İçin
13.00 HABER
13.10 Sen Herşeyi Düşünürsün
15.10 Maske
16.30 SİNEMA: Ah Nerede Vah Nerede
18.30 Dizi: Ruhsar
19.30 ANA HABER
20.35 SİNEMA: Bak Şu Konuşana
22.45 Zaga
00.10 Haber Saati
00.30 SİNEMA: Korku Evi -2

Kanal E
08.00 HABER
08.10 Piyasalar Açılırken
12.15 Dünya Borsaları
14.30 Sektör Raporu
16.05 Günün Sonu
17.00 Günce
18.00 Dizi: Favori
19.00 Dizi: Hadi Vur Beni
19.30 Dizi: Ikinci Şans
20.30 Evli ve Çocuklu
21.00 SİNEMA: İkiz Kan
23.30 Dünya Listeleri
00.30 SİNEMA: The Ex

Kanal 6
07.00 Türkiye Uyanıyor
09.00 Dizi: İlişkiler
10.30 Sabah Neşesi
12.00 ÖĞLE HABERİ
12.30 SİNEMA: Babamız Evleniyor
14.00 Hayatın İçinden
17.00 SİNEMA: Ali Babanın Oğlu
18.30 Dizi: Hastane
19.30 ANA HABER
21.20 Dizi: Şaban İle Şirin
22.00 SİNEMA: Gecenin Gözleri
00.00 HABERLER
00.30 SİNEMA: Şimşek ve Yağmur

Kanal 7
07.00 Kanal 7'de Sabah
10.00 Dizi: Cesur Pilotlar
11.00 HABER
11.10 SİNEMA: Üç Çapkın Gelin
14.00 GÜNDEM
16.00 HABER
16.10 Hangisi Doğru
17.30 SİNEMA: Karanlık Dünya
19.10 Yarışma: Riziko
20.00 HABER SAATİ
21.10 Red Kid
22.15 SİNEMA: Gelin Prenses
24.00 İskele Sancak

Medya TV
13.30 Med Boyut
13.50 Müzik
14.00 NÛÇE
14.05 Müzik
14.50 Portre
15.00 DENGÛBAS
15.05 Nişho -Dubare
15.55 Klîp
16.00 HABER
16.05 Zanîngeha Med
17.00 NÛÇE
17.05 Bûka Baranê
17.35 Raman -Soranî - Zindî
19.45 DENGÛBAS
20.05 NÛÇEYÊN EREBÎ
20.25 Klîp
20.30 ANA HABER
21.00 Yorum
21.10 Klîp
21.15 Sekoy Azad - Zindî
23.05 Derya Rengan
24.00 DAWIYA ROJÊ

Mezopotamya
10.05 Rojbaş Kurdistan
11.35 Çend Dîmen...
12.00 Girtin

NTV
09.30 HABER ÖZETİ
09.35 Ekonomi
11.20 Lifestyle
12.35 Dünyaya Bakış
14.35 Yakın Plan
17.00 HABER
17.35 Ekonomide Bugün
19.00 HABER
19.30 Sporda Bugün
20.00 HABER 20
21.05 Goldon League - Canlı
23.00 24 Saat
00.05 Gece Gündüz

Show TV
08.30 SİNEMA: Pisi Pisi
10.15 Klip 2000
13.00 Çizgi Film
14.15 Show Kids
15.00 SİNEMA: Ağlayan Gülmedi Mi?
17.00 Dizi: Ana Kuzusu
18.00 SİNEMA: Toprak Ana
20.00 HABER
21.15 SİNEMA: Kusursuz Hedef
23.15 Dizi: Örümcek
00.30 Haber Hattı

Star
08.40 SİNEMA: İnce Hasan
10.20 Dizi: Deli Divane
11.30 Sabah Güneşi
13.00 Gün Ortası
13.20 SİNEMA: Damga
15.00 Aydın Havası
16.40 Küçük Besleme
17.40 SİNEMA: Namuslu
19.30 STAR HABER
20.30 Dizi: Aynalı Tahir
21.50 İbo Show
00.40 SİNEMA: Bir Gecelik Aşk

TGRT
09.30 Dizi: Eltiler
10.30 SİNEMA: Gurbetçiler Dönüyor
12.00 HABER
12.30 Dizi: Cosby
13.30 SİNEMA: Akşam Güneşi
15.30 Öykü'den Sonra
17.00 HABER
17.30 BİNEMA: Yuvanın Bekçileri
19.00 ARA HABER
20.30 Dizi: Kalbimi Kıra Kıra
22.00 İkinci Hayat
23.30 Dizi: Gizli Dosyalar

TRT 1
09.00 Çocuk Saati
10.00 HABER
10.30 Kaybolan Dünya
12.00 HABER
13.30 Dizi: Bütün Çocuklarım
14.40 Okyanus Kızı
17.05 Dizi: Bizim Charlie
18.45 Dizi: Perihan Abla
20.00 ANA HABER
21.00 SİNEMA: Çocuk Deyip Geçme
22.35 Tatil Gecesi
01.00 SİNEMA: Müzik Şehrinde Cinayet

TRT 2
10.00 SİNEMA: Sevdalılar
13.45 Dullar Pansiyonu
17.00 Yaşam ve Gençlik
19.00 Akşam Bülteni
19.30 Genç Kalpler
21.05 Tarih Konuşmaları
22.30 Kaçış Planı
23.00 Altıngül'ün 40 Yılı
23.40 Violent Planet

tv 8
08.10 Gazete Haberleri
10.00 Haber Bülteni
11.15 Dünyadan Spor
12.40 Şirket Haberleri
13.45 Trend
14.40 Güncel
15.50 Günün İçinden
17.35 Bir Zamanlar
19.05 ÖSS'ye Doğru Soruyorum
20.00 ANA HABER
21.00 Yorumsuz
22.00 Belgesel
23.00 İzdüşüm
24.00 Haber Bülteni

RADYO FREKANSLARI

Açık Radyo: 94.9 (İstanbul)
Aktüel FM: 100.5 (Diyarbakır)
Anadolu'nun Sesi : 92.8 (İst.)
Batı Radyo: 93.6 (İzmir)
Best FM: 98.4 (İstanbul)
Can Radyo: 100.0 (Diyarbakır)
Can Radyo: 93.3 (İzmir)
Cem Radyo: 96.4 (İstanbul)
Dost FM: 94.0 (Edirne)
Genç Özgün FM: 96.4 (Adana)
Radyo Akdeniz: 90.8 (Mersin)
Radyo Arkadaş: 100.2 (Adana)
Radyo D: 104.0 (İstanbul)
Radyo Dünya: 107.0 (Adana)
Radyo Foreks: 95.3 (İstanbul)
Radyo İmaj: 98. 0 (Ankara)
Radyo Kent: 97.4 (Mersin)
Radyo Mozaik: 96.3 (Ankara)
Radyo Ses: 99.9 (Mersin)
Radyo Umut: 94.3 (İstanbul)
Radyo Tatlıses: 97.7 (İstanbul)
Radyo 7: 104.6 (İstanbul)
Power FM: 100.0 (İstanbul)
TRT FM: 91.4 (İstanbul)
Yaşam Radyo: 92.3 (İstanbul)

2 Yenigündem İRTİBAT TELEFONLARI

İSTANBUL
İstihbarat:
Tel: (212) 250 90 53-54
Fax: (212) 238 72 63
Haber Servisleri:
Tel: (212) 665 77 04
665 78 15
Fax: (212) 679 75 55-56

ANKARA Tel: (312) 425 63 20
425 88 94 Fax: 419 45 09
ADANA Tel: (322) 458 13 70
Fax: 458 07 10
İZMİR Tel: (232) 464 26 76 -
464 34 37 Fax: 464 44 71
DİYARBAKIR Tel: (412) 223 99
34 Fax: 224 92 67

MERSİN Tel: (324) 238 64 94
Fax: 238 64 95
VAN Tel: (432) 216 56 26
BATMAN Tel: (488) 215 03 31
URFA Tel: (414) 315 32 27
ANTALYA Tel: (242) 243 37 91
Fax: 247 24 51
MALATYA Tel: (422) 321 98 31

TÜRKİYE'DE HAVA

İstanbul	23/27	PB	Diyarbakır	23/42	A
Ankara	18/33	PB	Mardin	26/39	A
İzmir	24/32	AB	Urfa	26/43	A
Antalya	23/31	A	Sıvas	14/30	AB
Adana	23/33	A	Batman	24/42	AB
Samsun	21/26	AB	Tunceli	17/39	A
Antep	24/38	A	Şırnak	19/35	A
Erzurum	10/31	AB	Van	15/27	A

DÜNYA'DA HAVA

Londra	24	PB
Brüksel	23	PB
Paris	27	PB
Roma	30	AB
Kopenhag	20	Y
Berlin	24	PB
Moskova	21	PB
Bağdat	40	A

TAKVİM

HİCRİ: 1421 23 C.Evvel **RUMİ:** 1416

	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
İstanbul	4.22	6.02	13.14	17.05	20.16	21.49
Ankara	4.12	5.49	12.58	16.48	19.58	21.29
İzmir	4.41	6.15	13.21	17.10	20.18	21.45
Bursa	4.26	6.04	13.14	17.04	20.14	21.45

Yusufeli için anket yapılacak

HOPA - Artvin'in Yusufeli ilçesinde yapılacak olan baraj nedeniyle evleri tamamen sular altında kalacak ilçe halkının nereye yerleşeceği yapılacak anketle belirlenecek. DSİ Çoruh Projeleri Bölge Müdürü Mehmet Kılınç, Yusufeli ilçesinin, yapılacak olan Yusufeli Barajı sonrası sular altında kalacağını hatırlatarak, baraj yapımı dolayısıyla bir ilçenin haritadan silineceğini söyledi. Kılınç, 12 bin 500 nüfuslu ilçenin yeni yerleşiminin neresi olacağına Yusufeli halkının kendisinin karar vermesini istediklerini ifade ederek, "İlçe halkı ne yapacağının endişesi içerisinde yaşarken, biz DSİ olarak bir anket yapma kararı aldık.

Zincirci baba gözaltına alındı

İZMİR - Konak İlçesi Karabağlar semtinde 9 yaşındaki Yunus Akmeşe'nin ayaklarını zincirle bağlayan baba gözaltına alındı. Edinilen bilgiye göre, Karabağlar 5657 Sokak'taki evde, Hüseyin Akmeşe, oğlu Yunus Akmeşe'yi ayaklarından zincirle bağladı. Anne Hediye Akmeşe durumu karakola haber verdi. İhbar üzerine eve gelen polisler, anne Hediye Akmeşe'nin de yardımıyla kilidi açıp içeriye girdiler. Evde, Yunus Akmeşe, her iki ayağından zincirlenmiş olarak bulundu. Eve getirilen babanın üzerindeki anahtar alınarak küçük Yunus zincirlerinden kurtarıldı. Oğlunu zincirleyen baba Hüseyin Akmeşe hakkında "Aile ferdine kötü muamele" suçundan adliyeye sevkedileceği öğrenildi.

Çerçuli'de sarılık salgını

SİVEREK - Urfa'nın Siverek ilçesine bağlı Kamışlı köyü Çerçuli mezrasında, 70 köylüden 22'sinde Hepatit-B tespit edildi. Kamışlı köyü Muhtarı Vahap Kaya, köylerinde sarılık vakaları konusunda gazetelerde çıkan haberlerden sonra, davet üzerine 70 köylünün minibüs kiralayarak Siverek Devlet Hastanesi'ne gittiğini, burada yapılan sağlık taramasında 70 kişiden 22'sinde sarılık hastalığının bulunduğunun ortaya çıktığını söyledi. Muhtar Kaya, "Son 2 yılda sarılıktan 3 kişi öldü. 2 kişi de ölüm düşeğinde. Hastalığın gerçek nedeninin ortaya çıkması için mezrada kapsamlı bir tarama yapılmalıdır. Nedeni ancak böyle ortaya çıkarılabilir" dedi.

Askeri araç devrildi

HAKKARİ - Hakkari'nin Çukurca ilçesinde köy korucularını ilçenin Çocuktepe mevkiindeki nöbet yerine götüren askeri araç devrildi. Kazada kimlikleri açıklanmayan 9 korucu ile araç şoförü bir asker yaralandı. Yaralılar Hakkari Askeri Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

Erciş'te sondaj çalışması

VAN - Devlet Bakanı Edip Safter Gaydalı, Van'ın Erciş ilçesinde sürdürülen jeotermal sondajlardan istenen sonuçların çıkmadığını bildirdi. Gaydalı, Erciş ilçesine, 34 kilometre mesafedeki sondaj çalışmalarının yapıldığı bölgeyi gezdi. Gaydalı, burada yaptığı açıklamada, bugüne kadar 490 metrede 90 santigrat derecede sıcak su bulunduğunu söyledi.

Öğrenci Seçme Sınavı tercih formlarını teslim süresi bugün akşam sona erecek

Üç adaydan ikisi eleniyor

ANKARA - ÖSS'den sonra tercih maratonu da tamamlanıyor. Adaylar, tercih formlarını bugün mesai saati bitimine kadar lise ve dengi okul merkezleri ile ÖSYM merkezlerine teslim edecek. ÖSS'de başarılı olan her üç adaydan biri kazanacak, ikisi üniversite kapısında kalacak.

2000 ÖSS'ye giren bir milyon 366 bin 714 adaydan 953 bin 966'sı başarılı olurken, ÖSS'de 105 puan barajını aşan 953 bin 966 aday, ön lisans ve açıköğretim programları, 120 ve daha fazla puan alan 592 bin 366 aday ise lisans programlarını tercih edebilecek.

Yerleştirme aşamasında, ÖSS puanları ve ortaöğretim başarı puanı kadar adayların tercihleri de etkili olacak. Alanı doğrultusunda tercih yapan bir adayın ortaöğretim başarı puanı 0.5 katsayısı ile çarpılarak ağırlıklandırılacak. Alandışı tercihlerde ise 0.2 katsayısı uygulanacak. Alanında tercih yapan aday, alan dışı tercih yapan adaya göre 40 puana kadar ek puan alabilecek.

Yerleştirme sonuçlarının Eylül ayı başında açıklanması planlanırken, üniversitelere kayıtlar 14-21 Eylül günlerinde gerçekleştirilecek. Kayıtların ardından boş kontenjan kalması durumunda, yerleştirme yapılacak.

105-120 PUAN ALANLARA ÖN KAYIT

Niğde Üniversitesi ön kayıt için puan düşürdü

NİĞDE - Niğde Üniversitesi, beden eğitimi, müzik ve resim iş öğretmenliği bölümlerinin ön kayıt puanlarını düşürdü.

Niğde Üniversitesi Rektör Vekili Prof. Dr. Necmi Yaşar, yaptığı açıklamada, 2000 yılı ÖSS sınavında sayısal, sözel ve eşit ağırlıklı puanların herhangi birinden 120 puan alanların, Beden Eğitimi, Müzik ve Resim-İş Öğretmenliği bölümlerine ön kayıtlarının yapılacağını belirtti. Yaşar, liselerin ve öğretmen liselerinin spor bölümü ile Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü mezunlarından, daha önce açıklanan 115 puan yerine 105 puan ve üzerinde puan alanlarında kayıtlarının yapılacağını kaydetti.

Mağdurlar hak arıyor

İZMİR - ÖSS 2000'de Türkiye dereceleri yapmalarına rağmen meslek lisesi mezunu oldukları için yeni ÖSS sistemine göre istedikleri bölümleri tercih edemeyen öğrencilerin hak arayışı sürüyor.

Eşit ağırlıkta Türkiye 188'incisi olan, ancak meslek lisesi mezunu olduğu için 2 yıllık bölümler yazmak zorunda kalan Ayşegül Cengiz'in hukuk mücadelesi başlatmasının ardından, benzer durumdaki başarılı öğrenciler de nasıl davranacağı arayışına yöneldi.

Aralarında sayısal alanda 232 puanla Türkiye 13'üncüsü olan Hasan Akagündüz'ün de bulunduğu 20 öğrenci, biraraya gelerek ne yapabileceklerini konuştu.

ÖSS tercih mağduru aileler de, dersane önünde, "çocuklarını mağdur eden uygulama" nedeniyle YÖK'ü alkışlarla protesto etti.

Aileler, kayıt döneminde tüm meslek liselerini dolaşacaklarını, velileri de çocuklarını meslek lisesine kayıt ettirmemeleri konusunda uyaracaklarını söylediler.

'Deprem bilinci oluşmadı'

HABER MERKEZİ

Konya İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Yaşar Pişkince, kamuoyunda "deprem bilinci"nin henüz yerleşmediğini söylerken, Gebze İlçesi'ne bağlı Tavşancıl Beldesi'nde, zeminin sağlam olduğunu gösteren etüt raporları, halka dağıtıldı.

Pişkince, Körfez bölgesini yerle bir eden yer sarsıntılarının ardından başka yerleşim birimlerini vuran depremlere rağmen, yıkılmak üzere olan eski evlerde oturanlar bulunduğuna dikkati çekti. Pişkince, "Vatandaş, çoğunlukla başını sokacak ev arıyor. Yıkılıyormuş umurunda değil. Vatandaşların kayıtsızlığında ekonomik krizin etkili olduğunu düşünüyorum" diye konuştu.

Tavşancıl'ın zemini sağlam

Bu arada, Kocaeli'nin Gebze İlçesi'ne bağlı Tavşancıl Beldesi'nde, zeminin sağlam olduğunu gösteren etüt raporları, halka dağıtıldı. Belediye Başkanı Salih Gün, düzenlenen törende yaptığı konuşmada, 17 Ağustos depreminden sonra halkın kafasındaki kuşkuları gidermek için yaptırdıkları zemin etüt çalışmalarına ilişkin raporlardan, birer örneğin isteyen herkese verileceğini söyledi. Beldede bin 200 konut bulunduğunu ve bunlardan yalnızca 5'inin depremde hasar gördüğünü ifade eden Gün, "Belediyeler, yerleşim alanlarında zemin etüt raporlarını çıkartmak zorunda değil. Bunu, her mülk sahibi kendisi yapmak zorundadır. Ama biz, yalnızca bir kişinin 600 milyon lira harcayarak yapacağı işlemi bütün olarak yaptırıp, hazırlanan raporları da 18 milyon liralık bedelle halkımıza dağıtıyoruz" dedi.

Deprem için fuar | **Marmara depreminin yıldönümü nedeniyle "Uluslararası İstanbul Deprem Toplantı-Panel ve Yan Sektör" adlı bir fuar düzenleniyor. Polat Renaissance Oteli'nde 17 Ağustos'ta başlayacak olan fuar 4 gün sürecek.**

Çöken binanın enkazı kalkmıyor

Mersin'de çöken binanın enkazını kaldırma çalışmaları çevre binaların çökme tehlikesi dikkate alınarak durduruldu

MERSİN - Mersin'de önceki akşam çöken ve 2 kişinin öldüğü, 16 kişinin yaralandığı binanın enkazını kaldırma çalışmaları, çevre binaların çökme tehlikesi göz önünde bulundurularak durduruldu.

Mersin Büyükşehir Belediye Başkanı Macit Özcan, çöken binanın yakınındaki boşaltılan binalarda çatlaklar oluştuğunu, bu nedenle enkaz çalışmalarını durdurmak zorunda kaldıklarını söyledi.

Özcan, çalışmalara başlanabilmesi için sorumlu mühendislerin raporlarını beklediklerini, enkaz altından çıkartılan ve mağdur olan vatandaşlara belediyenin tüm olanaklarını seferber ettiğini bildirdi.

Enkaz aldından yaralı olarak çıkarılan Sidal Cömert (3) ile Enine Uğurdil (26)'in tedavilerinin halen Devlet Hastanesi'nde sürdüğü, hayati tehlikelerinin bulunmadığı bildirildi.

Kampanya başlatıldı

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Hamit Hayfavi de, çöken binada mağdur olan vatandaşlar için 10 milyar lirayla yardım kampanyası başlattıklarını söyledi. Konutlarıyla birlikte tüm eşyalarını kaybeden ailelerin geçici ihtiyaçlarını karşılamak için bu kampanyayı başlattıklarını kaydeden Hayfavi, "Tüm üyelerimizin bu konuda duyarlı davranacağını umuyorum. Türkiye İş Bankası Uray Şubesi 557886 no'lu yardım hesabına, hayırseverlerin destek olmasını bekliyoruz" dedi.

Henri Alleg

Ama iktidarda olanlar, kendi devletlerinin dolaylı-dolaysız suçluluğunu açıkca kabul etmemişlerdir asla: Yüzbinlerce insanın kıyımı, bombalanıp yakılıp yıkılmış yüzlerce köy, "barış" adına yapılmış diğer savaş kıyımları... Tıpkı Fransa'nın Cezayir Savaşında olduğu gibi...

"Unutmama"nın önemi

Duvarlar arasına kapatılmış, örtbas edilmek istenmiş ve dolayısıyla hınçla dolup taşmış bir düğümü, işte böylesi düğümleri yeniden çözmek gerekiyor.

Şovenizm, ırkçılık, hükmetme duyguları gibi temeller üzerinde hareket eden, varlıklarını bunlara dayandırarak koruyacağını sanan, çağdışı politikaların şampiyonluğuna soyunup, asla kabul edilemeyecek çıkar çevrelerine hizmeti görev bilen birey ve çevreler dışında, kimler... evet kimler, sonuçları hala yaşanmakta olan bir trajedinin izlerinin temizlenmesine yardımcı olmayı reddedebilir?

Sayıları milyonu aşan insanlara karşı layık görülen vahşet, bir nüfusun tamamına karşı yürütülen kıyımlar, ne yazık ki, insanoğlunun yüzyılları kucaklayan karnesinde az rastlanan olaylar değil.

Güney ve Kuzey Amerika'daki yerli halkın yok edilmek istenmesi, Afrika halkının ve Avustralya yerlilerinin, tek suçları "varolmak" olan bu insanların, Avrupalı sömürgecilerin toplu kıyımlarına maruz kalmaları... Yüzyılların tarihini kanla lekeleyen bu tür olayların listesi uzar gider.

Tüm bunlar, sonsuza değin lanetlenmiş bir geçmişin parçası diyebilir miyiz acaba?

Asla şaşırmamak gerek...

Bertold Brecht'in, sıkça tekrarlanan uyarısını hep ciddiye almak durumundayız: Canavarın ansızın fırladığı rahim, hala doğurgan!

Militan-yazarın, Hitler'in Büyük Reich'ının yıkıldığı günün hemen ertesinde dillendirdiği bu sözlerin anlamı bugün çok daha büyük...

Maceracı bir "güven" duygusuyla, bugün kim, "canavar"ın artık yeniden doğma olasılığının kalmadığını ilan edebilir?

İşte bunun için, kardeşlerimize, dünya insanlarına sürekli uyanık olma çağrısı yapmalıyız. Bunun kaçınılmazlığı tartışılmaz bile...

İşte bu yüzden, sık sık "geçmişteki acı olaylar" denen, tüyler ürpertici vahşetin anımsatılması, unutturulmaması hayati bir gerekliliktir. Bunların gelecekte tekrarlanması olasılığı, ancak böylelikle aşağı çekilebilir.

"Kurban" edilmiş halka karşı yapılan, dolayısıyla tüm insanlığa karşı yöneltilmiş olan "aşağılamanın", HAKARETİN belleklerde saklı tutulması gerek...

UNUTMAMAK ama halklar arasındaki kin ve nefreti yeniden kışkırtmak için değil... Hayır!.. Yaşanılan bir trajediden ders çıkarmak için, gelecekteki kuşakları, aynı hataya düşmesinler diye, UYARMAK VE EĞİTMEK İÇİN "unutmamak"...

Her türlü vahşi duyguların su yüzüne çıkmasını, hortlamasını engellemek, dolayısıyla sonradan duyulması kaçınılmaz olacak "yeni utançlara" yer vermemek için; günlük yaşamda hoşgörü, dostluk ve kardeşlik duygularına daha fazla yer verebilmek için UNUTMAMAK.

Günümüz dünyasına egemen olan ortak havanın, "özür" olduğu gözlemleniyor.

Günümüzde artık "moda" olan bu sözcüğü, bazı kişi ve çevrelerin, çok içten söylemelerine karşın, diğer bazı birey ve çevrelerin içten olmadıklarını belirtmeliyim. Adeta diplomatik bir söylemle, ikiyüzlülüğü ve samiyetsizliği örtmek amacıyla kullanıldığı için, "pişmanlık" sözcüğü pek sevmediğimi itiraf etmeliyim. Onun için tırnak içinde kullanmayı tercih ediyorum.

Kimin, nasıl söylediğine bağlı...

"Süper-medyalaştırılmış" bir "pişmanlık" sözkonusu bugün: dünün talancı, sömürgeci Batılıları, siyah ırka karşı gösterilen utanılası davranışlardan dolayı, geçmişin kurumsallaştırılmış köleciliğinden dolayı "pişmanlık" duyuyorlar, "özür" diliyorlar.

Katolik Kilisesinin yüksek himayesi altında, Yahudilere karşı asırlarca yapılan aşağılayıcı vb. davranışlardan dolayı, bugün bir "pişmanlık" sözkonusu olabiliyor.

Gündeme "başkaları" geldiğinde, geç kalmış bir tepkisellik ile, zaman aşımı sözkonusu olmayan, aynı zamanda "insanlığa karşı işlenmiş" cinayetleri kınama "saygınlığı" gösterilebiliyor.

Ama iktidarda olanlar, kendi devletlerinin dolaylı-dolaysız suçluluğunu açıkca kabul etmemişlerdir asla: Yüzbinlerce insanın kıyımı, bombalanıp yakılıp yıkılmış yüzlerce köy, "barış" adına yapılmış diğer savaş kıyımları... Tıpkı Fransa'nın Cezayir Savaşında olduğu gibi...

Aynı çevreler, başka bir yabancı devleti mahkum etmek sözkonusu olunca, o kadar dikkatlidirler, o kadar duygusaldırlar ki...

Halkın, insan hakları veya benzeri çıkarları ile hiç ama hiç ilgilenmeyenler; kendi devletlerinin ekonomik, politik ve stratejik çıkarları ihlal edildiği anda, birdenbire "sözkonusu devletin" insan hakları vb. konularda yaptığı ihlalleri hatırlayıverirler.

Ve "çıkarları" dikkate alındığı anda da, insan hakları savunucularının taleplerini yanıtlamadıkları gibi, "unutuverirler".

Bizim kendi ülkemiz Fransa'nın politikasına egemen olan kararsızlığın, belirsizliğin ve insanı hayal kırıklığına uğratan davranışların nedenlerini uzaklarda aramayalım.

HADEP'liler tutuklandı

VAN - Van il merkezi, Özalp HADEP ilçe binası ile Başkale'de yapılan ev baskınlarında gözaltına alınarak İl Jandarma Alay Komutanlığı'nda sorgulanan HADEP'lilerden 5 kişi önceki gün çıkarıldıkları Savcılıkça tutuklandılar. 1 Ağustos günü gözaltına alınan Mehmet Özdemir, Nurettin Duman, Gıyasettin Korkaç ve adları öğrenilemeyen 2 bayan tutuklanarak Van cezaevine gönderildi. HADEP İl Genel Meclis Üyesi Baki Özcan ve 4 kişi ise tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.

HADEP İlçe binası basıldı

MUŞ - HADEP Malazgirt ilçe binası 108. Topçu Alay Komutanlığı'nın "Kürtçe eğitim ve propaganda yapıldığı" şikayeti üzerine savcılıktan alınan izinle basıldı. Parti binasını önceki gün basan polisler MUŞ İHD Şubesi'nin F Tipi cezaevlerine ilişkin bir basın açıklamasına el koydu.

Hizbullah'a 7 tutuklama

DİYARBAKIR - Hizbullah'a yönelik operasyonlarda gözaltına alınan 8 kişiden 7'si tutuklandı. Diyarbakır DGM Başsavcılığı'na sevkedilen ve aralarında Adapazarı'nda yakalanarak Diyarbakır'a getirilen örgütün Diyarbakır askeri kanat sorumlusu Metin Eryapan'ın da bulunduğu 8 kişiden, 1'i, tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı. DGM Yedek Hakimliği'ne sevkedilen 7 kişi ise tutuklanarak Diyarbakır E Tipi Cezaevi'ne gönderildi.

Ölümde töre cinayeti şüphesi

URFA - Urfa'nın Akçakale ilçesinde elektrik akımına kapılarak öldüğü bildirilen genç kızın ölümü şüpheli bulunarak, cesedi Adli Tıp Kurumu'na gönderildi. Yukarı Arınca köyü Kayalık mezrası sakinlerinden Hilal Başboğa, üç gün önce Akçakale Devlet Hastanesi'ne getirdiği 14 yaşındaki kızı Halime Başboğa'nın, elektrik akımına kapılarak öldüğünü söyledi. Doktarlar, yaptıkları kontrollerde elektrikle ilgili bulguya rastlamayınca, genç kısın cesedi, otopsi için Antep'teki Adli Tıp Kurumu'na gönderildi. Yetkililer, olayın töre cinayeti olabilece ği ihtimali üzerinde duruyor.

Gazeteciler tutuklandı

HATAY - Hatay'da yayın yapan "Asi" gazetesi yayın yönetmeni Doğan Talu ile Osmaniye'de yayın yapan "Türkmen" gazetesinin yayın yönetmeni Gülay Arslan ile Süleyman Özalp, Hacı Demir, Gültekin Arslan ve her iki gazetenin sahibi Garip Polat, DHKP-C örgütüne yardım-yataklık ettikleri iddiasıyla tutuklanarak Osmaniye Cezaevi'ne konuldu.

Adliye önünde cinayet

ERCİŞ - Van'ın Erciş ilçesinde, cinayet zanlısı bir kişi, mahkeme çıkışında uğradığı silahlı saldırı sonucu öldürüldü. İlçenin Çelebibağı beldesinde 1 ay önce İrfan Tümüç adlı kişiyi kan davası nedeniyle öldüren Nurettin Boğa, dün Erciş Ağır Ceza Mahkemesi'ne çıkarıldı. Boğa, mahkeme çıkışında, öldürülen İrfan Tümüç'ün oğulları Volkan ve Serhan Tümüç'ün silahlı saldırısına uğradı. Vücuduna 2 kurşun isabet eden Boğa, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Araştırma Hastanesi'ne kaldırılmak istenirken yolda öldü. Olay yerinde 11 boş kovan bulunurken, Tümüç kardeşler 2 adet ruhsatsız tabancayla yakalandı.

Şırnak'taki mayınların temizlenmesi için Meclis İnsan Hakları Komisyonu devreye giriyor

Mayınlar Meclis'e havale

Metin DAĞ / DİYARBAKIR

Şırnak merkeze bağlı Balveren (Gundıkemele) beldesi sakinleri, özellikle çocukların ölümüne ve yaralanmasına neden olan mayınlar ile çevreye gelişi güzel atılan havan mermilerin temizlenmesi için Meclis İnsan Hakları Komisyonu'na başvurdu. Komisyon üyesi ANAP Diyarbakır Milletvekili Sebgettullah Seydaoğlu, Meclis İnsan Hakları Komisyonu'nun önümüzdeki günlerde, konuyu gündemine alacağını söyledi.

Şırnak'a bağlı Balveren (Gundıkemele) beldesi sakinleri beldedeki karakolun çevresindeki bazı alanlara döşenen mayınların temizlenmesi ve havan mermilerinin çevreye gelişi güzel atılmaması için Meclis İnsan Hakları Komisyonu'na başvurdu. Hazırladıkları ortak dilekçeyi 7 Ağustos günü telgrafla gönderen belde sakinleri, beldedeki jandarma karakolunun çevresindeki bazı alanlara döşenen mayınların, kendileri için büyük tehlike oluşturduğunu belirterek, komisyon üyelerinden mayın sorununu bir an önce çözüme kavuşturmasını istedi. Bu güne kadar bir çok kişinin yaşamını yitirdiği, bir o kadar kişinin de yaralandığının hatırlatıldığı başvuru dilekçesinde, bu durumda en çok zarar görenlerin, mayınları ve havan mermilerini oyuncak sanıp oynayan çocuklar olduğu belirtildi.

Belde sakinleri, yıllardır aynı sorunla karşı karşıya olduklarına ve beldede yaşamın çekilmez hale geldiğine vurgu yaparak, sorunun giderilmesi için birçok kez yetkililere başvurmalarına rağmen bir yanıt alamadıklarını belirtti.

Sorunu ele alacağız

Konuyla ilgili görüştüğümüz Meclis İnsan Hakları Komisyonu Üyesi ANAP Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu, komisyon olarak bu durumla ilgileneceklerini söyledi. Halkın sorunlarından haberdar olduklarını belirten Seydaoğlu, sorunu önümüzdeki günlerde gündeme alacaklarını söyledi. Bu tür sorunlar hakkında komisyonun bilgilendirilmesi gerektiğini belirten Seydaoğlu, "Her konuda vatandaşlar bize başvurmalıdır. Komisyon bu konularda gerekeni yapacaktır" dedi.

1 ölü 6 yaralı

Balveren (Gundıkemali) beldesinde 21 Temmuz günü koyunlarını otlatmaya götüren çocukların karakola 50 metre uzaklıktaki bir alanda buldukları bir havan mermisiyle oynamaları sonucu meydana gelen patlamada Agit Sidar (10) yaşamını yitirmiş, Ömer Yıldız (8) ve Hasan Sidar (8) ise yaralanmıştı. 1 Ağustos günü yine koyunlarını otlatmaya götüren İbrahim Bayram (8), Zübeyde Bayram (10), Ruşen Decber (9) ve Hanım Anık (7) isimli çocuklar karakola 100 metre uzaklıktaki bir alanda mayına basmaları sonucu mayının patlamasıyla yaralanmışlardı.

Mermiyi ısıtınca canından oluyordu

Diyarbakır'da bulduğu uçaksavar mermisini sıcak suya koyarak ısıtan Lokman Aytek, merminin patlaması sonucu ağır yaralandı. Lokman Aytek (16) ziyaret için gittiği Lice'de bulduğu uçaksavar mermisini Diyarbakır'a getirdi. Aytek'in önceki gün sıcak suya koyarak ısıtmaya çalıştığı mermi patladı. Ağır yaralanan Aytek, Dicle Üniversitesi Araştırma Hastanesine kaldırıldı. Vücudunun 8 ayrı noktasına parça isabet ettiği için ameliyat edilen Aytek'in hayati tehlikeyi atlatamadığı öğrenildi. Bu arada Çınar ilçesi Boransu köyünde korucu babasının kalaşnikof silahıyla oynayan Mehmet Nuri Eren (12), ağabeyi Hikmet Eren'i vurdu. Dicle Üniversitesi Hastanesi'nde kaldırılan Eren'in durumu ciddiyetini koruyor.

F Tipi'ne karşı birlik çağrısı

HABER MERKEZİ

Çağdaş Hukukçular Derneği (ÇHD), F Tipi cezaevlerine karşı siyasi parti, kitle örgütleri ve sendikaları ortak mücadele etmek için toplantıya çağırdı. Bu arada Erzurum Özel Tip ve Yavuzeli Cezaevlerindeki hücre inşaatları da hızlandırıldı.

ÇHD Genel Başkanı Av. Ali Ersin Gür, 57'nci hükümetin insan hakları ihlallerine ve hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmayacak uygulamalarına devam ettiğini söyledi. 12 Eylül 1980 darbesinden beri uygulanan olağanüstü uygulamaların ve yargılama yöntemlerinin halen normalleşmediğini kaydeden Gür, rejimin zindancı anlayışıyla yıllardır sürdürdüğü cezaevi politikalarını F Tipi cezaevi modeli ile taçlandırmak istediğini kaydetti. F Tipi cezaevlerine karşı muhalefetin dağınık olduğunu ve çabaların birleşmesi gerektiğini vurgulayan Gür, şöyle konuştu:

"Bütün bu çabaları birleştirmek için HADEP, EMEP, ÖDP, SİP ve CHP gibi siyasi partileri, İHD, PSKD, TMMOB, TAYDER gibi demokratik kitle örgütlerini, sendikalardan Türk-İş ve KESK'i ayın 18'inde yapmayı düşündüğümüz toplantıya çağırdık. Amacımız, karşılıklı görüş alışverişinde bulunarak, birlikte daha güçlü hareket etmektir. Birleştirici ve sonuç aldırıcı eylemler yapmak gerekli."

Erzurum Özel Tip Cezaevi'nde bulunan tutuklular, inşaası devam eden F Tipi hazırlıklarının hızlandırıldığını ve üzerlerindeki baskının arttırıldığını belirtti. Tutuklu aileleri ise özellikle görüşe şehir dışından gelen aileler üzerinde yoğun baskıların olduğunu, ailelerin kaldıkları otellere sivil polisler tarafından baskın düzenlendiğini, polislerin kendilerini görüşe gitmemeleri için psikolojik baskı altında tuttuğunu kaydetti.

Yemek ve iaşe eylemi

Antep Yavuzeli Cezaevi' nde kalan PKK davası tutukluları ise, kendilerine dayatılan tecrit uygulaması ve sağlık sorunlarına yönelik duyarsızlığı protesto etmek amacıyla 1 Ağustos'tan itibaren yemek ve iaşe almama eylemi başlattıklarını duyurdu. HADEP Batman İl binasında F Tipi cezaevlerini teşhir eden "Barış ve Özgürlük" adlı bir resim sergisi açıldı. Sergi 12 Ağustos'a kadar devam edecek. Öte yandan önceki gün Gebze Cezaevi'ndeki görüşe giden Emek Kültür Merkezi çalışanları Zekeriya Gürsöz, Özlem Yılmaz ve Barış Yılmaz görüş sonrası gözaltına alındı.

Tutuklu yakınları gözaltında

İSTANBUL - Beyoğlu'nda F Tipi cezaevlerini protesto etmek amacıyla TAYAD üyesi bir grup saat 12.30'da Galasaray Lisesi önünde toplandı. "Yavrularımız ölmesin" şeklinde slogan atan gruba polis müdahale etti. 9 kadın gözaltına alındı.

Hayali icraatta 8 tutuklama

İZMİR - İzmir'de ortaya çıkartılan trilyonluk hayali ihracaat olayıyla ilgili DGM'ye çıkartılanlardan 8'i tutuklandı. Hayali ihracaat olayıyla ilgili gözaltına alınarak Mali Şube Müdürlüğü'nde sorguları tamamlanan ve önceki gün çıkarıldıkları DGM'de sabaha kadar sorguları süren 21 kişinin ifadeleri DGM Savcıları Cevdet Ulu, Fevzi Tetik ve Ahmet Birsen tarafından alındı. Savcılık, sorguları tamamlananlardan üçünü gece serbest bıraktı, diğer sanıklar ise mahkemeye çıkarıldılar.

DGM'de yargılanmaları gece boyunca süren sanıklardan 13'ü tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılırken, aralarında Hakiki Koç Firması Sahibi ve İZOTAŞ Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Niyazoğlu'nun muhasebecisi Engin Yeşilağaç, eski İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Burhan Özfatura'nın Genel Sekreteri ve eski İzmir Defterdar Yardımcısı Ali Galip Özgül Halıcı'nın da bulunduğu 8 kişi tutuklandı. Olaya adı karışan Düriye Karalar, Şekip Özbaş ve Murat Niyazoğlu'nun sorgularının ise Mali Şube Müdürlüğü'nde devam ediyor.

Bu arada Hopa'da 3, Arhavi'de ise 11 firmanın ihraç ettikleri tekstil ürünlerinin giriş faturalarının sahte olduğu yönündeki ihbarı değerlendiren Hopa Gümrükler ve Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü ile Hopa ve Arhavi Emniyet Müdürlükleri, söz konusu firmalarda yaptıkları operasyonlarda, çeşitli belgelere el koydu.

'Cezam ertelensin'

Cezaevlerinde bulunan Önder Sezgi ve Meryem Adıbelli'nin sağlık durumları her geçen gün kötüye gidiyor

HABER MERKEZİ

Girdiği silahlı çatışmada bir gözünü kaybeden PKK'li Önder Sezgi, tutuklu bulunduğu Erzurum E Tipi Cezaevi'nde tedavisi yapılmadığı için diğer gözünden de oldu.

1994 yılındaki bir çatışmada şarapnel parçasıyla tek gözünü kaybeden Sezgi, tedavisi yapılmadığı için diğer gözünü de kaybetti. Doğal ihtiyacını koğuş arkadaşlarının yardımı olmaksızın gideremeyen Sezgi, Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer ile Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk'e dilekçeyle başvuruda bulunarak, 339. maddeden yararlanarak, cezasının ertelenmesini istedi.

Bu arada Midyat Cezaevi'nde bulunan Meryem Adıbelli adlı hükümlünün tedavisinin yapılmadığı, Diyarbakır Devlet Hastanesi'nden verilen "ameliyat olması gerekiyor" raporuna rağmen ameliyat edilmediği belirtildi.

PKK davasından 12 yıl 6 aya hükümlü Adıbelli'nin annesi Hasane Adıbelli, Mardin Devlet Hastanesi'ne götürülen kızının askerlerin odadan çıkmaması üzerine tedaviyi kabul etmediğini belirtti. Adıbelli, doktorların kızına 20 Temmuz'da ameliyat olması gerektiğine dair rapor yazıp randevu verdiğini, ancak kızının ameliyata götürülmediğini söyledi. Anne Adıbelli yetkililere seslenerek, kızının tedavisinin yapılmasını istedi.

Tantan: Gözaltılar kitabına uygun

ANKARA - İçişleri Bakanı Sadettin Tantan, güvenlik kuvvetlerinin, yakalama, gözaltına alma ve ifade almasıyla ilgili esaslarının (Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği'nce) düzenlendiğini bildirdi.

Bakan Tantan, FP Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Bekaroğlu'nun yazılı soru önergesine verdiği yanıtta, nezarethane ve ifade alma odalarının, yönetmelikte belirtilen standartlara uygun hale getirilebilmesi için çalışmaların aralıksız sürdürüldüğü belirtildi. Tantan, yönetmelik hükümlerinin tam ve eksiksiz uygulanabilmesi, işkence ve kötü muammele iddialarının önüne geçilebilmesi amacıyla Başbakanlık tarafından Haziran ayı sonunda bir genelge yayınlandığını hatırlatarak, başta mülki idare amirleri, cumhuriyet savcıları olmak üzere, mülkiye müfettişleri ve teftişe yetkili diğer görevliler ile jandarma komutanları ve emniyet müdürlerinin kendi görev alanlarıyla ilgili habersiz kontrol ve teftişlerde bulunmaları, kusuru görülenler hakkında gerekli işlemin yapılması ve bu denetim sonuçları hakkında Adalet ve İçişleri Bakanlığı'nca her üç ayda bir Başbakanlık İnsan Hakları Koordinatör Üst Kurulu'na yazılı bilgi verilmesinin istendiğini bildirdi.

Öte yandan, 57. Hükümet döneminde işkence ve kötü muammelenin önlenmesi için TCK'daki işkence suçunun kapsamının genişletilerek, cezaların artırıldığına işaret eden Bakan Tantan, hekim, eczacı veya sağlık memuru gibi sağlık mesleği mensubunun, gerçeğe aykırı belge vermesinin önüne geçilebilmesi için cezaların arttırıldığını, ayrıca gerçeğe aykırı olarak verilen belgenin bir suçu, işkence veya zalimane davranışların delillerini gizlemek veya bu delilleri yok etmek için düzenlenmiş olması halinin de ağırlaştırıcı neden olarak kabul edildiğini belirtti.

'Bu şahsi mesele'

ERZİNCAN - Murat Demirel'i bıçakla yaralayan Serdar Alptekin'in kardeşi Erdal Alptekin, "bıçaklama olayının kardeşinin tamamen şahsi meselesi olduğunu" söyledi.

Erdal Alptekin, yaptığı açıklamada, kardeşinin saldırıyı başkalarının adına yaptığı iddialarının doğru olmadığını kaydederek, "Kardeşim öyle bir insan değil. Kimsenin sözüyle hareket etmez" dedi. Serdar Alptekin'in daha önce bir süre Özel Kuvvetlerde sözleşmeli Uzman Çavuş olarak çalıştığını, buradan ayrıldıktan sonra da bir fabrikada çalıştığını anlatan Alptekin, "Serdar, bulunduğu yerlerde biriktirdiği paralarını sözkonusu bankaya yatırdı. Ama banka battı ve kardeşim bu olayı gerçekleştirdi. Parası giden her insan böyle birşeye kalkışabilir. Bu olay Serdar`ın tamamen şahsi meselesidir. Basında yer alan, saldırıyı başkaları adına yaptığı iddiaları tamamen asılsızdır" dedi.

Demirel rahatsızlandı

Bu arada Murat Demirel'in, Sivas Askeri Hastanesi'nde, tansiyon rahatsızlığı nedeniyle gözetim altında tutulduğu belirtildi.

Belediye başkanına tahliye

KAYSERİ - İhaleye fesat karıştırdıkları gerekçesiyle yargılanan, Kayseri'nin Melikgazi ilçesine bağlı Gesi Beldesi eski Belediye Başkanı Ömer Sağıroğlu ile belediye yazıişleri müdürü Ali Atar, tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı. 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmaya, tutuklu sanıklar Sağıroğlu ve Atar ile Gesi Belediye Başkanı Sami Eker'in da aralarında bulunduğu 7 tutuksuz sanık katıldı. Mahkeme heyeti, sanıkların tümünün suçun işlendiği tarihte Devlet Memurları Kanunu'na tabi olduklarını bu nedenle davanın İlçe İdare Kurulu'ndan izin alınarak açılması gerektiğini, tutuklu sanıklar Sağıroğlu ile Atar'ın tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmasına karar verdi.

FP imaj değiştiriyor

ANKARA - FP'nin geçtiğimiz hafta Bursa Uludağ'da Genel Başkan Recai Kutan başkanlığında Başkanlık Divan üyelerinin katılımıyla gerçekleştirdiği zirvede, yeni tartışmalar başlatması beklenen sürpriz bir karar alındı.

Zirvede yapılan değerlendirme sonucu partinin toplumda algılanışını değiştirecek reform düzeyinde düzenlemelere gidilmesi kararlaştırıldı. Alınan karara göre, "dinci parti" görünümüne son vermek üzere partinin program, imaj, vizyon, yapılanma, söylem, eylem ve stratejisinde yeniliklere ve değişikliklere gidilecek.

Zirvede kabul gören ve reformun çerçevesini oluşturacak özeleştiride, "İnananların haklarını savunacağız ama ülkede haksızlığa uğrayan kim varsa dinine, mezhebine bakmadan sahip çıkacağız. Din partisi değil Türkiye partisi olduğumuzu hem içerde hem dışarda göstermeliyiz" görüşleri ifade edildi.

Önümüzdeki günlerden itibaren parti içinde yapılacak görevlendirmelerle program yenilenirken, partide yeni çizginin kurumsallaşması için yeni bir yapılanmaya gidilecek. Söylemlerde din olgusunun yerine evrensel insan hak ve özgürlükleri öne çıkarılacak ve Avrupa'ya da "Biz din partisi değiliz. Partili bireyler olarak Müslüman olabiliriz ama partinin dini olmaz. Bu ülkenin yüzde 90'ı Müslüman. Eğer biz din partisi olsaydık tüm oyları biz alırdık" mesajı verilerek, partinin daha iyi anlatılması sağlanacak.

Reform kararları arasında partinin "Merkez sağa yaklaşma" çizgisine son verilerek, "Sosyal demokrat" politikaların da öne çıkarılması bulunuyor.

Töreci vekillerin tezkeresi Meclis'te

ANKARA - Cumhurbaşkanlığı seçimleri sırasında aday olmak isteyen Devlet eski Bakanı ve MHP Aksaray Milletvekili Sadi Somuncuoğlu'na saldıran MHP milletvekilleri Şevkat Çetin, Cemal Enginyurt ve Erol Ersoy'un dokunulmazlıklarının kaldırılmasına ilişkin Başbakanlık tezkeresi TBMM'ye geldi. Meclis'te ayrıca MHP Bolu Milletvekili Ersoy Ercan, Devlet Bakanı ve ANAP Aydın Milletvekili Yüksel Yalova, ANAP Antalya Milletvekili Cengiz Aydoğan ve Diyarbakır Milletvekili Sebgetullah Seydaoğlu ile DSP Yalova Milletvekili Hasan Suna'nın dokunulmazlıklarının kaldırılmasına ilişkin tezkereler de bulunuyor. Bunlarla birlikte TBMM'de bulunan dokunulmazlık tezkerelerinin sayısı 157'ye ulaştı. Bunlardan 26'sı geçen dönemden devretmişti. Bu tezkerelerden 41'i Genel Kurul gündeminde bulunurken, 5'i hükümete geri verildi, 90'ı ise dönem sonuna ertelendi. Anayasa ve Adalet Karma Komisyonu'nun gündeminde ise 21 tezkere bulunuyor.

Bostaniçi belde binası açıldı

VAN - HADEP Bostaniçi Belde binası dün törenle açıldı. Açılışa Van Belediye Başkanı Şahabettin Özarslaner, Özalp Belediye Başkanı M. Şirin Tanrıtanır, Bostaniçi Belediye Başkanı Muhammet Arslan, HADEP İl Başkanı İrfan Kaval, demokratik kitle örgüt temsilcileri ile yaklaşık bin kişilik bir kitle katıldı. Van Belediye Başkanı Şahabettin Özarslaner, açılış sırasında yaptığı konuşmada, Türkiye'nin Kopenhag Kriterleri doğrultusunda haraket etmesi gerektiğini belirterek, "Akan kanın durmasını istediğimiz için bölücü olarak nitelendirildik. Biz bölücü değil aksine bütünleştiriciyiz. Barış zorunlu bir ihtiyaçtır" dedi.

DİYALOG

Mehmet METİNER

Dost kılıklı ihanet veya içimde akıp giden Munzur

Çok ihanetler gördüm dost kılıklı, dost yüzlü. Önce maskeliydiler, sevimli; sonra çırılçıplak ve ürkütücü.

Bilir misiniz dost gülücüklü ihanetler zehir gibidir. Önce ayırdına varamazsınız, vardığınızda da iş işten geçer zaten. Kıvranır dursunuz. Bütün bir vücudunuz zelzeleye tutulmuş gibi olur sanki. "Sen de mi?" bakışlarla karşınızdakinin yüzüne kilitlenirsiniz ve çok geçmeden sendeleyip düşersiniz "kütt!" diye yere.

Bazı ihanetler zehir gibi yayılır tüm vücudunuza ve ansızın götürür sizi. Kimileyin de öldürmez süründürür sizi. Ölümden daha beterdir süregiden ihanetlerle bir arada yaşamak. Hatırladıkça içiniz kanar, yüreğiniz burkulur, yeryüzü yüreğinizde tam bir cehenneme dönüşür.

Dün dost dediğime bugün diyemiyorsam, yarın kime dost diye sarılabilirim, söyler misiniz allahaşkına? Nerede o sahici dostlar, içinde ihanet taşımayan dostluklar? Ne çok dost değiştiriyoruz, görmüyor musunuz? Eskiden öyle miydi? Hani nerede on yıllık, yirmi yıllık dostlarımız? Hani nerede o zor günlerin geçit vermez, yürekli dostlukları?

Çok ihanetler gördüm sevgi adına, dostluk adına. Çok uzağımda olan kişilerden değil, hep yakınımda duran, neredeyse benimle özdeşleşen kişilerden gördüm ihaneti. Dün yaşadım, bugün yaşıyorum, yarın da yaşayacağım. İhanet tıpkı dostluk gibi hayatımızın ayrılmaz kötü bir parçası.

Düşmandan gelene ihanet denmez biliyorum. O sizin düşmanınızdır çünkü. İhanet dosttan gelir, dost gibi görünenden gelir asıl. "Dostun gülü yaralar" sözünün ne anlama geldiğini dost kılıklı ihanetlerden anlarsınız ancak, Hallac gibi duyarlıysanız tabii.

Duyarlıyım, kırılganım. Dost gülücüklü ihanetlerden bizarım. Sevdiğimi tam severim, yüreğimi vererek severim. Yüreğimin her ihanetle birlikte "gümm!" diye yıkılması da aşırı sevgimden zaten. Aşk acısı olgunlaştırırmış kişioğlunu derler bilmem, ama ihanet acısının yüreği çökerttiğini ve saçları ağarttığını çok iyi bilirim.

Bir dostun ihanetini bir başka dostun sadakatiyle örtebilir miyim diye boyuna dost arayıp durdum. Kimileyin buldum, bulduğumu sandım. Kendimi açtım onlara tüm çıplaklığımla. Sevimli maskelerinin altındaki sahici yüzlerini gördüğüm an irkildim. Kendi yalınlığımın ve çıplak gerçekliğimin bana karşı silah olarak kullanılmasından utandım, dostluk adına. Sözün kutsallığının kirletilmesinden utandım, bir emanet olarak bırakılan sözlerin hain dillerde ve haince emellerle kullanılıp durmasından utandım, söz kesilen dostluklar adına.

Kendimle yüzleşmek

Büyük adam rollerine bürünmeniz gerekiyormuş. Şöhretinizin ağırlığına uygun hareket etmeniz gerekiyormuş. Bu yaşımda anladım.

Çok samimi olmak da neyin nesiymiş öyle, herkesle! Sıradan insanlarla oturup kalkmak, ne bileyim gülüp eğlenmek yakışır mı hiç şöhretli zevata. Mesafe koyacaksınız, kendinizi ağırdan satacaksınız ki sizi büyük adam saysınlar. Yüksek katınıza ancak hatırlı kişiler aracılığıyla çıkabilmeliler ki, sizi anlı-şanlı kabul etsinler.

Az konuşacaksınız, ciddi ve ağırbaşlı duracaksınız ki, insanlar sizin büyüklüğünüz karşısında şapka çıkarsınlar. Kolay ulaşılır insan iseniz veya ne bileyim öyle herkesle oturup samimi konuşabilen, yani herkesle herkes gibi olabilen bir kişi iseniz, biliniz ki öncelikle o herkes sizi terkedip gider. Çünkü o herkes aslında 'kendisi gibi olmayan'ları çok daha fazla önemser veya kendinden daha üstün görünenleri, böyle bir görüntü vermeyi ustalıkla başarabilenleri. Onlar gibi olduğunuzda "yahu bu da bizim gibiymiş, bizden biriymiş!" burun kıvırmasına düçar olabilirsiniz.

Böyle anlı-şanlı veya büyük adam olmak varken ben elimin tersiyle ikincisini tercih ettim her seferinde. Herkesin ihanetini de herkesten önce ben yaşadım. Ama nedense o herkesten kendimi ayırmayı bir türlü beceremedim. Kimileyin istemedim değil. Dost gülücüklü her ihanetten sonra yemin ettim, ama yeminime sadık kalamadım bir türlü. (Ben de yeminlerine ihanet etmiş bir hain olarak tarihe geçebilirim artık değil mi?)

Doğru mu yaptım bilmiyorum.

Yüreğim yaralı kaç zamandır, kanıyor kanadıkça. Hiç kimseye göstermemeye, hissettirmemeye çalışıyorum. Kaçmam bundan. İhanetlerden, sevgisizlikten, saygısızlıktan ve çıkar ilişkisinden bıktım usandım. Bu şehirde huzurlu bir liman gibi sığınabildiğim bir kaç sahici dostum da olmazsa alıp başımı çoktan gitmiştim.

Kendi içime gömülmek istiyorum. Sahici dostlarım olan kitapların dünyasında sanal dostlar ve dostluklar edinmek istiyorum. İçimde akıp giden Munzur'un sesini dinlemek istiyorum. Munzur'un gözyaşlarına gözyaşlarımı katmak istiyorum. Bir erkek gibi oturup ağlamak istiyorum, Munzur'a kattığım gözyaşlarımla arınmak için. Yeni bir başlangıç için kendimle yüzleşmek ve ödeşmek istiyorum.

Bilmem beni anlar mısınız ve beni bir süreliğine de olsa mazur görür müsünüz?

mehmetmetiner@hotmail.com

Kanun hükmünde savaş

Memurları işten atmayı kolaylaştıran Kanun Hükmünde Kararname, Cumhurbaşkanı Sezer ile hükümet arasında restleşmeye dönüştü. Hükümet, KHK'yi "aynen" gönderme kararı aldı

Bakanlar Kurulu, "hukuka aykırı" olduğu gerekçesiyle gönderilen KHK'yi görüşmek üzere dün toplandı. Toplantıda, KHK'nin değiştirilmeden Köşk'e gönderilmesi kararlaştırıldı

Ecevit, ikinci kez gönderilen KHK'nin imzalanmasının Anayasal bir zorunluluk olduğunu savundu. Sezer ise Ecevit'le yapması gereken olağan görüşmeyi iptal etti

ANKARA - Memurların iki müfettiş raporuyla görevden alınmasını sağlayan Kanun Hükmünde Kararname, hükümet ile Cumhurbaşkanı Necdet Sezer arasında krize yol açtı. Hükümet, Sezer'in "hukuka aykırı" olduğu gerekçesiyle geri yolladığı KHK'yi "aynen" gönderme kararı aldı. Başbakan Ecevit, Anayasa'ya göre "Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz" diyerek, Sezer'in KHK'yi imzalamak zorunda olduğu söyledi.

Memurları görevden alınmasına olanak sağlayan KHK, hükümet ortakları ile Cumhurbaşkanı Sezer arasında hukuk savaşına dönüştü. Sezer'in "hukuki değil" diyerek imzalamadığı kararname dün yapılan ve 3.5 saat süren Bakanlar Kurulu toplantısında yeniden ele alındı. Toplantıyla ilgili açıklama yapan Başbakan Bülent Ecevit, Cumhurbaşkanı'nın KHK'yi geri yolladığını hatırlatarak, şöyle dedi:

"Anayasa'nın 6. maddesine göre 'Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasa'dan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.' Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkilerini düzenleyen Anayasa'nın 104. maddesinde, Cumhurbaşkanı'na kanunları geri gönderme yetkisi tanınmasına rağmen, KHK'ler için bu yönde bir yetki verilmemiştir. Buna rağmen Sayın Cumhurbaşkanı'nın KHK'yi iade ederek, yasalarla ilgili süreci başlattığı anlaşılmaktadır. Bu durumda Cumhurbaşkanı'nın ikinci kez ve değiştirilmeden kendisine gönderilen bir KHK'yi imzalaması anayasal bir zorunluluktur. Ancak Cumhurbaşkanı KHK'yi imzaladıktan sonra, Anayasa'ya şekil veya esas bakımından aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi'nde iptal davası açabilir."

Aynen geri gönderiliyor

Anayasa ile Cumhurbaşkanı'na verilen görevler arasında yargı denetimine gitme yetkisinin bulunmasının, Cumhurbaşkanlığı makamının yargı yetkisini kullanır hale gelmesini önlemek için olduğunu ifade eden Başbakan Ecevit, şöyle dedi: "Hükümetimizin temel amacı, bir yandan ülke bütünlüğünü ve laik demokratik cumhuriyetin temel niteliklerini korumak, öbür yandan da vatandaşlarımızın bütün temel hak ve özgürlüklerden yararlanmalarını sağlamaktır. Bu anlayışla Bakanlar Kurulumuz KHK'nin daha önce gönderildiği şekilde yeniden Cumhurbaşkanı'na sunulmasını kararlaştırmıştır."

'İmzalamak zorunda'

Başbakan Ecevit, açıklamadan sonra gazetecilerin sorusu üzerine, Sezer'in KHK'yı imzalamasının Anayasal bir zorunluluk olduğunu savunarak, "Onaylamak zorunda" dedi. Ecevit, Sezer'in KHK'yi imzalamama yetkisi bulunmadığını ifade ederek, "İkinci kez değişiklik yapılmadan sunulsa bile aynen imzalamak zorundadır. Eğer sayın Cumhurbaşkanı içine sindiremiyorsa, uygun bulmuyorsa Anayasa Mahkemesi'ne başvurma hakkı vardır" diye konuştu.

Gecikme ürkütüyor

Ecevit, Sezer'in KHK'yi imzalamayı geciktirmesi halinde hükümetin tavrının ne olacağına ilişkin bir başka soruyu yanıtlarken de, "Öyle bir olasılığı düşünmek bile istemiyorum" karşılığını verdi.

Ecevit, KHK'nin Anayasa Mahkemesi'ne götürülmesi durumunda iptal olasılığının ne olduğuna ilişkin düşüncesinin sorulması üzerine de, "Anayasa Mahkemesi'nin nasıl karar vereceğini Anayasa Mahkemesi bilir. Şu sırada benim öyle bir telkinde bulunmam bile doğru olmaz" dedi.

Sezer görüşmeleri iptal etti

Başbakan Ecevit, bu konuda da Cumhurbaşkanı Sezer ile görüşüp görüşmeyeceği yolundaki bir soruya ise şu yanıtı verdi:

"Cumhurbaşkanı bu perşembe (dün) ve önümüzdeki hafta olağan görüşmeyi gerekli görmedi. Kendisini rahatsız etmeye hakkımız yok. Bir gerekçe de göstermedi. Bu hafta Genelkurmay Başkanı Orgeneral Hüseyin Kıvrıkoğlu Ankara'da değil. Haftaya deprem toplantısı varmış. Bana özel bir gerekçe göstermedi. Gerek görürse başka bir gün görüşürüz."

TEPKİLER

Yalçınbayır: Hükümet yanlış

TBMM Anayasa Komisyonu Başkanı Ertuğrul Yalçınbayır: Cumhurbaşkanı'nın bundan sonra ne yapacağı konusunda Anayasa'da bir hüküm yok. Cumhurbaşkanı hukukun genel süreci ve inisiyatifi ile davranacaktır. Anayasa'da bir açıklık yok. Yoklukla malul bir husustur. Başbakan kanun tasarılarına bakarak yorum yapıyor. Oysa çıkarılan bir kanun değil KHK'dir. Cumhurbaşkanı'nın bu konuda direneceğini umut ediyor, Meclisi derhal toplantıya çağırmasını diliyorum. Hükümetin yanlış yaptığını düşünüyorum.

Soysal: Bir oyun seziyorum

Prof. Dr. Mümtaz Soysal: Hükümetin 28 Şubat kararlarının gereklerini yerine getirmek için ısrarlı davranması ortaya acaip bir durum çıkardı. Yasalar ile KHK'lerin izleyeceği yol ayrıdır. Cumhurbaşkanı direnirse Anayasa Mahkemesi ile askerin karşı karşıya getirilmesi gibi bir oyun seziyorum. Bunun yerine ortaklar gruplarını disipline ederek işi usulüne göre yaparlar.

Yayla: Mahkemeye başvurur

Galatasaray Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Yıldızhan Yayla: Anayasa'da KHK'lerin Cumhurbaşkanı tarafından imzalanmaması durumunda ne olacağına dair bir açıklık yok. Bu durumda olsa olsa kanunlarla bir paralellik düşünülebilir. Kanunlarda Cumhurbaşkanı gönderiyor, tekrar aynen gönderilirse bu sefer onaylıyor, ancak Anayasa Mahkemesi'ne de başvurma imkanı bulunuyor. Şimdi de Cumhurbaşkanı'nın imzalaması ancak Anayasa Mahkemesi'ne başvurması teknik açıdan en iyi çözüm olur.

Okay: Restleşme olmamalı

Ankara Barosu Başkanı Hakkı Süha Okay: Anayasa'ya göre Cumhurbaşkanı devlet organlarının düzenli çalışmasını yürütmekle görevli. Cumhurbaşkanı'nın yapması gereken restleşmeyi sürdürmek değil, KHK'yi imzalamak ve ardından da Anayasa Mahkemesi'ne başvurmaktır. Hükümetle Cumhurbaşkanlığı arasındaki bir restleşme hukuk devleti açısından olumlu olmayacaktır.

BAŞBAKAN YARDIMCISI YILMAZ:

Sorunlar çözülecek

Başbakan Yardımcısı Mesut Yılmaz, Gemi İnşaat Sanayicileri Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Erkan Selah ve beraberindeki heyeti kabulü sırasında gazetecilerin KHK ile ilgili soruları yanıtladı. Başbakan Ecevit'in gerekli açıklamayı yaptığını dile getiren Yılmaz, "Başbakanın açıklaması kurumlararası ayrılık olduğuna işaret ediyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz" sorusuna

"Tabii istenen birşey değil ama Anayasal çerçevede sorunlar çözülür. Demokrasilerde kişisel davranışlara ve hissiyata yer yoktur" yanıtını verdi.

Yılmaz, bir gazetecinin, "Şu anda muhalefette olan partilerin 28 Şubat kararlarının altında imzası var. Ama KHK'ye ciddi tepkileri var. Bu konuda ne düşünüyorsunuz" sorusuna ise şu karşılığı verdi: "Ben konunun görüşülmesi sırasında Bakanlar Kurulu'nda da ifade ettim. Tepkiler uygulamaya ilişkin endişelerden kaynaklanmaktadır. Bazı revizyonların yapılması gerekmektedir.

Bu KHK'nin uygulanmasına ilişkin endişeler var. Ama hükümetimiz bu endişelere mahal vermeyecektir. Kişilerin taciz edilmesi gibi bir durum söz konusu olmayacak."

KONGRE İLANI

HADEP Birecik İlçe Teşkilatı'nın 4. Olağan Kongresi 27.08.2000 tarihinde saat 10:00'da Birecik Belediye Düğün Salonu'nda yapılacaktır. Çoğunluk sağlanmadığı takdirde aynı gün ve aynı yerde saat 13:00'te aşağıdaki gündem maddeleriyle yapılacaktır.

GÜNDEM

1- Açılış
2- Divan oluşumu
3- Saygı duruşu
4- Faaliyet raporunun okunması
5- Mali raporun okunması
6- Raporların ayrı ayrı aklanması
7- Dilek ve temenniler
8- Müzik dinletisi
9- Seçimler
10- Kapanış

HADEP BİRECİK İLÇE ÖRGÜTÜ

Türkiye, BM Bireysel ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'ni imzalayacak

Türkiye ilk adımı atıyor

Avrupa Birliği sürecinde çabaları yetersiz olduğu gerekçesiyle sürekli eleştirilen Türkiye, en büyük adımını atmaya hazırlanıyor

ANKARA - Türkiye, 1966 yılından bu yana imzalamaktan kaçındığı "BM Bireysel ve Siyasi Haklar Sözleşmesi" ile "BM Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi"ne önümüzdeki hafta imza atacak. Bu sözleşmeler, Kürtlere kültürel haklarını kullanma imkanı da yaratacak.

Türkiye, yaklaşık 35 yıldır imzalamamakta direndiği "BM Bireysel ve Siyasi Haklar Sözleşmesi" ile "BM Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi"ne imza koyuyor. BM Daimi Temsilcisi ve AB Genel Sekreteri Büyükelçi Volkan Vural, hükümetten aldığı yetkiyle, sözleşmeleri Türkiye adına imzalayacak.

BM Genel Sekreteri Kofi Annan, bir süre önce aralarında Cumhurbaşkanı Sezer'in de bulunduğu üye devletlerin liderlerine birir mektup göndermiş ve 6-8 Eylül'de gerçekleştirilecek BM Binyıl Zirvesi öncesi, tarafların imza atmadığı anlaşmaları imzalaması çağrısında bulunmuştu.

Bu sözleşmelerin imzalanması, AB yolundaki Türkiye'nin bugüne kadar attığı en büyük adım olarak değerlendiriliyor. Türkiye, tüm AB üyesi ve aday ülkelerin taraf olduğu ve BM'nin ikiz sözleşmeleri olarak bilinen sözleşmelere imza atar ve sözleşmenin gereklerini yerine getirirse, hak ihlalleri konusunda büyük ilerleme sağlayacak. Özellikle Kürt sorunu konusunda ön açıcı olacak olan bu sözleşmelerle, Türkiye, Kürtler'e kültürel haklarını tanımak zorunda kalacak. Sözleşmeler, Kürtler'e haklarının tanınmaması durumunda AİHM'e başvurma yolunu açıyor. Şikayet durumunda BM komitesi taraflar arasında "arabulucu" rolü üstlenebiliyor. Bu yükümlülük de Kürt sorunun uluslararası boyuta taşınmasının önünü açıyor.

Hangi hakları tanıyor?

BM sözleşmelerinde halklara "kendi kaderini tayin hakkı" veriliyor ve "hükümeti olmayan veya vesayet altında bulunan halkların" tayin hakkına ilişkin özel düzenleme bulunuyor. Taraf ülkeler bu hakkın iç hukukta gerekli düzenlemeler yaparak güvence altına alınmasını sağlamakla yükümlü oluyor. Sözleşmelerle etnik, dinsel ve dilsel azınlıkların haklarını tanıma yükümlülüğü altına giriliyor. Cinsiyet eşitliğinden yaşama hakkına, özgürlük ve güvenlik hakkından seyahat özgürlüğüne, mahremiyetten düşünce, vicdan ve din özgürlüğüne, örgütlenme özgürlüğünden çocuk haklarına kadar birçok hakkın garanti altına alındığı ikiz sözleşmeler AB ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından referans olarak kabul ediliyor.

DOÇ. DR. HALUK GERGER:

Sözleşmeyi imzalamak yeterli değil

Doç. Dr. Haluk Gerger, sözleşmelerin ihlali durumunda uluslararası yargının yaptırımı olmadığını, bu nedenle Türkiye'nin altına imza koyduğu sözleşmelerin gereklerini yerine getirmediğini söyledi. Türkiye'nin bir takım siyasi baskılar sonucunda bu tür sözlemelere imza koyduğunu belirten Gerger şunları söyledi: "Yaptırım olmayınca işin içine siyaset giriyor. Siyaset girince de Türkiye şöyle bir yol izliyor. Batı'ya 'Eğer siz benim yaptıklarımı ve yapmadıklarımı büyük mesele yapmazsanız, ben de Ortadoğu'da, Kafkaslar'da, Balkanlar'da sizin iyi fedainiz olurum' diyor. Dediğini de yapıyor." Gerger, sözkonusu sözleşmeleri küçümsemediğini ancak, demokratikleşmenin, iç dinamizmle gerçekleşebileceğini, Türkiye'de de Kürtler dışında ciddi bir muhalefet olmaması nedeniyle imzaların "fazla kıymeti harbiyesi" olmadığını söyledi.

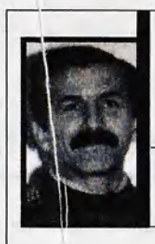

Ferda ÇETİN

İki belge

Türkiye'de yerel yönetimler, 1930'lu yıllarda çıkarılan bir yasa ile yürütülüyor.

1984 yılında Turgut Özal bir süreç başlatmak istedi. Özal'ın genel teorisine uygun olarak yerel yönetimler de "Ekonomik olarak kendilerine yeterli olabildikleri oranda, inisiyatif ve karar gücü; merkezi bütçe üzerindeki yükü paylaştıkları kadar da özerk olabilirlerdi". Bu düşünce, merkezi idare-yerel yönetim ilişkilerinde uygulama bulmayan bir parantez olarak kaldı.

Ecevit hükümetinin kuruluş günlerinde, bazı yayın organları, hazırlanan bir yerel yönetim yasa tasarısından sözettiler. Tasarının, merkezi idarenin, yerel yönetimler üzerindeki tasarrufçu ve tekelci yetkilerini sınırlandırmayı, yerel yönetimlerin inisiyatifini güçlendirmeyi hedeflediğinden sözedildi.

Başbakan Ecevit, bu tasarının yasallaşması halinde HADEP'li belediyeler tarafından kötüye kullanılacağı olasılığından söz etti. Bu kaygıdan ötürü yasa tasarısı Meclis gündeminden çıkarıldı. Bu yasa tasarısı rafa kaldırılırken, yeni bir Kanun Hükmünde Kararname (KHK) gündeme girdi. İçişleri Bakanlığı tarafından Başbakanlığa sunulan mahalli idarelerle ilgili KHK ile yapılmak istenen değişiklikler, yerel yönetimlerin yetkilerini ve inisiyatifini daraltma amaçlıdır. Bu KHK ile belediyelerin ticari sözleşmeler, yatırımlar, özel ve tüzel kişilerle siyasi-ekonomik ilişkiler geliştirmeleri zorlaştırılıyor. Belediye başkanlarının işlemleri kaymakamların, valilerin, bakanların iznine, onayına tabi tutuluyor. Demokrasinin temel ilkelerinden en önemlisi, seçilmişlerin atanmışlara göre daha öncelikli ve daha saygın olmasıdır. Çıkarılması düşünülen KHK bu ilkeyi tersine çeviriyor. Seçilmişleri, olağan bir vesayet ilişkisinin ötesinde, atanmışlara tabi kılıyor. Esas ve özel olarak da HADEP'li belediyeleri hedef alıyor.

1291 yılında bugünkü İsviçre topraklarında, Uri, Schwyz, Unterwalden toplulukları, güçlü derebeylerine ve krallara karşı bir araya gelerek, ortak bir belge hazırladılar. Burjuva demokrasisinin en önemli örneği olan İsviçre'nin tarihi de bu kantonların birliği üzerinde şekillendi. İsviçre'nin "ebedi birliği" gücünü; farklı kültürleri, farklı tarihleri ve farklı dillerine rağmen bir araya gelebilen bu topluluklardan aldı. Üç topluluğun, "ortaklık sözleşmesi", aradan geçen 709 yıla rağmen değerinden hiçbir şey kaybetmedi. Ortak yaşam, karşılıklı saygı, ortak amaçlar için ortak örgütlenme gibi, günümüzün temel sorunları bakımından yeniden hatırlanması gereken bu belge şöyle diyor:

"...Uri, Schwyz ve Unterwalden toplulukları, zamanın düzenbazlığını dikkate alarak, vadiler içinde, kendilerine ait şeyleri korumak ve daha uygun bir durumda tutabilme gücüne kavuşmak için, birbirlerine yardım ederek, danışarak ve birbirlerini kayırarak; kendi canları, malları ve mülkleri pahasına, vadilerin içinde ya da dışında, tüm güçleriyle, içlerinden herhangi birini, herhangi bir zorbalığa, eziyete, tahrik ve hakarete maruz bırakabilecek; canlarına, mallarına ve mülklerine zarar verebilecek, şu veya bu kimseye karşı omuz omuza vermeye and içmişlerdir..."

Bu belgenin en önemli özelliği, üç topluluğun görüşmeleri sonunda oybirliğiyle onaylanması ve yürürlüğe konmasıdır. Hiç kimse bu metnin, zamanın merkezi idarelerine karşı ilk yerel başkaldırı olduğunu bilmiyordu. Ancak, bu yerel örgütlenme, yüzyıllar boyunca giderek derinleşti ve bugünkü İsviçre anayasasına kaynaklık etti.

Türkiye'de bugün tartışılan KHK ile İsviçre'de 1291 yılında, üç vadi topluluğunun kaleme aldığı metin arasındaki fark sizce nedir? Hangisi yenidir? Eski ve ilkel olanla, değerinden birşey yitirmeyen hangisidir?

Şimdi anlama zamanı

HABER MERKEZİ

TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanı Sema Pişkinsüt, "doğu ile batıyı kaynaştırmak ve karşılıklı anlamayı sağlamak" amacıyla "empati" çalışması başlattı.

Sema Pişkinsüt, NTV'de yayınlanan röportajında, bölge illerinde uzun süredir gözlem yaptığını ve son olarak 10 ile yaptığı gezi ile gözlemlerinin pekiştiğini dile getirdi. Pişkinsüt, batıda yaşayanların bölge halkını "ne kadar anladığı"nın yanıtını bulmaya çalıştığını ve bunun için çalışma başlattığını belirterek, ""Türkiye'nin farklı yerlerindeki olan insanlar olarak, birbirimizi ne kadar anlayabiliyoruz? Madem ki birleşiyoruz, madem ki katılımcı demokrasinin yerleştirilmesinden yanayız, o zaman bu dinamikleri harekete geçirmemiz lazım" dedi.

Bölge gezisi sırasında hemen hemen tüm kesimlerle görüştüğünü dile getiren Pişkinsüt şöyle konuştu: "Ankara'da, bireysel haklar, yargı ve ceza sistemleri, köye dönüş projesi, yönetimin demokratikleşmesi, halkın talepleri gibi bir çok konu konuşuluyor. Ancak, bölge halkının düşüncelerini değerlendirecek olursak, doğru politikalara ulaşabiliriz."

Pişkinsüt, "kişinin kendisini başkasının yerine koyarak, ne düşündüğünü anlama yöntemi" olan 'empati'yi tercih etmesinin asıl amacının, "Batılı bir vatandaş, kendisini, doğuda hissettiği zaman, oradaki insanların yerine geçtiği zaman, ne düşünür, ne tür haklarla donatılmasını ister ve hangi yönlerden kısıtlandığını farkeder?" sorusunun yanıtını bulmak olduğunu söyledi.

Sema Pişkinsüt, batıda empati yönetimiyle yapacağı araştırma için bilimadamlarından yardım aldığını ve anket soruları hazırladığını belirterek, araştırmanın ilk durağının kendi seçim bölgesi Aydın oluğunu söyledi. Pişkinsüt şöyle konuştu: "Birileri için bir şey yapmak artık önemli değil. Oradaki kadınlar ne istiyor, gençler ne istiyor? Onların ıstırabını batıdaki vatandaşlar nasıl algılıyor? Sade vatandaş olarak, taraf olmadan, dışarıdan gözlemci olarak bakabilmeliyiz. Bunun önemli olduğunu düşünüyorum. Madem ki birleşiyoruz, madem kamuoyumuzla hep birlikte, bir hukuk devleti için çalıyoruz, madem ki katılımcı demokrasinin yerleştirilmesinden yanayız, o zaman bu dinamikleri harekete geçirmemiz lazım."

Dostluk meşaleleri

ÇANAKKALE- Türk-Yunan yakınlaşmasına destek amacıyla, Türkiye'nin batısındaki en uç nokta olan Babakale'de düzenlenen 1. Lekton Barış ve Dostluk Şöleni önceki gece yapıldı. Şölende, Türk ve Yunan halk dansları ekipleri gösteriler sundu. Gecede, Babakale surlarının üzerinde Türk ve Yunan öğrenciler barış meşaleleri yakarken, Babakaleli balıkçılar teknelerle denize açılarak teknelerin ışıklarını yakıp söndürdüler. Havai fişek gösterilerinin yapıldığı gecede, Midilli Adası'nın Molivos tatil beldesi sakinleri de ışıklarını yakıp söndürerek dostluk mesajlarına karşılık verdi.

Barışın yolu demokrasi

PKK Lideri Abdullah Öcalan, Kürtlerin yaşadığı ülkelerde, demokratik, özgür birlikteliğin koşullarının oluştuğunu söyledi

HABER MERKEZİ

İran Cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi'nin geçtiğimiz günlerde Kürdistan Eyaleti'ne yaptığı ziyaretin demokratikleşme açısından önemli olduğunu belirten PKK lideri Abdullah Öcalan, aynı açılımın Türkiye için de gerekli olduğunu söyledi.

Öcalan, PKK'nin silahlı mücadeleyi başlattığı 15 Ağustos'un yıldönümü nedeniyle bir değerlendirme yaptı.

İran Cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi'nin, geçtiğimiz günlerde Kürdistan Eyaleti'ne yaptığı geziye değinen Öcalan, "Hatemi'nin, İran halkıyla Kürtlerin kardeşliğine ilişkin yaptığı vurgular, demokratikleşme açısından önemlidir" dedi.

Öcalan, İran'da yaşanan bu gelişmelerin kendisi tarafından daha önce dile getirilen ve Kürtlerin bulundukları ülkelerde, kimlikleriyle özgür birliktelik temelinde yaşamalarına dayanan Demokratik Ortadoğu Federasyonu çözüm önerisini güçlendirdiğini vurguladı. Ortadoğu'da 200 yıl boyunca yaşanan milliyetçilik olgusunun korkunç felaketlerin yaşanmasına yol açtığını ifade eden Öcalan, "Ortadoğu'da halklararası barışın yolu demokrasiden geçer. Tarih Ortadoğu'dan federasyon istiyor" dedi.

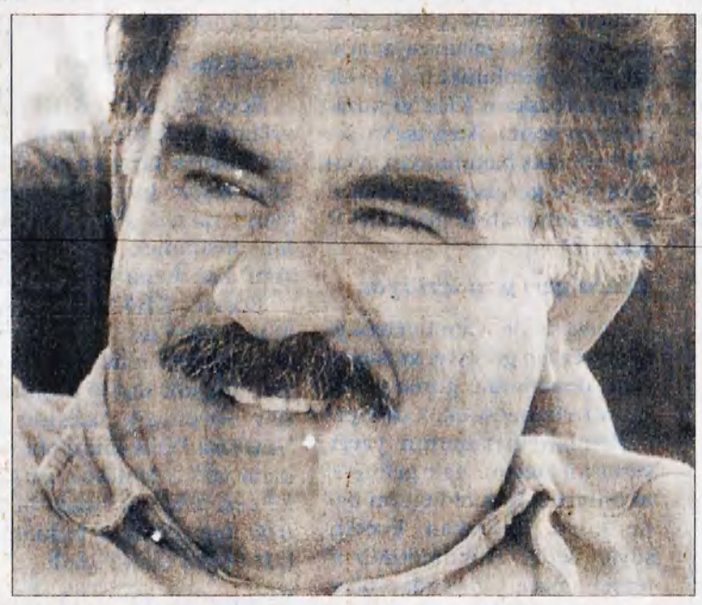

'Kör tarz aşılamıyor'

Ortak tarihsel geçmişin, güncel açıdan siyasal ifadesine kavuşmasının önemli olduğunu vurgulayan Öcalan, Türkiye'de de böyle bir sürecin başladığını söyledi: Öcalan, "Ama Türkiye'de kör bir tarz hala aşılamamaktadır. Sorunların demokratik uzlaşma temelinde çözümü hala gündemleşmiş değildir" dedi.

Türkiye'de din ve milliyetçi tutuculuğun aşılması gerektiğini kaydeden Öcalan, AB sürecinin bu tutuculukların aşılması ve Cumhuriyetin demokratik temelde yeniden yapılandırılması anlamına geleceğini vurguladı.

"Ağzı açılmayan, dili, kültürü yasaklı olan bir halkın hiç kimseye yararı olmaz" diyen Abdullah Öcalan, Cumhuriyetin ilk yıllarında bunun mümkün olmadığını; ancak şimdi koşulların hazır olduğunu söyledi.

Öcalan, "Bu nedenle aydınları, nasıl bir kardeşlik ve bütünlük içinde olmak istediklerini tartışmaya, politikacıları da insaflı ve sağduyulu olmaya davet ediyorum" dedi.

Meşru savunmaya devam

PKK'nin şuan çok önemli bir pozisyon içinde olduğunu belirten Öcalan, "PKK Kürt sorunun çözümünü paylaşmak için çatışmalara stratejik olarak son vermiştir" dedi. Abdullah Öcalan, çözümsüzlük devam ettiği sürece PKK'nin meşru savunma çizgisinde olacağını ifade ederek, "Meşru savunma, anti-demokratik güçlerin yeniden iktidar gücü olmalarına karşı olacaktır. Meşru savunma, Türkiye'de demokratik birliğin inşa edilmesi, Kürtlerin demokratik katılımının sağlanması bu kapsamda koruculuğun ve OHAL'in tasfiyesi, feodallerin aşılmasına kadar devam edecektir" diye kaydetti.

PKK'nin demokratik Ortadoğu federasyona gidişin en temel gücü olacağını ifade eden Öcalan, şunları kaydetti: "PKK Türkiye'de barış ve kardeşliğin teşhiş edilmesinde kararlılık düzeyini sonuna kadar koruyacaktır. 15 Ağustos'un 16. yılında PKK, demokratik atılım dönemini hızla ilerletmenin, örgütsel ve eylemsel dönüşümünü başarıyla yerine getirmelidir."

'Türkiye'ye silah verilmesin'

HABER MERKEZİ

ABD Temsilciler Meclisi Milletvekilli John Porter, dev taarruz helikopteri ihlasenin Türkiye'ye verilmesine sert tepki gösterdi.

ABD Temsilciller Meclisi'nde yer alan Cumhuriyetçi Milletvekilli John Porter, Türkiye'nin taarruz helikopteri ihalesinde birinciliği Amerikan Bell Helicopter Textron şirketinin kazandığını hatırlatarak, Türk ordusuna helikopter verilmemesini istedi. Türkiye'nin, dünyada insan haklarının en fazla ihlal edildiği ülkelerden biri olduğuna dikkat çeken Porter, ABD yapısı taarruz helikopterlerinin Türkiye'ye transfer edilmemesi için ellerinden geleni yapacaklarını söyledi.

Amerikalı Bilim Adamları Federasyonu adlı kuruluş da helikopterlerin Türkiye'ye transferine karşı çıktı. Federasyon tarafından yapılan açıklamada, silah satışı konusunda yönetiminin öncelikle Türkiye'deki insan hak ihlallerinin ulaştığı düzeyi görmesini ve bu durum değişmeden silah satışının kesinlikle yapılmaması istendi. Ankara yönetiminin başta Kürt sorunu olmak üzere bir çok alanda reform yapılacığına dair defalarca söz verdiği belirtilen açıklamada, ancak reformların yapılması bir yana, insan hak ihlalerinin devam ettiği belirtildi.

Ayrıca bu kuruluş, Türkiye'ye silah satışının engellenmesi için bir imza kampanyası başlattı. "İnsan hakları, silah satışından daha önemli" adı altında başlatılan kampanya'ya şimdiye kadar çok sayıda senator ve milletvekili destek verdi.

Bu arada, helikopterler konusunda Türkiye ile Bell şirketi arasındaki sözleşme görüşmeleri, eylülün ilk haftasında başlayacak. Bu görüşmelerde anlaşma sağlanması halinde işlemin, ABD Dışişleri Bakanlığı ve Kongre tarafından da onaylanması gerekiyor.

Tayland iktidar partisinde yolsuzluk

Tayland Yüksek Mahkemesi, iktidardaki Demokrat Parti'nin Genel Sekreteri Sanan Kachornprasart'ı sahte borç belgesi hazırlamaktan suçlu bularak, 5 yıl görevden men kararı verdi.

Bombalardan sonra Moskova yasta

Moskova'da bir alt geçitte meydana gelen patlamada ölenlerin sayısı 8'e yükseldi. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, patlamanın meydana geldiği yeri ziyaret etti.

Tacizci valiye 18 ay ceza

Japonya'da Osaka eski valisi Yokoyama, hakkındaki cinsel taciz davasında 18 ay hapse mahkum oldu, ancak mahkumiyet kararı 3 yıl tecil edildi. Mağdur avukatı kararı olumlu buldu.

Bandaranaike istifa etti

KOLOMBO - Dünyanın ilk kadın başbakanı olan Sri Lanka Başbakanı Sirimavo Bandaranaike (84) istifa etti. Bandaranaike'nin istifası, parlamento içi ve dışından gelen yoğun eleştiriler yüzünden ülkedeki etnik savaşı sona erdirmeyi amaçlayan yeni anayasa teklifinden vazgeçmek zorunda kalan Kamaratunga'nın, parlamentoyu feshetme planları yaptığına dair söylentilerin yayıldığı döneme denk geldi. Sri Lanka'ya ilk kez 1960 yılında başbakan olan Bandaranaike, o dönemden beri 3 kez bu göreve geldi.

Keşmir'e ilk operasyon

CAMMU - Hindistan ordusu, Keşmirli militan grup Hizb-ul Mücahidin'in önceki gün ateşkesi sona erdirdiğini açıklamasından sonra örgüte yönelik operasyonlarına yeniden başladı. Ordu ateşkes boyunca örgüte yönelik saldırılarını durdurmuştu. Hizb'ul Mücahidin, Yeni Delhi'nin üçlü görüşmeyi kabul etmemesinden sonra, 24 Temmuz'da tek taraflı ilan ettiği ateşkesi sona erdirdiğini açıklamıştı. Bu arada Cammu-Keşmir eyaletinin yazlık başkenti Srinagar'da meydana gelen şiddetli patlamada 10 kişinin öldüğü, çok sayıda kişinin yaralandığı bildirildi. Saldırının, bir grup askerin maaşlarını çekmek üzere bulunduğu kent merkezindeki polis karakolu yakınlarında bulunan bir bankayı hedef aldığı sanılıyor.

Ermenistan'a buğday hibesi

WASHINGTON - ABD'nin, bu yıl önemli ölçüde kuraklık çeken Ermenistan'da açlık tehlikesine karşı 60 bin ton buğday hibe edeceği bildirildi. Washington'daki Ermenistan büyükelçiliği tarafından yapılan açıklamada, ilgili anlaşmanın, ABD Tarım Bakanlığı Yetkilisi Mary Chimbliss ve Ermenistan büyükelçisi Armen Kirakosyan tarafından imzalandığı belirtildi. Ermeni yetkililer, ülkelerindeki kuraklığın onyıllardır benzerinin görülmediğini belirterek, dünyanın diğer ülkelerine de yardım çağrısında bulundular. Yetkililer, gerekli yardımın ulaşmaması halinde Ermenistan'da bu kış açlık yaşanabileceğini söylediler.

Özbekistan'a askeri yardım

ALMATI - Kazakistan, Özbek-Tacik sınırında silahlı bir grubun Özbekistan'a girme girişimi ile başlayan çatışmalarda bu ülkeye yardıma hazır olduğunu açıkladı. Devlet Başkanlığı Basın Merkezi'nin açıklamasına göre, Özbekistan Devlet Başkanı İslam Kerimov, Kazak meslektaşı Nursultan Nazarbayev'i arayarak, ülkesindeki son durum hakkında bilgi verdi. Özbek-Tacik sınırında sayıları 70-80 civarında olduğu tahmin edilen silahlı bir grubun ülkeye sızma girişiminde bulunduğunu belirten Kerimov, grubun Özbek askerleri tarafından kuşatıldığını söyledi. Açıklamada, Nazarbayev'in, "Taşkent Deklarasyonu" uyarınca bağımsızlık ve toprak bütünlüğünün korunması için yardıma hazır olduklarını dile getirdiği, Kerimov'un şimdilik buna gerek olmadığını bildirdiği kaydedildi.

Chavez ambargoyu deldi

Venezuela Devlet Başkanı Hugu Chavez, Irak'ta. Irak Devlet Başkanı Saddam ile görüşmesi beklenen Chavez, Körfez Savaşı'dan sonra Irak'a giden ilk yabancı devlet başkanı oldu

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Venezuela Devlet Başkanı Hugo Chavez, Petrol İhrac Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) üyesi ülkelere yaptığı ziyaretler çerçevesinde Irak'a gitti. 1991'deki Körfez Savaşı'ndan buyana Irak'ı ziyaret eden ilk yabancı Devlet Başkanı ünvanını alan Chavez, bu ülkeye uygulanan uluslararası tecriti de kırmış oldu.

Mennuniyetle karşılandı

ABD'nin eleştirilerini dinlemeyip Irak'a giden Chavez'in ziyareti basın ve devlet adamlarınca memnunlukla karşılandı.

Daha önce ortak fiyat belirleme tekliflerini olumlu karşılamayan Irak, fikir değiştirdi. Irak Chavez'in bu yöndeki lobi faaliyetlerine sıcak bakıyor.

Ancak güvenlik nedeniyle Bağdat dışına çıkmayan Saddam'ın Eylül'deki OPEC Zirvesi'ne katılmayacağı sanılıyor.

Chavez, üye ülkelere yaptığı ziyaretlerde ülke liderlerini 27-30 Eylül'de yapılacak OPEC'in ikinci zirvesine çağırıyor. 1960'da Bağdat'ta kurulan OPEC'in ilk zirvesi 1975'te Cezayir'de yapılmıştı. Irak'tan önce Suudi Arabistan, Kuveyt, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri, İran'ı ziyaret eden Chavez'in Endonezya, Libya, Nijerya ve Cezayir'e de gitmesi bekleniyor.

Hugo Chavez, İran ziyaretinin ardından dün Irak'a gitti.

CHAVEZ İRAN'DAN KARAYOLU İLE GEÇTİ

Uluslararası yasağa uydu

Uluslararası uçuş yasağına uyan Venezuela Devlet Başkanı Hugo Chavez, İran'a yaptığı ziyaretin ardından bu ülke sınırından Irak'a karayoluyla geçti.

Bağdat'ın 200 km doğusundaki Munzuriye şehrine gelen Chavez'i Irak Devlet Başkan Yardımcısı Taha Yasin Ramazan karşıladı. Daha sonra Devlet Başkanlığı helikopteriyle Uluslararası Saddam Havaalanı'na giden Chavez'i Saddam Hüseyin resmi törenle karşıladı. Chavez OPEC gezisine devam etmek için aynı yolu takip ederek İran'a dönecek.

Arafat İran'dan tepki istiyor

Destek turu için birçok Arap ülkesini ziyaret eden Arafat İran'a gitti

TAHRAN - Uluslararası destek arayışını sürdüren Filistin Lideri Yaser Arafat ve beraberindeki heyet, dün sabah İran'a gitti. Arafat, Tahran Mehrabad Havaalanı'nda ziyaretinin nedeninin Filistindeki son gelişmeler ve Kudüs'ün geleceği konusunda İslam Konferansı Örgütü (İKÖ) Dönem Başkanı İran'ın Cumhurbaşkanı Muhammed Hatemi ile görüş alışverişinde bulunmak olduğunu söyledi.

Siyonistlerin saldırısı ile karşı karşıya olduklarını ve Kudüs'teki kutsal yerlerin siyonistlerin zulmü ile yüzyüze olduğunu belirten Arafat, İKÖ Dönem Başkanı Muhammed Hatemi'nin bu konuda acil tepki göstermesini istedi.

İsrail ile sürdürülen barış görüşmelerini "ölü" olarak niteleyen Arafat, "bağımsız Filistin devleti eski anlaşmalara göre Eylül ayında ilan edilecektir" dedi.

Destek isteyecek

Öte yandan Rusya'nın başkenti Moskova'daki Filistin diplomatik temsilciliğinin sözcüsü, Arafat'ın Rusya ziyaretiyle ilgili ayrıntılı bilgi vermezken, Rusya Dışişleri Bakanlığı da açıklama yapmadı.

Filistin lideri Yaser Arafat'ın Moskova'ya yapacağı ziyarette de başkenti Kudüs olan bağımsız Filistin devletinin ilanına destek talep edeceği bildirildi.

İtar-Tass, Moskova'nın, ABD'nin arabuluculuğunda yapılan Camp David barış görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanmasından sonra daha büyük rol oynamayı teklif edebileceğini haber verdi.

Bush bütün çağrılara rağmen Cruz'un idam kararını onayladı.

Zeka özürlü genç idam edildi

WASHINGTON - ABD'nin Teksas Eyaleti'nde cinayet suçundan ölüme mahkum edilen ve biri zeka özürlü olduğu belirtilen iki kişinin cezası, Cumhuriyetçi Parti'nin başkan adayı ve Teksas Valisi George W. Bush'un onay vermesinin ardından infaz edildi.

Yaşlı bir çifti 1986 yılında öldürmekten hüküm giyen siyahi mahkum Roberson, infaza götürülürken gardiyanlara direnerek, idamından "ırkçı beyaz yönetimi sorumlu tuttuğunu" söyledi. Tecavüzden hükümlü zeka özürlü Cruz ise idama ağlayarak gitti.

AB ve Avrupa Konseyi'nin yanı sıra ABD Barolar Birliği ve çok sayıda insan hakları grubu, özellikle Cruz'un idam edilmemesi için ABD Yüksek Mahkemesi ve Bush'a çağrıda bulunmuştu.

Cruz'un avukatı Jeffrey Pokorak, bir çocuğun zekasına sahip olan müvekkilinin idamının ceza kavramıyla bağdaşmadığını ve Teksas Eyaleti'nin bu infazla ahlaken suç işlediğini savundu.

ABD'de 38 eyalette zeka özürlüler idam edilmezken, Teksas bu eyaletler arasında yer almıyor. Teksas eyaletindeki idam karşıtlarının oluşturduğu birliğin başkanı Dave Atwood da, Cruz'un idamından Bush'u sorumlu tutarak, "Teksas'taki idam makinesinin gönüllü bir dişlisi olan Bush, ABD başkanlığını hak edecek ahlaki nitelikler taşımıyor" dedi.

Aynı günde iki infazın yapılmasıyla, Teksas Eyaleti'nde bu yıl idam edilenlerin sayısı 28'e ulaştı. İdam cezasının Teksas'ta 1982'de yeniden uygulamaya konulmasından sonra 227 kişi idam edildi.

Guatemala günah çıkarıyor

Guatemala'da hükümet 36 yıl süren iç savaş boyunca birçok kez insan haklarını ihlal ettiğini itiraf etti. Bu itiraf duyarlı çevreler tarafından umut verici olarak değerlendirildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Guatemala Devlet Başkanı Alfonso Portillo önceki gün yaptığı bir açıklamayla devletin iç savaş boyunca 17 kez insan haklarını ihlal ettiğini itiraf etti. "Biz bunu yaşadığımız dram dolu tarihin tekrar etmemesi için yapıyoruz" diyen Portillo, olaylarda mağdur olan ailelere tazminat ödeneceğini söyledi. Portillo, tazminatın ne kadar olacağını ise açıklamadı.

Devlet Başkanlığı İnsan Hakları Komisyonu'ndan (COPREDEH) yapılan açıklamada ise söz konusu ihlaller arasında 1980'de gazeteci Irma Flaker'in kaybolması, 1982'de Plan de Sanchez ve Dos Erres köylerinin basılarak 320 kişinin katledilmesi, 1989'da 2 üniversite öğrencisinin kaçırılarak öldürülmesi ve 1990'da antropolog Myrna Mack'ın bir siyasi suikaste kurban gitmesi de bulunuyor.

Mack davası gündemde

Guatemala'da cunta yönetiminin yaptığı insan hakları ihlalleri arasında en bilineni Mack olayı. Orduyu halka zulmetmekle suçlayan bir grubun içinde yer alan Mack, iki saldırgan tarafından gündüz 27 yerinden bıçaklanarak katledilmişti.

Polis her ne kadar cinayetin sıradan bir hırsızlık olayı olduğunu söylemişse de, uluslararası baskılar ve Mack'in kız kardeşinin çabaları sonucu hükümet olayın sorumlusu Noel de Jesus Beteta Alvarez'i ABD'den isteyerek yargılamak zorunda kalmıştı.

Beteta'nın 25 yıla mahkum edilmesine rağmen hükümet olayın sıradan bir hırsızlık olduğu konusundaki ısrarını sürdürmüştü. Mack iç savaş sırasında yaşadıkları bölgeleri terketmek zorunda kalan 1 milyon kişi üzerinde antropolojik çalışmalar yürütüyordu.

Ordu tarafından gerillaları desteklemekle suçlanan Mack, çalışmaları sırasında ordunun sivil halkı katlettiği bulgularını elde etmişti.

Ocak ayında iktidara gelen Portillo'nun, 1982-83 yılları arasında ülkedeki en vahşi katliamları yürüten eski diktatör Efrain Rios Montt ile sıkı ilişkileri olduğu biliniyor. Portillo'nun partisinin kurucusu olan Rios Montt Guetemala Yasama Meclisi'ne de başkanlık ediyor.

Guatemala Devlet Başkanı Portillo (sağda), iç savaş dönemindeki insan hakları ihlallerini kabul etti.

SİVİL TOPLUM ÖRGÜTLERİ:

Hükümet olumlu bir adım attı

Guatemala'da hükümetin 36 yıl süren iç savaş boyunca yaptığı insan hakları ihlallerini kamuoyuna itiraf etmesi sivil toplum örgütleri (STÖ) arasında olumlu karşılandı.

Amerikan Devletleri Örgütü'nün İnsan Hakları Komisyonu'nun Başkanı Claudio Grossman yaptığı bir açıklamayla "devlet başkanın yaptığı son derece cesaret verici bir iş" dedi.

Hükümetin verdiği sözlerin takipçisi olacağını belirten komisyon, hükümetle, devletin sorumlu bir kurum olacağına dair bir anlaşma imzalamayı planlıyor.

İnsan Hakları Hukuki Eylem Merkezi'nden yönetici Frank La Rue, Portillo'nun açıklamalarının şaşırtıcı olduğunu belirterek, bunun Guatemala'da insan haklarının korunması yolunda atılmış önemli bir adım olduğunu belirtti.

Devleti soykırım yapmakla suçlayan insan hakları örgütleri, hükümetten bu olaylara karışanları tespit ederek cezalandırmasını talep etmişti.

1996'da biten iç savaşta 200 bin insanın hayatını kaybettiği ifade ediliyor.

POLİTİCUS

İmam cici

BU UZAYLIYA BİRAZ KABA DAVRANDIM GALİBA, NE DERSİN?.
SABAH GÖNLÜNÜ ALIRSIN O'NUN. ÜZÜLME!..
HEM TAYLAN'IN BİR ARKADAŞI OLMASI DA GÜZEL BİR ŞEY!.
EVET!.. BİR UZAYLIDAN DA ÇOK ŞEY ÖĞRENEBİLİRİ!.. DEĞİL Mİ?..
KORKMAYIN. SADECE POL'LE BİRLİKTE KADIN-ERKEK İLİŞKİLERİNİ GÖZLEMLİYORUZ.. DOĞAL DAVRANIN SİZ!..

FORUM

Avrupa Birliği ve demokratikleşme

Ali SAPAN

Türkiye'nin geniş bir demokratik-anayasal hukuk reformuna ihtiyacı var. Fakat sorun Kürt sorununa takılıyor. Başta Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere bütün dünyanın etnik ve dini sorunları var. Fakat bu sorunların çözümünde şiddet ya da inkar çözüm olarak benimsenmiyor. Kimi ülkeler federasyon çözümünü kimileri de bölgesel özerklik çözümlerini esas aldılar, alıyorlar. Çokkültürlülük sorununun kabul gören diğer bir çözümü de üniter devlet yapısı içinde geliştirilen çözüm

Türkiye'nin iki yüz yıllık Batılılaşma rüyasının gerçek olması açısından önemli bir dönem yaşıyoruz. Helsinki Zirvesi'nde alınan karar coşkuyla karşılandı. Uzun yıllardır Avrupa kurumlarıyla yaşanan gerginlik; Türkiye'nin Batılılaşma umutlarını sönmenin eşiğine getirmişti. Türk siyasetçileri bile adaylık yönünde verilen kararın siyasi muhtevasını ve bunun getiri ve götürülerini tam çözemediler. Zamanlama itibariyle 57. hükümete nasip olduğu için, ortaklar kendilerine pay çıkarmaya çalıştılar.

Avrupa'nın Türkiye'yi birliğe dahil etme amacı taktik değil, stratejik bir proje olarak düşünülmeli. Türkiye üyeliğinin gerçekleşmesi halinde birliğin sınırları Şemdinli'ye kadar uzanacak. Jeopolitik önemi olan, genç bir pazar, nicel ve nitel olarak büyük askeri güce sahip ve en önemlisi de Avrupa'nın, doğuya açılan yol üzerindeki köprüsü olacak.

Aynı zamanda Türkiye'nin adaylığa alınmasıyla, Avrupa ağır bir yük altına gireceğini de hesaplıyor. Ne AB üyesi 15 devletin, ne de olası 15 aday devletin Türkiye kadar derin ve yapısal ekonomik, siyasi, kültürel ve toplumsal sorunları yok. İspanya yaklaşık 40 yıllık diktatörlükten sonra, 7 yılda uyum sağlamayı başardı. Kendini hazırlama prosedürü Bulgaristan ve Polonya devletleri için de pek sancılı olmayacak gibi görünüyor.

Adaylığın ilanı üzerinden 7 ay geçmesine rağmen, Türkiye bir mesafe alabilmiş değil. Her şey başlangıçtaki gibi duruyor. Son Lüksemburg'daki Ortaklık Konseyi toplantısında, Avrupalılar, Türkiye konusundaki kaygılarını "acaba adaylık kabulüyle erken mi davrandık" biçiminde dile getirdiler. Üyeliğe hazırlanmanın gerekleri bir takım iktisadi hususların düzenlenmesinden ziyade, köklü, demokratikleşmeyi geliştirecek hukuksal reformların yapılması biçiminde öngörülüyor. Bu konuda üst yapıda oluşmuş belirgin programlar olmadığı gibi, halkın bu hususları tartışması ve konuya ilişkin fikir beyan etmesi de çeşitli hukuki engellerle karşılaşıyor.

Toplumun, geleceğini ilgilendiren bu konularda yoğun bir biçimde harekete geçirilmesinin, özgür bir tartışma platformu gerektirdiğine, diğer ülke deneylerinde tanık olduk.

Ancak Türkiye'de resmi yaklaşım "özel şartlarımız var, güvenlik sorunlarımız var, Avrupa bizi anlayışla karşılamalı" biçimindeki paranoyaları dile getirerek, özünde demokratikleşmemenin gerekçelerini yaratıyor. Bugünkü antidemokratik yapılanmayı ve Kürt sorunu politikasını Avrupa'ya da onaylatmanın peşinde.

Türkiye yok kabul etse de, Avrupa "bir Kürt sorunu olduğunu" açıkça dile getiriyor. Çünkü Avrupa birlik sınırları dahilindeki her kesimle ilgili.

Dikkat edilirse üyelik sorunuyla, Kürt sorununun çözümü konuları birbirlerini etkileyen ve birbirlerine bağlı hususlar. Birinin çözümü, diğerinin de çözümünü kolaylaştıracak nitelikte. Şu ana kadar Kürt sorunu ve demokratikleşme Avrupa kapısının önündeki hem bariyer ve hem de açık kapıydı. Dolayısıyla bu gerçeklik yok sayılarak AB üyeliği olamaz. Bu anlamda "Avrupa'nın yolu Diyarbakır'dan geçer" biçimindeki söylem, genel bir doğrunun ifadesi.

Azınlıklar sorununda Avrupa çözümü

Gerek AGİT, Avrupa Konseyi olsun ve gerekse de Avrupa Birliği olsun, kuruluş gerekçeleri ya da daha sonraki yıllarda etnik, dil, kültür ve ulusal azınlık konularına ilişkin çok değişik antlaşma metinleri geliştirdiler. Üye devletlerin ağırlıklı olarak kabul ettikleri bu antlaşmaları Türkiye, bu kuruluşların üyesi olmasına rağmen, ya onaylamıyor ya da onayladığında farklı kültür ve etnik haklarda, çekinceler koyuyordu.

Bu hakların güvenceye alındığını teyid eden bu antlaşmaların bazıları şunlar:

1- Helsinki Nihai Senedi,
2- Kopenhag Kriterleri,
3- Paris Şartı,
4- Avrupa Konseyi Kültürel Haklar Konusunda Ek Protokolü,
5- Avrupa Bölge ve Azınlık Hakları Sözleşmesi,
6- Avrupa Konseyi'nin Ulusal Azınlıkları Koruması Hakkındaki Çerçeve Sözleşmesi,

Lozan paradoksu aşılamadığı için Kürt realitesi kabul edilemiyor. Kürt realitesi anayasal bir kabule dayanmadığı için de demokratik reformlar gelişmiyor. Türkiye'nin geniş bir demokratik-anayasal hukuk reformuna ihtiyacı var. Fakat sorun Kürt sorununa takılıyor.

Başta Avrupa Birliği ülkeleri olmak üzere bütün dünyanın etnik ve dini sorunları var. Fakat bu sorunların çözümünde şiddet ya da inkar çözüm olarak benimsenmiyor. Kimi ülkeler federasyon çözümünü kimileri de bölgesel özerklik çözümlerini esas aldılar, alıyorlar.

Çokkültürlülük sorununun kabul gören diğer bir çözümü de üniter devlet yapısı içinde geliştirilen çözüm. Bazı örnekleri şöyle özetleyebiliriz:

1- Finlandiya: Finlandiya asırlarca İsveç egemenliğini yaşadıktan sonra 1919'da bağımsızlığını elde etti. Finlandiya'da İsveçlilerin oranı yüzde 8. (Ayrıca sayıları az olan Laponlar da var) İsveçce ikinci dil olarak kabul edilir. İsveçliler ve Laponlular yaşadıkları bölgelerde dil ve kültür haklarını özgürce kullanıyorlar.

2- İtalya: 1947 tarihli İtalya Anayasası'nın 6. maddesi, İtalyan Cumhuriyeti'nin uygun önlemler alarak, ülkedeki farklı ulusal toplulukları korumakla yükümlü tutmuştur. 60 milyonluk İtalya'da farklı diller de konuşuluyor. Sardunya adasında Sard dili, Güney Tirollerde Almanca, Fransa'ya sınır bölgelerde Fransızca ve Venedik bölgesinde Slovence konuşulur. Bu dillerin konuşulduğu 5 bölgeye özerk statüler tanınmıştır. Buralarda ilk ve ortaokullarda yerel diller okutulmakta ve bu yerel dillerde yayın ve kültürel faaliyet serbestçe yapılmaktadır.

3- Fransa: 1789 Fransız Devrimi'nin öngördüğü Homojen ulus-devlet modeline rağmen 1950'lerden itibaren, farklı ulusal toplulukların dil ve kültür hakları konusunda birçok yasa çıkarılmıştır. Fransızca dışında kalan yüzde 12'si Oksitan, Breton, Bask, Flaman ve Korsika dillerini konuşuyor. 1951 tarihli Deixonne yasasının, birinci maddesi yerel dilleri hukuken tanımakla kalmayıp teşvik edilmesi için yüksek eğitim kurumuna yetkiler veriyor. 1975 tarihli Haby yasası ile tüm yerel azınlık dillerinden eğitimi verme zorunluluğu öngörülüyor. Bu bölgelerde yerel idarelerde etnik kökene dayalı grup ve cemaatler kurulmuştur.

4- Avusturya: Bu ülkede Almanca yanında Slovence, Hırvatça, Macarca da konuşuluyor. Anayasa, uluslararası sözleşmeler çerçevesinde farklı ulusal topluluklara mensup Avusturya vatandaşlarına eğitim, yargı, idare ve belediyelerde kendi dillerini serbestçe kullanma hakkı tanıyor.

Bu örnekler dahi teşvik edici olabilir. Türkiye AB üyeliği ile bu ülkeler ailesine dahil olmak istiyorsa, demokratik bir çözümü geliştirmek zorunda. Bu ülkelerin bölünme ve parçalanma biçiminde bir kaygıları olmadığı gibi, güvenlik sorunları da yok. Birleştirici olmayan çözümler ulusal dil ve kültürleri dıştalayıp farklı zeminlere itiyor.

Yurttaş topluluklarına merkeziyetçi ve tek tip ölçülerin dayatılması bırakılmalı. Vatandaşlığın ırk esasına dayandırılması farklılıklara tahammül edememe yürürlükteki "bölücü vatandaşlık" uygulamalarıyla izah edilebilir. Gazeteci A. Bayramoğlu makalesinde şu doğruları yazmaktadır, "Bugün Türkiye'de bireysel özgürlükler alanının genşiletilmesi Kürt sorununun çözümü, birey ve özgürlük kavramlarının yerli yerine oturtulması, bu bölücü vatandaşlık anlayışının sorgulanmasından geçer." (Yeni Binyıl, 7.5.2000)

Türkiye'de, iç barışın tesisi, demokratik reform ve Avrupa'ya uyum konusnuda kararlılık düzeyini somut olarak yansıtmaması ve belirsiz, bekle-gör tutumunu Uluslararası Stratejik Etütler Enstitüsü, yayınlamış olduğu yıllık raporunda şöyle tanımlıyor: Yeni bir döneme girip girmemekte hâlâ tereddüt eden bir ülke.

ÖSS: Öğrenci öğütme sınavı

Cemal ÇAĞLI

Olası sonuçları sınavdan önce belli olan ÖSS sonuçları açıklandı. Neydi olası sonuçlar? - Orta Öğretim Başarı Puanı var olan adaletsizliği artıracaktı. - Geri bıraktırılmış illerde başarı en düşük olacaktı. - Okuldaki başarı ile ÖSS'deki başarı çakışmayacaktı. - Yüzde 16'sını başarılı kılan sistemin başarısızlığı gizlenecek ve suçlu olarak yine öğrencilerin görülmesi sağlanacaktı. - Öğrencileri okula bağlayacağı söylenen yeni sistemin tam tersi yönde etkili olduğu bir kez daha ortaya çıkacaktı. - Ülkenin eğitim yönetimini üstlenen kişi ve kurumlar sorunun gerçek çözümlemesini vapma yerine, kafalarını dershanelere takarak kendileriyle yüzleşmekten kaçacaklardı.

Şimdi şu soruyu soralım: Yukarıdaki önceden belirlenen olası durumlarda bir değişiklik olduğu söylenebilir mi? Üzülerek belirteyim ki, sonuçları çok önceden belli olan bu adaletsiz ölçme ve değerlendirme sisteminin olası sonuçlarında kısa zaman içinde tersi bir kombinasyonun olmayacağıdır. "Neden?" denirse: Öğrencinin eğitilmeyip öğütüldüğü sistemin değişmesi Türkiye'deki demokratikleşmeyle sıkı sıkıya bağlıdır. Devlet yapısı demokratik olmayan ama eğitimi demokratik olan bir ülke gösterilemez. Görevi en antidemokratik uygulamaları yaşama geçirmek olan bugünkü iktidardan ölçme ve değerlendirmenin demokratik olmasını beklemek toplumsal bilinçten yoksunluktur. Toplumsal yasalar, son tahlilde alt yapının üst yapıyı belirleyeceğini söylemektedir ve de doğrudur. Eğitim sınıflarüstü bir olay değildir, dolayısıyla ülkemizdeki eğitimin amaç ve yönetimi egemen güçlerin sınıfsal çıkarlarına uygun olmak zorundadır.

Düşünsel, zihinsel, kültürel ve psikolojik olarak çağın gerisinde olan ülkemizde insana ve onun eylemlerine saygılı davranmanın içselleşmesi şimdilik olası değil. İnsanı bilgi için bir araç gören, bilgiyi uygulama yerine hamallığını yaptıran bir anlayış yerine; insanı özne konumuna yükselten ve bilgiyi insanın hizmetine sunarak onu amaç olmaktan kurtarıp iyi bir araç haline getirmek ancak ve ancak anayasal bir devletten beklenebilir. Oysaki en yetkili kesimler tarafından belirtildiği gibi ülkemiz "Anayasası olan ama anayasal olmayan" bir ülkedir. Durum böyle olunca da eğitimin anayasal güvence altına alınması mümkün olmuyor. Parlamento demokratik kurum ve kuruluşlara rağmen yasalar yapıyor ve uygulatıyor. Güvenlik güçleri en demokratik eylemlere zor kullanarak engel oluyor, insanlara acımasızca yöneliyor. YÖK, ne öğrenciye, ne öğretmene, ne de okullara danışmadan eğitimin yönetimini komutanlık gibi sürdürüyor. Bu komutanlığın görevi problem çözmek değil, problem yaratmaktır. Acıları azaltmak değil artırmaktır, mutlu etmek değil mutsuz ve umutsuz kılmaktır...

Çağdaş eğitimin amacı, insanı yaşama anlamlı bakmayı öğretmek ve de yaratıcı tüm yeteneklerini kanalize etmektir. Çağdaş bir eğitimde eğitimin kalitesini yükseltmek dururken geçme notunu yükseltmek mümkün değildir. Lise birinci sınıfındaki bir öğrencinin tek bir dersten kaldığında sınıf geçme yerine sınıf yenileme hatta ikinci defa deniyorsa okuma hakkının elinden alınması düşünülemez. Not verme sisteminde bir zayıf iken, zayıfı yeniden bölerek sıfır denen bir notun verilip öğrencinin psikolojisinin bozulması olanaklı değildir. Öğrencinin giyim özgürlüğünü ortadan kaldırıp onları aynı fabrikadan çıkmış robotlara dönüştürmek olası değildir. Bireysel başarılar yerine okulun ortalamasına ve okulun ÖSS başarısına bağımlı bir orta öğretim başarı puanı asla mümkün değildir. Başka bir dili öğrenmeyi zorunlu hale getirip bir insanın kendi anadilinde eğitim yapma hakkının ortadan kaldırılması anayasal suçtur. Bireyin inanç özgürlüğünü ortadan kaldırmak olan zorunlu din dersinin konulması ise hayal bile edilemez. Hem sınavda öğrencinin bütün soruları çözmesini isteyip hem de bulunduğu alanın dışında bir tercih yaptığında orta öğretim puanını 0,5 yerine 0,2 ile çarpmak, seçme hakkına bir saldırıdır...

Yaklaşık 1,5 milyon gencin kaderini belirleyen ÖSS sonuçları belli oldu ama yüreklerdeki yangın sönmedi, tam tersine daha da alevlendi. Bin bir zorlukla bu acımasız sınava hazırlanan yüz binlerce genç başarısız sayılmasının sıkıntısını hissediyor ve ruhen yaralanıyor.

Üniversitelerin önündeki yığılma artıyor. Eğitimin kalitesi hızla düşüyor. Çocuklarımız düşünmekten korkan, üretmek dururken sürekli tüketen dolayısıyla da sürekli tükenen canlılar durumuna düşürülüyor. Zeki olan gençler aklını kullanamayan akılsızlar durumuna getiriliyor ve çok aptalca şeyler yapmalarına olanak sağlanıyor. En önemlisi ise çocuklarımız bizlere rağmen bizlerden kopartılıp kişiliksizleştiriliyor. Eğitim her geçen gün biraz daha özelleştirilerek emekçilerin eğitim hakları daha çok sınırlandırılıyor. Yetenekli ama olanağı olmayan gençlerin toplumda bir yerlere gelmeleri engellenirken, yeteneksiz ama olanakları olanlarsa aynı toplumda hak etmedikleri yerlere gelebiliyorlar.

Bilindiği üzere buğday öğütüldüğünde insan için çok yararlı olan un oluşur, oysa ki insan öğütüldüğünde geriye insanlaşması kesintiye uğratılmış bir canlı kalır. Peki bu toplum gençlerimizi eğitmek yerine neden öğütüyor ve biz eğitimcilere rağmen bu çağdışı süreç neden sürüp gidiyor?

OKUR MEKTUBU

La Guernica ve Hasankeyf

La Guernica isimli tabloyu duymuşsunuzdur. Ya da sanatla, resimle, tarihle ilgili bir kitabın bir yerinde rastlamışsınızdır. Pablo Picasso'nun, ülkesinde yaşanan vahşeti olduğu gibi anlattığı tablosu. Yıl 1950. Bir grup sanatçıyla barış elçisi seçilen Picasso Barış Kongresi için gittiği İngiltere'de, yine aynı isimle gerçekleştirilen sergide ve Guernica da orada. Sergiyi gezen bir Alman subay Picasso'ya yaklaşarak resmi gösterir. "Bayım bu resmi siz mi yaptınız" diye sorar. Picasso, "Hayır bayım siz yaptınız" yanıtını verir. La Guernica'yı Guernica yapan vahşetin katliamın kendisiydi.

Değerli Sait Keleş'in tablolalarını yaktığını ve onu engellemek isteyenleri gazetede okuyunca tabloların yakılışını resmedene fotoğrafları görünce akıma Pablo Picasso ve Alman subayın diyaloğu canlanmadı değil. "Bayım bu resimleri siz mi yaktınız?" "Hayır bayım siz yaktınız?"

Hasankeyf katliamını önlemek için tablolarını yakan Sait Keleş'in bir ressam olarak en zor şeyi yapması, yani bir tarihi anlatan tablolarını bir katliamı önlemek için yakması, herşeyin yandığı bu coğrafyada tarihe, bir de tablolara yandı notunu düşürdü. **Ruşen ÖZKAN/Sivas**

BULMACA

HAZIRLAYAN: İTALİK AJANS

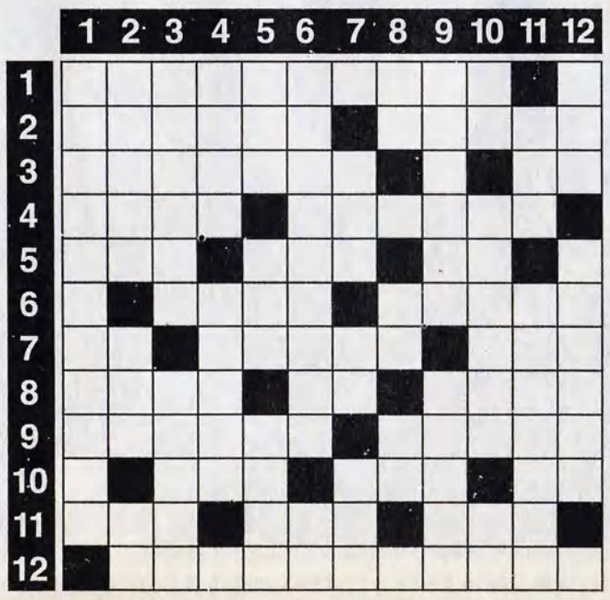

SOLDAN SAĞA

1. Özellikle verem hastalarının iyileştirilmesi için kurulmuş sağlık kuruluşu. 2. Atıcılıkla ilgili - Selçuklular döneminden kalma, Alanya yakınlarındaki ünlü han. 3. Geveze - Kakım. 4. Etken - Bir yapının iç duvar kaplaması. 5. Durum, vaziyet - Elektrik üreten bir aygıt - Eski Filistin'de antik bir kent. 6. Bir yarışın belirli uzaklıktaki bölümlerinden her biri - Elçilik uzmanı. 7. Vilayet - Bir işin iş yüzü (mecaz) - Bir zaman birimi. 8. Amir, baş - Valide, ana - Otlak. 9. Sinema ve TV'de, bir ya da daha çok sahne içinde geliştirilerek olayın bir parçasını veren film bölümü - Gerçeğe uymayan. 10. Reel Radyoaktif (simge) - Mahsus, özgü - Bir soru sözü. 11. Ailesini geçindiren kimse (tersi) - Yasaklama - Küme. 12. Eserleri arasında "Dünya Kaçtı Gözüme", "Benden Sonra Mutluluk" adlı kitapları bulunan tanınmış şairimiz.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. "Yaşlılık Günlüğü", "Varduman" adlı eserleri de yaratmış olan tanınmış şairimiz. 2. Tayin etme - "Bruce ..." (Uzakdoğu sporlarının unutulmaz ustası) - İsa'dan Önce (simge). 3. Yarasız, işe yaramaz - Borç verme. 4. Şaşkın, aptal kimse - Plan. 5. Keskin, ince ses - Kimi kâğıt oyunlarında, sırası gelen oyuncunun oyuna o el katılmayacağını belirttiği söz. Mektup. 6. Türkiye'de güneyde yetişen, kerestesi ve reçinesinden yararlanılan bir ağaç - İlaç, merhem. 7. Uğur getirdiğine inanılır - Amerikyumun simgesi - Kars yakınlarındaki antik yer. 8. Şaşırma ünlemi - Utanma duygusu - Bizmutun simgesi. 9. Marmara Bölgesi'nde bir gölümüz - Divan edebiyatında kaside veya gazelin ilk beyiti. 10. Su - Sayma, itibar etme - Duman kiri. 11. Bir İtalyan TV'si - Enjektör. 12. Adale - Büyük çağlayan.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	E	C	E	A	Y	H	A	N	■	A	M	A
2	D	İ	C	L	E	■	K	A	İ	N	A	T
3	İ	L	E	■	N	E	T	A	M	E	L	İ
4	P	O	■	M	İ	L	A	T	■	M	A	R
5	C	■	B	U	■	A	R	■	K	İ	M	E
6	A	B	A	Z	A	■	M	A	İ	■	A	■
7	N	İ	L	■	B	R	A	H	M	A	■	İ
8	S	T	O	P	A	J	■	E	Y	L	E	M
9	E	N	■	L	R	■	O	T	O	G	A	R
10	V	İ	Z	İ	T	E	■	M	N	■	G	A
11	E	K	O	■	M	İ	N	E	■	S	■	L
12	R	■	R	U	A	■	İ	K	R	A	M	I

DOLAR	MARK	ALTIN	BORSA	EURO
DÜN: 646.100	DÜN: 296.800	DÜN: 5.669.000	DÜN: 12.903	DÜN: 582.422
ÖNCEKİ GÜN: 644.700	ÖNCEKİ GÜN: 297.700	ÖNCEKİ GÜN: 5.677.000	ÖNCEKİ GÜN: 13.233	ÖNCEKİ GÜN: 580.870

SERBEST PİYASA DÖVİZ KURU

DÖVİZ	ALIŞ	SATIŞ
1 ABD Doları	646.000	646.100
1 Alman Markı	296.700	296.800
1 İngiliz Sterlini	968.500	975.500
1 İsviçre Frangı	375.200	377.400
1 Fransız Frangı	88.400	88.770
1 Sud. Arb. Riyali	171.400	172.600
100 İtalyan Lireti	29.930	30.220
1 Hollanda Florini	263.200	264.400
1 Avusturya Şilini	42.140	42.350
Japon Yeni	5.940	5.963

MERKEZ BANKASI DÖVİZ KURU

DÖVİZ	ALIŞ	SATIŞ
1 ABD Doları	644.941	649.478
1 Alman Markı	296.359	297.788
1 İngiliz Sterlini	967.279	974.477
1 İsviçre Frangı	373.651	377.187
1 Fransız Frangı	88.364	88.790
1 Sud. Arb. Riyali	171.297	174.199
100 İtalyan Lireti	29.936	30.080
1 Hollanda Florini	263.023	264.292
1 Avusturya Şilini	42.123	42.326
1 Euro	579.626	582.422

Elektrik zammına karşı dava açıldı

ANKARA - Hukukun Egemenliği Derneği Genel Başkanı Erdem Akyüz, aylık 150 kilowatsaati geçen elektrik tüketimine yapılan yüzde 50 zammın iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı aleyhine Danıştay'a dava açtı. Türkiye genelinde 17 milyon konutun elektrik abonesi olduğunu belirten Akyüz, "Her bir konutun 4 kişilik bir aileden oluştuğu kabul edildiği takdirde bu uygulamanın ve getirilen gizli zammın tüm Türkiye halkını ilgilendirdiği görülecektir" dedi.

Pamuğa 315 bin lira önerildi

ADANA - Çukobirlik Yönetim Kurulu Başkanı Hamza Öztürk, bir kilogram kütlü pamuk maliyetinin 377 bin lira olduğunu, çiftçi karı ile bu rakamın 425 bin liraya çıktığını belirterek "Prim hariç pamuğa 315 bin lira öneriyoruz" dedi. Çukobirlik'te düzenlenen basın toplantısında konuşan Öztürk, 1 Ağustos'ta başlayan 2000-2001 kampanya döneminde uygulanacak taban kütlü pamuk taban fiyatının prim hariç 315 bin lira olmasını istediklerini söyledi. Ziraat Mühendisleri Odası Adana Şube Başkanı Ayhan Barut ise, Çukurova'da 1 kg pamuk üretim maliyetinin 345 bin lira olduğunu, çiftçinin zarar etmemesi için taban fiyatın en az 432 bin lira olarak belirlenmesini istedi.

Turizme AB desteği

ANTALYA - Merkezi Almanya'da bulunan Türkiye Araştırmalar Merkezi Genel Direktörü Faruk Şen, Türkiye'de turizm yatırımı yapacak yabancıların AB fonlarından yararlanabileceğini belirtti. Faruk Şen, yaptığı açıklamada, Türkiye'de yatırım yapacak yabancılara, AB fonlarından yaptıkları yatırım tutarının yüzde 30'u kadar kredi ve yüzde 10 tutarında da hibe yardımı yapılabileceğini bildirdi. Şen, Almanya ve AB nezdinde yaptıkları araştırmada AB'nin 22 kalemde kredi vereceği alanların tespit edildiğini ifade etti. Şen, "Türkiye'de yatırım yapmak isteyen yatırımcılar, AB fonlarından yüzde 10'u hibe ve yüzde 30'una kadar da kredi kullanabilir" dedi.

Internet ucuzluyor

ANKARA - Türk Telekom'un TTNET kullanıcılarından aldığı aylık sabit ücret, 7 milyon liradan 2.5 milyon liraya düşürüldü. Alınan bilgiye göre, Türk Telekom'un internet bağlantı tarifesinde ise herhangi bir değişiklik olmadı. İnternet kullanıcıları, kontör başına 22 bin 300 lira ödüyorlar. Normal kullanımda 360 saniyede 1 kontör, 1. indirimde 514.2 saniyede 1 kontör, 2. indirimde de 600 saniyede 1 kontör atıyor. Hafta içi ve hafta sonuna göre internet bağlantı tarifesi şöyle: Hafta içi normal 08.00-20.00, 1. indirim 07.00-08.00, 20.00-22.30 (yüzde 30), 2. indirim 22.30-07.00 (yüzde 40), hafta sonu cumartesi, 1. indirim 07.00-22.30 (yüzde 30), 2. indirim 22.30-07.00 (yüzde 40) pazar, 07.00-07.00 (yüzde 40).

Selüloz-İş'ten savunma

İZMİT - Selüloz-İş Sendikası Başkanı Ergin Alşan, yaptığı yazılı açıklamada, Dalaman'da Ortak Girişim Grubu adı altında yürütülen çalışmalarla sendikalarının hiç bir ilgisi olmadığını bildirdi. Alşan, yatırım güvencesi ve iş garantisine ilişkin somut teminatlar verilmeden yapılan her özelleştirmenin işsizlik ve fabrikaların yok olması anlamına gelecegini belirterek, "Yapılan özelleştirmelerin işten çıkarmaları getirdiğini, sanayi kuruluşları kapatılarak arsa rantına dönüşrürüldüğünü ve bu güne kadar çiddi hiç bir yatırım yapılmadığını söyledi. Alşan Dalaman İşletmesi'ni alanların yatırım yapılacağını vaad ettiklerini kaydetti.

Zorunlu izine çıkartılan bin 940 Çukobirlik işçisi, bir ay daha işbaşı yapamayacak

Çukobirlik'te işçi kıyımı sinyali

Tarım Birlikleri Yasası'nın çıkartılmasının ardından Dünya Bankası yetkililerinin Çukobirlik'e yaptığı ziyaretler sıklaşırken, zorunlu izne gönderilen bin 940 işçi, bir ay daha ücretsiz izin yapacak

Resul DAL / ADANA

Türkiye'nin en büyük entegre tesislerinden biri olan 64 bin ortaklı Çukobirlik'te izin parası ve ikramiyelerin ödenmeden çalışanların zorunlu izne çıkartılmasının ardından Dünya Bankası uzmanları ile yapılan görüşmelerin sıklaşması, işçileri tedirgin ediyor.

Çukobirlik Genel Müdürü Yakup Şahin, geçtiğimiz ay ücretli izne çıkartılan bin 940 işçinin bir ay daha işbaşı yapamayacaklarını duyurdu.

DİSK Bölge Temsilcisi Yusuf Yürekli, Çukobirlik'te aylardır süren huzursuzluğun, yeni 'Birlikler Yasası'nın çıkarılması ve Dünya Bankası yöneticilerinin sık sık Adana'ya gelişleriyle daha da arttığını belirterek, fabrikayı kapatmaya yönelik teknik taktiklerin hazırlandığını söyledi. Yürekli, binlerce insanın sokağa atılmaya çalışıldığını ve Çukobirliğin A.Ş'ye dönüştürülerek özelleştirilmek istendiğini belirterek, "Çukobirlik gibi böylesi bir entegre tesisin adını 'Çukoçiftliğe' biz çıkartmadık. Vurgun, rant, çıkar, aracılar, talancılar birliği bu hale getirdi. Tüyü bitmemiş çocuklarımızın haklarını kime pazarladınız" diye tepki gösterdi.

İşçiler tedirgin

Çukobirlik Genel Müdürü Yakup Şahin, Çukobirlik'in İplik-Dokuma ve Boya-Basma fabrikasında çalışan bin 940 personelin kademeli olarak bir süre önce ücretli yıllık izne gönderdiklerini ancak şu anda devam eden mali sıkıntıların aşılmaması ve kesin çözüm yollarının henüz bulunmaması nedeniyle işe başlamaları gereken işçileri bu defa da 1 ay ücretsiz izne göndermek zorunda kaldıklarını açıkladı. Çukobirlik'te artarak devam eden sorunlarla ilgili dün Genel Müdürlük binasında basın toplantısı düzenleyen Genel Müdür Yakup Şahin, 16 Haziran'da yürürlüğe giren 'Birlikler Yasası' ile Tarım Satış Kooperatifleri ve Birliklerin (TSKB) devletin sırtında 'Yük' ve ekonomide 'Kara Delik' olmayacağının altının çizildiği ve kendi yağı ile kavrulabilen TSKB'lerin ayakta kalabileceğini, zarar edenlerin ise kapısına kilit vurulmasının öngörüldüğünü söyledi. Şahin, yaklaşık 30 yıldır, 'Devlet Destekleme Alımları' sayesinde varlığını idame eden birliklerin bundan sonra işinin zor olduğunu ifade ederek, "Çukobirlik'te, bugünkü şartlarda kâr edebilmek, zararın önüne geçebilmek mümkün değildir. Diğer TSKB'lere göre Çukobirlik maalesef yıllarca siyasilerin her zaman daha fazla ilgi duydukları, daha çok at koşturdukları ve keyfi uygulamalara gittikleri bir kurum olmuştur" dedi.

Tekstil Sendikası'na üye işçiler geçtiğimiz günlerde Çukobirlik önünde basın açıklaması yapmıştı.

Şahin sözlerini şöyle sürdürdü: "İplik-Dokuma ile Boya-Basma Fabrikasında çalışan toplam bin 940 personelimizi kademeli olarak bir süre önce ücretli izne göndermiştik. Ancak Çukobirlik şu anda mali sıkıntılarını aşmamış ve kesin çözüm yollarını henüz bulamamıştır. Bu iki fabrikada önceki günden bugünden itibaren kademeli olarak işe başlamaları gereken çalışanlarımızı ekonomik sıkıntı nedeniyle zorunlu olarak bu defa 1 ay ücretsiz izine göndermek durumundayız." Basın mensuplarının 'bu iki fabrika kapatılacak mı?' şeklindeki sorusuna Şahin, "Ne kapatılabilir diyebilirim ne de kapatılmayacak' diye cevap verdi.

'Geri dönüş şüpheli'

Çukobirlik Genel Müdürü Yakup Şahin tarafından alacakları ödenmeden zorunlu izne çıkarılan işçiler ise tekrar işe çağrılacaklarına inanmadıklarını söyledi. İşçiler, Şahin'in sendikalı işçilerin çıkışını vererek yerine asgari ücretle işçi almayı amaçladığını ileri sürdü.

Güneydoğu Genç İşadamları Derneği Başkanı Abdülkadir Akboz:

'Barış ortamı değerlendirilsin'

GÜNGİAD Başkanı Abdülkadir Akboz işadamlarını bölgeye davet ederek "Barış ortamı değerlendirilerek, yatırım yapılmalıdır" dedi

DİYARBAKAKIR - Güneydoğu Genç İşadamları Derneği (GÜNGİAD) Başkanı Abdülkadir Akboz, tüm sıkıntılara rağmen bölgede yaşanan barış ve huzur ortamının iyi bir şekilde değerlendirilmesi gerektiğini söyledi. Akboz "Yaşanan gelişmelerin yarattığı barış ve huzur ortamı değerlendirildiğinde, bölge kalkınmasının tek yolunun istihdam yaratmak olacağından geçtiğini unutmamak gerekir" dedi.

Yeni kurulan Güneydoğu Genç İş Adamları Derneği (GÜNGİAD) Yönetim Kurulu Başkanı Abdülkadir Akboz ve yönetim kurulu üyeleri, Türkiye Genç İşadamları Derneği'nin (TÜGİAD) İstanbul'da düzenlediği toplantıya katıldı.

Toplantıya ilişkin yazılı bir açıklama yapan GÜNGİAD Başkanı Abdülkadir Akboz, TÜGİAD toplantısında yaptığı konuşmada yıllardır kalkınamamanın acısını çeken ve bu nedenle sosyal patlamaların yaşandığı bölgenin, gerek yeraltı ve yerüstü kaynakları ile gerekse de henüz değerlendirilememiş ve bakir olan üretim alanlarıyla ülkenin nadide bir köşesi olduğunu belirttiğini kaydetti.

Şu ana kadar GAP Projesi temelinde yapılan çalışmaların kaynak sıkıntısı nedeniyle arzulanan gelişmeyi sağlayamadığına dikkat çeken Akboz, "Büyük bir tarımsal üretim potansiyeline sahip olan bölgemiz, üretilen tarımsal ürünlerin işlenerek pazarlanması noktasında gelişmiş bir sanayiye sahip olmadığından yeteri kadar ülkemiz ekonomisine katkı sağlayamamaktadır. Bununla beraber IMF'nin dayattığı reçeteler ve 3 yıldır yaşanan kuraklık sonucunda tarımsal üretim ağır darbeler almış bunun sonucunda köyden kente göç hızlanmıştır" dedi.

GÜNGİAD Başkanı Akboz, bölgenin iklim, coğrafi ve ulaşım koşulları göz önüne alındığında tarım, turizm ve enerji alanlarında uygun yatırım alanlarına sahip olduğunu belirterek şöyle konuştu: "Buna rağmen bölge hakettiği konuma, gelememiştir. Yaşanan gelişmelerin yarattığı barış ve huzur ortamının değerlendirilmesi gerekir. Ve bu değerlendirme sonucunda istihdam yaratmak gerektiği sonucu çıkmalıdır. Bu amaçla ülkemizin bütün işadamlarını yatırım yapmaya davet ediyoruz."

GAP BÖLGE KALKINDIRMA İDARESİ

Yabancı basının GAP'a ilgisi artıyor

URFA - Merkezi İngiltere'de bulunan ve başta Arap ülkeleri olmak üzere dünyanın birçok ülkesine yayın yapan Middle East Broadeasting Centre (MBC) televizyonu ile New York Times gazetesi, GAP'ı izleyicilerine ve okurlarına tanıtacak. GAP Bölge Kalkınma İdaresi Bölge Müdürlüğü yetkilileri, yaptığı açıklamada, dünyanın sayılı entegre kalkınma projelerinden biri olan GAP'a, yabancı basının ilgisinin her geçen gün hızla arttığını söyledi. Son olarak merkezi İngiltere'de bulunan MBC televizyonunun Türkiye Temsilcisi M. Daniel Abdulfettah, kamereman Raef Debejah ve muhabir Mohamed Chebaro'dan oluşan 3 kişilik heyetin, bölgeye gelerek çalışmalarına başladığını belirten GAP Bölge Kalkınma İdaresi Bölge Müdürlüğü yetkilileri şöyle konuştu: "İngiliz televizyon ekibi, Batman ve Hasankeyf'te çekimlerini tamamlayarak Mardin'de çalışmalarına başladı. 12 Ağustos'ta Urfa'ya gelecek olan MBC ekibi, GAP'ta gelinen son durum ve yatırımlar hakkında görüşmeler yapacak."

Hastaneye kamera yerleştirildi

DİYARBAKIR - SES Diyarbakır Şube Başkanı Yaşar Türk, Diyarbakır Çocuk Hastanesi'nde bulunan Ameliyathane ve Cerrahi servislerinin kapandığını belirterek, "Hastanede iki aydır akıllara durgunluk veren uygulamalar ve olumsuzluklar yaşanıyor. Hasta muayene odaları, servisler, hemşire bankoları da dahil olmak üzere hastanenin her tarafına tek merkezden izlenen kamera sistemi yerleştirilmiştir" dedi.

SES Diyarbakır Şube Başkanı Yaşar Türk, Diyarbakır Çocuk Hastanesi'nde yaşanan sorunlara ilişkin sendika binasında dün bir basın toplantısı yaptı. Açıklamaya sivil toplum örgütleri temsilcilerinin de aralarında bulunduğu çok sayıda kişi katıldı. Hastane idarecilerinin değişmesiyle birlikte başlayan uygulamalar ve olumsuzlukların hastane çalışanları ile sağlık hizmetinden faydalananları olumsuz bir şekilde etkilediğini belirten Türk, daha iyi sağlık hizmeti vereceğini iddia ederek, göreve başlayan Başhekim Dr. Semra Zeynel'in çalışma barışı ve hastane hizmetleri açısından ters uygulamalar içine girdiğini söyledi.

Kamera etiğe aykırı

Hastanenin her tarafına tek merkezden izlenen kamera sistemi yerleştirildiğini ifade eden Türk, kameralar vasıtasıyla polisin, Başhekim ve hastane müdürünün çalışanları ve hastaları sürekli izlediğini kaydetti. Türk şöyle konuştu: "Bu uygulamalar bir hastaneden çok bir cezaevini andırıyor. Bu görüntüler tıbbi etik açısından kabul edilemez."

Servislerde sertifikalı hemşire çalıştırılması gerektiğini belirten Türk, "Birçok serviste hemşireler aylık yer değiştirmelere tabi tutulmuştur. Yeni Başhekim göreve geldiğinden beri Baş hemşireler istifaya zorlanmış, yerlerine hiç birikimi olmayan yandaş kişiler getirilmiştir" diye konuştu.

Yaptıkları tüm uyarı ve girişimlerinin cevapsız bırakıldığını ifade eden Türk, yaratılan olumsuz koşullardan dolayı, sendika üyesi 50 çalışanın tayin istemek için Başhekime başvurduğunu söyledi. Çocuk hastalıkları hastanesinde yaşanan problemlerin bölge insanını olumsuz etkilediğini kaydetti.

Tüketici kredileri yüzde 340 arttı

ANKARA - Doç. Dr. Ömer Faruk Çolak, tüketicilerin banka kredilerine büyük oranda yönelmesinde kişilerdeki bastırılmış tüketim isteğinin serbest kalmasının etkili olduğunu söyledi.

Çolak, hükümetin çalışanlara hedeflenen enflasyon oranında zam yapması durumunda, kredi çekenlerin geri ödeme konusunda zor durumda kalacakları uyarısında bulundu. Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Ömer Faruk Çolak, gazetemize yaptığı açıklamada, tüketici kredilerindeki artışa dikkat çekerek, bastırılmış tüketim isteğinin ekonomideki olumlu beklentiler sonucu bu baskıdan kurtularak daha fazla tüketmek için banka kredilerine yöneldiğini söyledi.

Ödemede güçlük çıkar

Hükümetin çalışanlara hedeflenen enflasyon üzerinden zam yapması durumunda sakıncalar doğacağının altını çizen Çolak, "Kredi kullananlar geri ödemelerde büyük sıkıntıya düşecektir. Bu durum ise bankalarda kaynak azalmasına neden olacaktır.

2001 yılı ve devam eden yıllarda toplam talebi olumsuz etkileyecek olan bu durum yıllık büyümeyi negatif olarak etkileyecektir" diye konuştu.Banka sektörünün izlediği bireysel kredi politikasının da tüketicilerin kredi talebini arttırdığını ifade eden Çolak, "Bunun nedeni bankaların tüketicileri sevmeleri değil.

Bankaların ellerinde birikmiş ciddi miktarda para var. Gerek kamu borçlanmasının azlığı gerekse ticari kredilere olan düşük talep bankaların ellerindeki parayı tüketmeye yetmiyor. Bu nedenden dolayı bankalar bireysel krediye yöneliyor" dedi.

Taraftarı, futbolcusu, yöneticisi, hakemi, kazananı ve kaybedenleriyle lig başlıyor

Futbolun zamanı geldi

Profesyonel Futbol Ligi, bu akşam oynanacak Kocaelispor-Fenerbahçe maçı ile 43. kez start alacak. Geçtiğimiz 42 yılın değerlendirmesine göre, Galatasaray, en çok puan toplayan, galip gelen, gol atan ve şampiyon olan takım ünvanlarını elinde bulunduruyor. F.Bahçe, Beşiktaş ve Trabzonspor ise sırasıyla Sarı-Kırmızılı takımı takib ediyor.

Birinci Lig'in kuruluşundan bu yana G.saray, Beşiktaş, F.Bahçe her yıl mücadele eden kulüpler olurken, Bursaspor ve Erzurumspor çıktıkları yıldan bu yana 2.Lige düşmeyen takımlar oldu. Siirt Jet-Pa ile Yimpaş Yozgatspor ise 1.Lig'de bu sezon ilk maçlarını oynayacaklar.

Ligin kuruluşundan beri ezeli rekabet sürdüren G.Saray ve F.Bahçeli oyuncular bu yıl da zirve müçadelesi yapacak.

Ligin unutulmayan "en"leri

Geride kalan 42 sezon baz alınarak yapılan değerlendirmede, lig tarihinde, bir sezonda ve bir maçta ortaya çıkan "en"ler ise şöyle: Lig tarihinde en gollü maç: 1991-92 Fenerbahçe-Gaziantepspor: (8-4), en farklı skorlu galibiyet: 1989-90 Beşiktaş-Adana Demirspor: (10-0), en farklı skorlu deplasman galibiyeti: 1959-60 Hacettepe-Beşiktaş (1-9), 1992-93 Ankaragücü-Galatasaray (0-8), en uzun süre yenilmeyen takım: Beşiktaş (48 maç), en çok 'Gol Kralı'ı çıkaran takım: Fenerbahçe ve Galatasaray (12), ençok 'Gol Kralı' olan futbolcu: Metin Oktay (6), en çok gol atan futbolcu: Tanju Çolak (240), en uzun süre gol yemeyen kaleci: 1978-79 sezonunda Trabzonsporlu Şenol Güneş (1112 dakika), en uzun sezon: 1962-63 sezonu (42 maç), en çok seyircili maç: 62 bin 200 biletli seyirci ile 30 Ocak 1989'da oynanan Altay-Fenerbahçe maçı, üst üste en çok kazanan takım: Beşiktaş (1959-60 sezonunda 10.-22. haftalar arası), en çok şampiyonluk gören teknik adam: Ahmet Suat Özyazıcı ve Fatih Terim (4), en uzun süre çalışan yabancı teknik direktör: Gordon Milne (6.5 sezon), en çok şampiyon olan takım: Galatasaray (14), ligi yenilgisiz kapatan takım: 1985-86 Galatasaray, 1991-92 Beşiktaş.

KARTAL HADEP TURNUVASI TAMAMLANDI

'Barışı' Amed kazandı

İSTANBUL- HADEP Kartal İlçe Örgütü Gençlik Komisyonu tarafından düzenlenen "Demokratik Cumhuriyet Ekseninde Barış Futbol Turnuvası"nı Parxinspor'u 5-4 yenen Amedspor kazandı.

HADEP Kartal İlçe Örgütü Gençlik Komisyonu'nun organize ettiği ve 16 takımın katıldığı "Barış" turnuvası önceki akşam Amedspor'la Parxinspor arasında oynanan final maçıyla sona erdi. Final maçını HADEP Kartal İlçe Başkanı Doğan İlgün'ün de aralarında bulunduğu çok sayıda kişi izledi. Amedspor'la Parxinspor arasında oynanan final maçının ilk yarısı 1-1 berabere bitti. 90 dakika sonucu 2-2 berabere biten maçta penaltılara gidildi. Penaltı atışları sonucunda Amedspor maçı 5-4 skorla kazandı. Maç sonrasında konuşan İlçe Başkanı İlgün, sporun barışa, kardeşliğe ve dayanışmaya katkı sunacağını belirterek, gençlerin spor ve kültürel faaliyetlere daha çok katılmasını istedi.

BÜROKRASİ GSGM'Yİ BEDAVA ALIP SPORU SATMA PEŞİNDE

Sporun şirketleşmesi için yasa hazırlandı

Kamu kuruluşlarından sonra spor da özelleştirme kıskacında. Hazırlanan yasa tasarısı gerçekleşirse, parası olan sporcu olacak

Kamu kuruluşlarının sermaye gruplarına satışından sonra, sıra sporu da şirketleştirmeye geldi. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü (GSGM) bürokratları, kendileri için hazırladığı yasa tasarısında, kurumun şirket haline getirilmesini istedi. Yeni yasada, GSGM'nin gençlik ve sporcu eğitim merkezleri açma, kamp, saha, tesis yapma gibi sorumlulukları ortadan kaldırılıyor ve bu etkinlikler birer ticari işletmeye dönüştürülecek ve harcamalar sporcuların üstünden sağlanarak, spor paralı hale getirilecek.

Spor holding olacaklar

GSGM Bürokratları, spor tesislerini birer şirket haline getirmekle kalmıyor ve ilk temsilciliklerini kaldırarak, federasyon temsilcileri uygulamasını getiriyor. Bu durumda da, federasyon temsilcilerine, 4. derecedeki devlet memurunun aldığı harcırahın 15 katı aylık huzur hakkı talep ediliyor. Hazırlanan yasanın, devletin elindeki spor tesislerine bedava sahip olmak anlamına geldiğini belirtilerek, bu durumun arkasında, GSGM'leri uzun yıllardır kadrolaşma merkezi haline getiren siyasilerin bulunduğu da iddia edildi.

Hakemler ligden umutlu

Keller'in Olimpiyat sevinci

Sydney Olimpiyat Oyunları için yapılan ABD seçmelerinde 400 metre serbestte 3.37.18 ile Amerika rekorunu kıran Klete Keller, rekorun ve olimpiyatlara katılmanın sevincini birlikte yaşadı.

Geçtiğimiz sezonlarda özellikle kulüp yöneticileri tarafından sık sık eleştirilere uğrayan hakemler, bu yıla oldukça umutlu başlıyor. Futbol Federasyonu Merkez Hakem Komitesi (MHK) Başkanvekili Serdar Çakır, lig şampiyonunu ve küme düşecek takımları hakemlerin belirlemeyeceğini söyledi.

Çakır, dün düzenlediği basın toplantısında, bir süre önce bazı yayın orgarlarında yer alan hakemlerle ilgili yapılan ve G.Saray'ın şampiyonluğunu öngören anketin gerçek olmadığını belirterek, "Bu anketi yapanları kınıyoruz. Basın Konseyi'ne de şikayette bulunduk. Şampiyon olacak ve küme düşecek takımları hakemler belirlemeyecek" dedi. Kulüp yöneticilerine ve taraftarlarına da çağrıda bulunan Çakır, "Herkes üzerine düşen sorumluluğu gösterirse, geçtiğimiz yıllardaki tatsızlıklar yaşanmaz" diye konuştu.

SPOR GÜNDEMİ

İstanbul'da artistik cimnastik

Uluslararası Boğaziçi Artistik Cimnastik Turnuvası, bugün İstanbul'da başlayacak. Ahmet Cömert Spor Salonu'nda 2 gün sürecek turnuvaya, Türkiye'nin yanı sıra 19 ülkeden sporcuların katılacağı bildirildi. Cimnastik Federasyonu Başkanı Atilla Örsel, turnuvaya genç bir kadroyla katılacaklarını belirterek, "Amacımız geleceğin takımının altyapısı oluşturmaktır" şeklinde konuştu.

Spor KHK'sı da Sezer'in önünde

Sporda başarılı olan kişi ve kurumlara verilecek ödüllerle ilgili hazırlanan Kanun Hükmünde Kararname Cumhurbaşkanılığı'na gönderildi. Memurlar için hazırlanan KHK'yı geri çeviren Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in, G.Saray için hazırlandığı iddia edilen yasayı da geri göndermesi bekleniyor. Yasanın onaylanması durumunda, UEFA Kupasını kazanan G.Saray'a 5 milyon dolar ödül verilecek.

Kırkpınar ağası yönetimi suçladı

Doping kullandıkları gerekçesiyle ceza alması beklenen güreşçilere Kırkpınar Ağası Mustafa Saruhan'dan destek geldi. "Ender yetişen pehlivanlarımızı disipline altına alıp, iyi yönlendirmek gerekir. Asıl onları bu duruma getiren yöneticiler suçlu" diyen Saruhan, son zamanlarda gazete ve televizyonlarda ata sporu yağlı güreşe gölge düşürmek isteyenlere fırsat verilmemesi gerektiğini savundu.

Seri İlanlar

SATILIK EMLAK

Sahibinden Okmeydanı'nda 0 daireler **(0532) 232 53 03**
ACELE 1. Etap'ta 68m2 tapulu hazır 11.000.000.000
(0212) 485 10 40 / 485 78 44

GÜMÜŞKAYA'da sıfır deniz müstakil villa
(0532) 235 09 90

Çerkezköy **Saray**'da 300 milyon peşinatla 30 aya varan vadelerle yatırım arsaları (0542) 655 21 81

BAHÇELİEVLER'de daireler
(0212) 441 28 48 / (0212) 506 63 83

ACELE 4. Etap'ta 87m2 10.800.000.000 Flaş Emlak
(0212) 485 24 15 /(0532) 454 62 85

Alibeyköy Yeşilpınar'da 3+1 Kaloriferli 13.000.000.000 **Tel: (0212) 427 08 92**

HABİBLER Yayla Köyü'nde 1 dönüm orman manzaralı **Tel: (0212) 630 42 25**
Alibeyköy Öğretmen Bloklarında iyi konumda lüks 18.500.000.000'a
(0212) 427 08 93

SAĞLIKÇI Sitesinde 90 m2 lüks 3. kat 13.000.000.000'a **(0212) 427 08 92**
Silivri Kobalt Sitesi'nde denize 3. villa bakımlı sahibinden aciliyetten 45.000$
TEL: (0535) 749 31 74

Ankara Elmadağ'da 20 Dönüm Tarla 10.000 $ **CEP TEL: 0535 749 31 74**

Tulumba Durağı'nda 130 m2 10 milyar

Çiftyol'da 2 katlı müstakil teras katlı 160 m2 oturumlu bina 25 milyar

Davultepe Oktay Sitesi'nde 170 m2 denize sıfır ful eşyalı yazlık 120.000 DM **Tel:(0324) 327 84 27**

Paris Düğün Salonu karşısında 931 m2 satılık arsa 120.000 DM
Gazi Mahallesi'nde 130 m2 3+1 10 milyar **Tel:(0324) 326 48 82**

Fulya'da Kosifler'den 2+1,100 m2 15.000.000.000 **(0212) 212 59 02**

Fulya'da Kosifler'den 14.000.000.000'a 2+1 kombili
TEL: (0212) 212 59 02

GÜVEN Emlak'tan Şişli'de komple bina 110.000.000.000
(0212) 247 65 19
(0532) 472 45 27

GÜVEN Emlak'tan Şişli'de 25.000.000.000'dan 30.000.000.000'a satılık daireler
(0212) 247 65 19
(0532) 472 45 27

AKKA Emlak'tan Şişli 19 Mayıs Mahallesinde 25.000.000.000 'a yüksek giriş , krediye uygundur.
TEL: (0212) 219 32 73

SATILIK EMLAK
Sahibinden Kağıthane Başak Konutlarında 68m2,20.000 USD
(0212) 543 04 04
(0542) 416 24 91

SUR EMLAK'TAN
Palmiye'de 3.kat-3+1 50.000DM
Palmiye'de 2.kat-3+1 - 10 milyar
Pozcu'da Teras Katlı 3+1 15 milyar
Göçmen'de 1 ve 13.katlar 3+1 7.5 milyar
Ayrıca Pozcu ve Babil'de kiralık daireler
Tel: (0324) 328 67 50 MERSİN

SATILIK YAZLIK
Kuşadası Davutlarda Havuzlu triplex lüx 80.000 DM
Tel: (0212) 427 08 92

Mezitli Akyelken arkasında satılık lüks daireler
220 m2 4+1 85.000 DM
150 m2 3+1 60.000 DM
Tel: (0324) 326 26 47 Mersin

DEVREN SATILIK İŞ YERİ

BAĞCILAR'da sahibinden 240m2 yarı bodrum işyeri
(0212) 542 10 28

BAĞCILAR Yıldıztepe'de 130 m² işyeri yarı bodrum 5.000 000 000
Tel: (0532) 581 55 21

Maltepe'de devren satılık lokanta
Tel: 0535 742 38 16

Nişantaşı Hacı Mansur'da 130m2 satılık iş yeri 45.000.000.000
Tel: (0212) 266 20 31
(0212) 212 34 57

KİRALIK EMLAK

Alibeyköy'de 60.000.000-80.000.000'a kiralık daireler
(0212) 427 08 92
(0212) 427 08 93

Fulya'da Kosifler'den 150.000.000'a , 160.000.000'a, 250.000.000'a, 350.000.000'a kiralık daireler **(0212) 212 59 02**

AKKA Emlak- Fulya Sitesinde 140m2, 3+1, çift tuvaletli, geniş mutfak banyo, 400.000.000 kira, 1000$ depozito
(0212) 216 93 67

G. O. PAŞA merkezde devren kiralık möbleli yazıhane
(0212) 216 34 04-05

SATILIK OTO

86 **MODEL** PEUGEOT 14+1 1.600.000.000 TL
(0262) 744 25 91

96 **Tipo** full ihtiyaçtan temiz
(0542) 394 51 55

1993 **Model** Scoda 2.100.000.000 TL
(0533) 343 95 54

1993 **temiz Şahin** LPG'li acilen satılık 2.700.000.000 TL
(0216) 316 26 75

1992 **Broadway** 2.550.000.000
(0212) 697 08 88

1997 **RNİ** 36. 000 km 4.700.000.000 orjinal **(0212) 643 63 25**

1984 **Model** LPG'li Kartal 700.000.000 **Tel: (0312) 425 63 20**

NAKLİYECİLER

ÖNDER TRANS
Tel: (0216) 370 48 22
(0216) 441 81 52
Şehir içi, şehirlerarası, modern, sigortalı, ambalajlı ev taşımacılığı

DOĞUŞ NAKLİYAT
TEL: (0216) 361 10 45 -384 34 95
(0212) 202 60 62
Şehir içi şehirler arası Güvenilir, emniyetli, ambalajlı Evden eve nakliyat indirimli

GÜNEYDOĞU
(0216) 362 47 12
Şehiriçi şehirler arası taşımacılık

MİROĞLU NAKLİYAT
Tel: (0216) 445 14 49
(0216) 445 96 57
Şehiriçi şehirler arası nakliyat

ANADOLU- (0216) 445 35 59
Şehiriçi, şehirlerarası taşımacılık

SARAÇOĞLU NAKLİYAT
Tel:(0216) 489 87 92
(0216) 489 87 93
Şehiriçi şehirler arası nakliyat

METRO NAKLİYAT
Tel: (0 216) 302 40 56
(0216) 302 50 97
Şehiriçi şehirler arası nakliyat

HOROZ NAKLİYAT
TEL: (0216) 371 45 86 - 87
(0216) 352 17 22
Evden eve nakliyat San. Tic. Ltd. Şti.

SADIKOĞLU
Tel: (0216) 370 78 10
(0216) 441 21 29
(0212) 211 41 33
Evden eve taşımacılık, şehiriçi, şehirlerarası güvenli taşımacılık 24 saat hizmetinizdeyiz.

DOĞU NAKLİYAT
Tel: (0212) 201 13 84
(0216) 361 21 23
Şehir içi - şehirler arası ambalajlı sigortalı

ÖRDEKÇİOĞLU
TEL: (0216) 353 21 20
Evden eve şehiriçi ve şehirler arası nakliyat.

BARIŞ NAKLİYAT
Tel: (0216) 380 72 52
(0216) 463 28 53
Şehir içi şehirler arası modern sigortalı ev taşımacılığı

TEMİZLİK HİZMETLERİ

ŞENPAK
Temizlik Hizmeti ve Halı Yıkama
Tel: (0216) 399 29 78

TEMİZLİK ŞİRKETİ
Avcılar-Bahçelievler'de
Tel: 0212 505 75 80

EZGİ *DANIŞMANLIK*
Hasta bakıcıları, çocuk bakıcıları
dadılar, hemşireler, güvenlik görevlileri villalara evli eşler, gündelikçi elemanlar referanslı verilir. Şoförler gönderilir. Her türlü iş yerlerine referansla elemanlar gönderilir.
TEL: (0212) 596 06 02
(0533) 324 81 50

ANKA REKLAM AJANSI
Matbaa, Baskı, Promosyon işleriniz için, en yüksek kalitede en uygun fiyatlar
Tel: (0212) 217 51 14-18
(0212) 213 61 66

Çerçeveli ve seri ilanlarınız için
ZİN AJANS
Tel:(0212) 225 53 47
Fax:(0212) 296 87 91
Tüm Gazete ve Dergilere
Reklam ve İlan Alınır

ELEMAN ARANIYOR

Trikoya, mekanikçiler, romöyözcüler, overlokçular, ortacılar
TEL: (0 212) 244 45 65 / 224 85 45

Trikoya usta remayözcü aranıyor.
Kumkapı Tel: (0212) 638 56 56

Örme ve Dokumada Kumaş Üzerine Kalıplarınız çıkartılır.
TEL: 0542 616 17 25

Seri ilanlarınızı verebileceğiniz REKLAM AJANSLARI

ÖZLEM AJANS (0212) 425 63 33
DOĞAN AJANS (0216) 309 88 64
MEDYA 2000 (0212) 212 58 79
GREN AJANS (0212) 557 74 65
ÖZGEN AJANS (0212) 210 80 47
ZİN AJANS (0212) 225 53 47
(0212) 296 87 91
ANKA AJANS (0212) 213 61 66

Sinema salonlarında bu yaz romantizm fırtınası kopuyor

Zerdali güzeli gözler

Ali ERDEN

Yaz dönemi sinemaseverler için bir durgunluk dönemidir genelde. Erotik, romantik ve şiddet yüklü filmlerin ağırlıkta olduğu bu sıcak haftalarda kışın perde bulma şansı bulamayan sanatsal değeri yüksek filmleri de izleme fırsatı bulabiliyor sinemaseverler. Bu hafta sizlere iki filmi iç içe değerlendirerek sunmak istiyorum.

Kimin rüyası?..

1980'li yıllarda çarpıcı ve özel yönetmenlerimizden biri olacakken birdenbire ortalardan kaybolan (en azından buralara uğramayan) İngiliz Hugh Hudson, Kuki Gallmann'ın özyaşam hikâyesiyle dönüyor, "I Dreamed Africa-Rüyamdaki Afrika"yla... Beyazların uzaklara, Afrika'ya ilgileri hiç bitmeyecek gibi üstü soslanmış romantizmlerle birlikte. İster temiz, isterse başka duygularla olsun; hep kendi bakış açıları olacak. Beyazlar, kara kıtaya her zaman kan ve acı götürdüler. İliklerine kadar sömürdükleri Afrika kıtasını terk ettiklerinde geride kan ve iç savaş bıraktılar hep. Kimden ve nereden gelirse gelsin beyaz mistisizmi ve bakışlarına kuşkuyla bakmalıyız. "Chariots of Fire-Ateş Arabaları", "Tarzan, The Greystoke" ve "Revolution-Devrim" filmleriyle anımsanan yönetmen Hudson, yanına Kim Basinger ve Vincent Perez'i alarak yeni bir Afrika romantizminin peşine düşüyor. Bir trafik kazasından sonra hayatın anlamını sorgulayan Kuki'nin evlenip Kenya'ya gidişini izleyen kamera, genç kadın gibi Afrika'nın vahşi doğasına, hayata, insanlara tanıklık eder. Hudson'ın gerçekten etkileyici bir sinema dili var. Onun felsefi boyutlu "Tarzan" filmini görenler bu filmdeki görsellikle büyülenecekler. Atletizme adanmış "Ateş Arabaları"nda Vangelis'in o müthiş müziklerini çok iyi kullanan Hudson, bu son filminde de Fransız Maurice Jarre'dan destek bulmuş. Sonuçta Hudson'ın filminden fazla bir şey beklememek gerekli, ama sonuçta kameranın arkasında bir usta var. Hitchcook'un "Gizli Teşkilat"ta oynattığı sarışını Eva Marie Saint'i bu filminde sinemaseverler olgun haliyle izleyecekler.

FİLMİN KÜNYESİ

Filmin adı	: Rüyamdaki Afrika
Yönetmen	: Hugh Hudson
Senaryo	: Paula Milne
Oyuncular	: Kim Basinger, Vincent Perez, Eva Marie Saint
Yapım	: Columbia filmi (2000)

Hollywood'un bitmek bilmeyen Afrika romantizmi bu kez Kim Basinger ile beyazperdeye düşüyor.

'Terk etmedi kalbin beni...'

Aktris-yönetmen Bonnie Hunt, "Return to Me-Kalbim Seninle" adlı aşk filmiyle buluşuyor sinemaseverlerle. Sinema meraklıları Hunt'ı, Darabont'un bir hapishane filmi "The Green Mile-Yeşil Yol"da Tom Hanks'in karısı Jan rolüyle anımsarlar. TGRT'de yayımlanan X-Files-Gizli Dosyalar" dizisindeki David Duchovny'yle birlikte romantik filmlerin vazgeçilmez oyuncularından olmaya aday Minnie Driver'ı bir araya getiren "Kalbim Seninle" tam da adına yakışır bir film; mistisizmi dumanları üstünde tüttürüyor bu ad... Karısı ölen Chicago'lu Bob, lokantada gördüğü Grace'e tutulur. Filmin en ilginç tarafı, karısı Elizabeth'in kalbini şimdi Grace taşıyor. Kalp hastası Grace, organ nakliyle Bob'un karısının kalbini almıştır. Bonnie Hunt'ın filmi gerçekten karmaşık ve eğlenceli. Norman Jewison'ın başyapıtı "FIST-Kamyoncu" filminde unutulmaz görüntülere imza atan Macar asıllı Laszlo Kovacs bu filmde 'hafif' takılmış. Filmi izlerken, eşsiz Edip Akbayram'ın bir başyapıt olan son albümündeki unutulmaz bir şarkısının sözleri düşüyor dilinizden: Zerdali güzeli gözlerinle bak bana/.../ Gülden nazik ellerini uzat bana/.../ Baldan tatlı sözlerinle gül bana... Bu postmodern dünyada hâlâ âşka inananlara ve âşık olanlara iyi gelebilir bu film.

e-posta: alimerden@hotmail.com

FİLMİN KÜNYESİ

Filmin adı	: Kalbim Seninle
Yönetmen	: Bonnie Hunt
Senaryo	: Bonnie Hunt-Don Lake
Müzik	: Nicholas Pike
Oyuncular	: David Duchovny, Minnie Driver, Robert Loggia
Yapım	: MGM filmi (2000)

Ahmet SONER

'Merhaba' sinema

Dört kişilik bir ekip, sinema salonu olmayan il ve ilçelerimizde açık hava gösterileri yapmak amacıyla yollara düşmüş. Kutlanmaya değer bu idealist çaba, her yerde yetkililer tarafından kuşkuyla karşılanmış. Çeşitli bahaneler yaratılarak gösteriler askıya alınmış, filmler incelenmiş, "bugün git, yarın gel" zihniyeti ile başvurular günlerce bekletilmiş.

Ancak iki yerde gösterim yapılabilmiş, Tatvan ile Batman'da. Sonuncusu şehir stadında gerçekleştirilmiş. Ekip şu anda Tunceli'deymiş, beş gündür izin verilmesini beklemekteymiş. Sırada Bingöl, Karlıova ve Muş organizasyonları varmış.

Bu kadar ince elenip, sık dokunduğu için filmleri merak ettim. Acaba "Yol", "Sürü", "Duvar" gibi filmleri mi turneye çıkarmışlardı?

Hayır, sözkonusu filmler "Eylül Fırtınası", "Güle Güle", "Güneşe Yolculuk" ve "Yara" adlı, dördü de geçtiğimiz aylarda gösterime girip ilgi toplayan filmlerdi. Bu filmler hakkında yasaklama kararı yoktu. "Güneşe Yolculuk" ise aylarca Diyarbakır ve Van'da gösterilmişti.

Kardeşliği, dostluğu, arkadaşlığı, dayanışmanın güzelliğini dile getiren bu filmler yetkili çevreleri neden rahatsız ediyordu? Yoksa onlar barıştan yana değiller miydi?

12 Eylül 1980 darbesini bir çocuğun bakış açısından eleştiren "Eylül Fırtınası" yetkililere göre sakıncalıydı. Filmin yönetmeni Atıf Yılmaz, Yılmaz Güney'in ustasıydı. Başrolde oynayan Tarık Akan ise hem Barış Derneği davasından yargılanmıştı, hem de "Yol", "Sürü", "Maden", "Demiryol" ve "Ses" gibi radikal filmlerde oynamıştı. "Yara"da düzene muhalif sanatçılardan Halil Ergün ile Nur Sürer oynuyordu. Duygusal bir güldürü olan "Güle Güle" adlı film de ÖDP'nin toplantılarına katılan Metin Akpınar vardı. Üstelik filmin yönetmeni Zeki Ökten, Yılmaz Güney'in asistanıydı ve Güney hapisteyken "Sürü" ile "Düşman"ı çekmişti.

Yetkililere göre bu filmler "solcu" filmlerdi. Onlara kalsa, başta HADEP olmak üzere bütün sol ve sosyal demokrat partiler kapatılırdı.

Bu durum karşısında bir kıyaslama yapmak gerekiyor. Acaba turneye "Minyeli Abdullah", "İskilipli Atıf Hoca", "Bize Nasıl Kıydınız" ve "Sürgün" adlı filmlerle çıkılsaydı, yetkililerin davranışı nasıl olacaktı dersiniz? İzin işlemleri beş dakikada çözümlenirdi, çaylar-kahveler-yemekler ısmarlanırdı, turneciler el üstünde tutulurdu. Zaten bu filmler yıllardır Türkiye'nin her tarafında haremlik-selamlık yöntemiyle gösteriliyor. Hiçbir engelleme olayı duyulmadı.

Oysa bizim idealist ekibi bu bu işten caydırmak için ekonomik ambargo uygulanıyor yetkililer tarafından. "Üç-beş gün oyalarsak dayanamazlar, bırakıp giderler" diye düşünüyorlar. Ayrıca bugün bu gösterilere izin verecek olurlarsa, gelecek ay başkalarının da daha başka filmlerle çıkıp geleceklerinden korkuyorlar.

Ankara Birlik Tiyatrosu'ndan Gül Göker'in "Merhaba Sinema" adlı bu girişiminden yeni haberim oldu. 4 Ağustos Cuma günü Cumhuriyet'te okumuştum bu konudaki bir haber yazısını. O yazıda Gül Göker'in ağzından şu sözleri duymuştum: "Terörden bıkmış kentlerde insanlara ücretsiz sinema zevkini tattırmak isterken olmadık engellerle karşılaşıyoruz."

Aynı haberde Bismil Kaymakamı'nın Gül Göker'e söylediği sözler de çok ilginçti: "Bize bir hafta önce kurşun atan insanları biz bugün belediye de olsa muhatap almayız." Kaymakam, yerel seçimi açık farkla kazanan Bismil Belediye Başkanı için böyle düşünüyor. Hele Diyarbakır, Siirt, Van gibi illerde çok açık arayla kazanan başkanlara ne gözle bakıldığı apaçık ortada değil mi?

1995 yılında Avrupa'da tanıdığım Gül Göker, inancı, kararlılığı ve inadıyla bu sorunu da çözer bence.

Gül Göker ve ekibine uzaktan da olsa başarılar diliyorum.

Hanks Mendes'in yeni filminde

İSTANBUL - "Amerikan Güzeli"nin yönetmeni Sem Mendes, Tom Hanks'in başrolde oynayacağı 1930'larda geçen bir filmle sinemaya geri dönecek. Senaryosu David Self tarafından kaleme alınacak "The Road to Perdition" adlı filmin çekimlerine gelecek yılın ilk aylarında başlanacak. Mendes, "Amerikan Güzeli" ile "En İyi Yönetmen Oskarı"nı aldıktan sonra Londra'da tiyatro yönetmenliği mesleğine dönmüştü. Filmin hikayesi, yazarlığını Max Collins, çizerliğini Richard Piers Rayner'ın yaptığı bir çizgi romandan alındı. Filmin çekimlerinin başlamasına aylar kalmasına karşın film eleştirmenleri filmin gişe başarısı kazanacağı yorumu yapıyorlar.

Kovboylar uzaya gitti

"Vahşi Batı"nın kovboyu Clint Eastwood, Amerika'da gösterime giren "Space Cowboys" filmiyle uzay kovboyu oldu. Clint Eastwood'un hem yönetip hem oynadığı "Space Cowboys - Uzay Kovboyları" filmi aynı zamanda eski oyuncuları da biraraya getirdi. NASA'nın desteğiyle çekilen filmde Tommy Lee Jones, James Garner ve Donald Sutherland rol alıyorlar. Film, hava kuvvetlerinden uzun yıllar önce emekli olmuş ve sonunda uzay boşluğuna gitme şansı yakalamış dört yaşlı test pilotunun hikayesini anlatıyor.

Tommy Lee Jones — Clint Eastwood — James Garner — Donald Sutherland

Cumhuriyet Kitap Kulübü Urfa'da

URFA - İlgisizlik nedeniyle kitap evlerinin kapandığı Urfa'da Cumhuriyet Kitap Kulübü 5'inci şubesini açtı. Kitap kulübü sahibi Halef Eren, bölgede ilk olarak Urfa'da faaliyete geçmelerini, şehrin Mezopotamya'nın ilk medeniyetlere ev sahipliği yapmasına bağladı.

Eren, kitap seçiminde tek yanlı davrananların dar çerçevede kaldıklarını belirterek, farklı yayınların okunmasının gerekliliğine vurgu yaptı. Halkın kitaplara ilgi göstermemesini maddi sorunlara bağlayan Eren, kitap okumanın temel ihtiyaç olarak görülmesiyle sorunun ortadan kalkacağını belirtti. Eren, kitap kulübünün ilgi göreceğini umduğunu ve genişletmeyi hedeflediklerini söyledi.

MEŞHUR DAĞITIM'dan
HERKESE 2000 YILI HEDİYESİ

Bütün dünya ***İsa Mesih***'in 2000. Doğum yıldönümünü kutlamaktadır. Biz de bu kutlamaya, ***İsa Mesih***'in sözünü, yani ***İNCİL***'i isteyen herkese hediye ederek katılıyoruz. Özel 2000 baskılı ***ÜCRETSİZ İNCİL*** için bizi arayınız.

Tel	: (0 216) 334 24 68-(0 212) 259 63 26 (Hafta içi hergün 10.00-18.00 arası)
E-Mail	: ikibin_incil@hotmail.com
ANKARA	: C.C. 700 Küçükesat, 06660-06
E-Mail	: promo@turk.net
İZMİR	: P. K. 400, Pasaport
E-Mail	: incil@gmx.net

soluk bıraktırılmış renkleri canlandıralım

Mezopotamya Kültür Merkezi (MKM), gelenekselleştirmeyi amaçladığı
"1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ"
konulu karma resim sergisine birer çalışma ile katılmanızı bekliyoruz.

Başvuru Tel:
(0212) 251 85 06-07 - Fax: (0212) 251 86 06

2 BİNDE Yeni Gündem

11 AĞUSTOS 2000 CUMA YIL:1 SAYI:78 www.yenigundem.com

Ada Basın ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti. adına İmtiyaz Sahibi **Mehmet Emin Yıldız**
Genel Yayın Yönetmeni **Ragıp Zarakolu** Sorumlu Yazıişleri Müdürü **Erdal Taş**
Haber Müdürü **Memet Özbey** İstihbarat Şefi **İrfan Uçar** Ankara Temsilcisi **Yurdusev Özsökmenler**
Diyarbakır Temsilcisi **Mevlüt Bozkur** Adana Temsilcisi **Hayrettin Çelik**

Yayın Danışma Kurulu

Ayşe Düzkan Işık Yurtçu **Mıgırdiç Margosyan** Varlık Özmenek **Hüseyin Aykol** İsmail Göldaş
Tarık Ziya Ekinci Muhsin Kızılkaya **Mehmet Metiner** Veysi Sarısözen

Satış-Dağıtım: Hıdır Ateş Tel: (212) 237 08 48 Fax: 238 72 63 **Reklam:** Duygu Öcal Tel: (212) 679 75 51
Fax: (212) 679 75 56 **Adres:** Talimhane-Kocatepe Mah. Şehit Muhtarbey Cad. 65/1 80090
Taksim/ İstanbul Tel: (212) 250 90 53 - 54 **Dağıtım:** Biryay **Baskı:** Aspaş

FINDIK İŞÇİLERİNİ BİR DE DAHA FAZLA KAZANMA HIRSINA KAPILAN DAYIBAŞLARI VURUYOR

İşçinin kurdu dayıbaşı

Günlerce iş bekleyen fındık işçileri, gelirken getirdikleri yiyeceklerle idare etmeye çalışıyor. Ekmek pişiren kadınların etrafına biriken çocuklar, sıcak ekmekten bir parça alma mücadelesi veriyor.

Fındık işçileri, dayıbaşlarının insafına terk edilmiş... İşler başlamadan getirilen işçiler, günlerce "cepten yiyerek" iş bekliyor. Dayıbaşları arasındaki rekabet, birçok işçinin hiç çalışmadan geri dönmesine neden oluyor

Fındık bahçelerinde çalışmak üzere bölge illerinden gelen işçilerin yaşadıkları sıkıntıların büyük bir kısmı, dayıbaşı adı verilen aracıların kâr hırsından kaynaklanıyor. Daha çok iş alarak, daha çok işçiden komisyon alma telaşına düşen dayıbaşları arasındaki rekabet, işçi ücretlerinin düşürülmesine de neden oluyor.

Adapazarı ve ilçelerindeki fındık bahçelerinde çalışarak, bir kaç kuruş para kazanma umuduyla yollara düşen işçiler, dayıbaşlarının insafına terk edilmiş. Dayıbaşının görevi, bahçe sahipleri ile işçi arasında aracılık yapmak bir anlamda. Ücreti, ödeme zamanını, çalışma koşullarını hep dayıbaşı konuşur bahçe sahipleriyle. İşçiye iş, bahçe sahibine de işçi bulur. Karşılığında da işçiden yüzde 5 ile 10 arasında değişen komisyon alır. Bahçe sahibi ise 10-15 işçi başına iki yövmiye fazladan verir. Bu para işçileri çalıştıran çavuşlara verilir. Çavuşlar da dayıbaşının adamıdır, çalışmadan para alırlar. İşçiler de bazı dayıbaşları da son yıllarda "Dayıbaşı'lık müessesesi"nin yıpratılmasından şikayetçi. 13 yıldan beri dayıbaşılık yapan Hüseyin Karaaslan'a göre, "bir baltaya sap olamayanlar"ın işin içine girmesiyle işçilerin mağduriyetleri başlamış. Karaaslan şöyle konuşuyor: "Memlekette iş yok. Okumamış, bir sanatı olmayan insanlar bu işten kolay para kazanıldığını düşünerek dayıbaşılık yapmaya başlıyor. Bu adamlar, çoğu zaman işçiyi kandırarak onların ellerindeki üç beş kuruşu da alıyor. İşçiyi zamanından önce getirip buralarda perişan ediyorlar. Çoğu zaman da işçileri burada terk edip gidiyorlar."

İşçiler kandırılıyor

Dayıbaşılarla ilgili en güncel sıkıntı da rüşvetle ilgili. Son günlerde iki kişinin Karasu ve Kocaali'de rüşvetle iş bağladığını söyleyen Karaaslan'ın iddiaları şöyle: "Batman ve Şırnak'tan iki tane dayıbaşının geldiğini duyduk. Bu adamlar bahçe sahiplerine döviz vererek işi alıyorlar. Parayı alan bahçe sahibi de önceden verdiği sözü unutuyor. İşçiler de eski dayıbaşı da mağdur oluyor."

Karaaslan'ın söylediklerine göre bu iki dayıbaşı, her bahçe sahibine 200 ile 400 dolar arasında para dağıtıyor. Karaaslan'a göre önümüzdeki yıl işçilerin çoğu bu iki dayıbaşı ile çalışmak isteyecek; ancak daha fazla mağdur olacaklar. "Çünkü bugün bunu yapan insanın yarın ne yapacağı bilinmez" diyor Karaaslan.

İşçiler de dayıbaşı sayısının artmasıyla birlikte rekabetin arttığını belirterek, dayıbaşlarının ceplerine daha fazla para atmak uğruna işçiyi perişan etttiğini anlattılar.

■ HABER: YEKTA KILIÇ / FOTOĞRAFLAR: VEYSİ POLAT

Siverek'in Maradonası... Yaklaşık bin kişinin yaşadığı 'fındıkzede kenti'nin Maradonası Siverekli Hemo Kocaali'de yaşadıkları sorunlar onu ilgi lendirmiyor; lastik ayakkabısı ve şalva rıyla top koşturan Hemo, objektifimiz görünce 'dağılın' diye arkadaşlarını uya rıyor ve başlıyor artistik hareketler...

● DAYIBAŞI DA MEMNUN DEĞİL

Bu işten zengin olunmaz

Dayıbaşları, işçilerin yevmiyelerinden yüzde 5 ile 10 arasında değişen oranda pay alıyor. Bu yıl 100 civarında işçi getiren Hüseyin Karaaslan da uzun bir süreden beri bu işi yapıyor. Dayıbaşılığın çok fazla para kazandırmadığını söyleyen Karaaslan'ın, bu yıl getirdiği 100 işçiden bir ayda kazanacağı para yaklaşık 1.5 milyar lira.

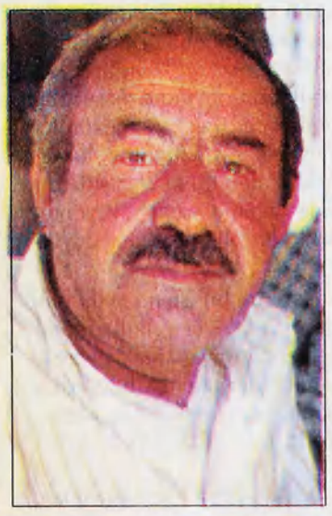

→ *İşçiler neden buraya geliyor?*

Buranın insanı çalışmaz. Çünkü adamların ihtiyacı yok. Burada bir ton fındık alacak olan ağaç sahibinin havasından geçilmez. Bir ton fındık sahibi bile amele tutar. Bir de memleketimizde çalışsak, işverenden para alamayız. 5 gün çalışırsın, o yevmiyeyi bir iki ay alamazsın. Aldığında ise zaten paranın kıymeti kalmaz. Burada paramızı alıyoruz. Ayrıca bizim işçiler, fındık toplama işini daha fazla seviyor. Çünkü gölge altında çalışıyor.

→ *Seçer misiniz, işçileri?*

Sadece genç, takati yerinde işçiler getirmiyorum. Aile getiriyorum. Yaşlısı da çocuğu da gelmek istiyor. Biz 'gelmeyin' diyoruz ama başka çareleri yok. Herkes gelmek istiyor. O yüzden de benim işimi yapan kötü niyetlilerin eline düşüyorlar.

→ *Ne kadar para kazanıyorsunuz?*

Yüzde 5 ile 10 arasında komisyon alıyorum. Sezon başında umutla insanlarla anlaşıyorum ancak benim de hesaplarım tutmuyor. Genelde ben borçlu kalıyorum. 7 gündür buradayım. Otelde yatıyor, lokantalarda yemek yiyorum. Bu yıl masrafım 250 milyonu geçti. Bu işten zengin olunmaz.

ÇEÇEN Çocukların Gözüyle Savaş

İnsan Hakları İzleme Komitesi üyeleri, İngüşetya'daki Çeçen mülteci kampında çocuklardan "Çeçenistan'daki savaşta ne gördüm?" temasıyla resimler çizmelerini istedi. Çocukların, Grozni'nin bombalanmasını, sokaklardaki çatışmaları, ölümü, kaosu, yıkımı ve İngüşetya'da mülteci olarak başladıkları yeni yaşamlarını anlatıkları çizimler, komitenin internet sayfasında yayınlandı. Komite üyelerinden birinin sitede yer alan izlenimi ise şöyle:

Rus savaş uçakları Çeçen başkentini harabeye çevirirken, Çeçen çocuklar, karanlık ve dondurucu bodrumlarda aylarca beklediler. Yalnızca sürekli patlamalar vardı; ne su, ne elektrik, ne de yiyecek bulunabiliyordu. İngüşetya'daki mülteci kamplarında çocuklar, kış boyunca aşırı soğuklara maruz kaldı; Çeçenistan'ı bombalamaya giden savaş uçaklarını gördükçe de ağlamaya başladılar. Birçok çocuk yetim kaldı. Bazıları ise doğrudan kurban oldu. Bir hastanede beş yaşında bir kız çocuğuyla karşılaştım. Bir ailenin hayatta kalan tek üyesi olan bu çocuk kangrene dönüşmüş şarapnel yaralarıyla yatağında kıvranıyordu.

Çeçen çocuklar, bombardıman günlerini çizdi.

Bir gün mültecilerle röportaj yaparken küçük güzel bir kız yanıma geldi ve bana İngilizce sordu: "Merhaba, adın ne?". Çok az İngilizce biliyordu; ona İngilizce dil kasetleri vermeye karar verdim. Birkaç gün sonra ayrılacaktım, o sırada Meryem bana Rusça bir mektup yazdı. Mektupta şunlar yer alıyordu: "Okul yılı ne güzel başlamıştı. Okula gidiyordum ve müzik ve İngilizce'den çok hoşlanıyordum. Ama bir gün herşey bitti. İngüşetya'da mülteci olduk. Okulumu çok özlüyorum. Peter, Amerika'ya gittiğin zaman lütfen tüm çocuklara rica et; Putin'e mektup yazsınlar ve Çeçenistan'daki savaşı bitirmesini, sivilleri ve özellikle de çocukları öldürmemesini istesinler."

● BERDEL YÜZDE 99 AZALDI

Siverek'te töre değişiyor

Siverek, "namus" cinayeti, akraba evliliği ve berdel gibi çağdışı gelenekleri terketme aşamasında.

Siverek Belediye Başkan Yardımcısı Mehmet Akçiçek, Belediye Kültür ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü'nün "Geleneklerde Değişim" adı altında bir anket düzenlediğini söyledi. 15 kişiden oluşan 3 ekip ve basın mensuplarının desteğiyle yapılan ankette, 3 bin 678 kişiyle yüz yüze görüşme yapıldı. Akçiçek, amaçlarının dünyadaki tüm gelişmelere rağmen, bölgede bir türlü değişmeyen çağdışı geleneklerin son durumunu ortaya çıkarmak olduğunu ifade etti. Anketin son 2 yıldaki gelişmelere göre yapıldığını belirten Akçiçek şunları söyledi: "Buna göre berdel (kız takası) olayı sadece 2 ilede görüldü. Bu konuda yüzde 99 oranında azalma var. Akraba evliliklerinde ise yüzde 50 azalma olmuş. Kan davalarında yüzde 80 azalma var. Kulaktan dolma yöntem ve bilinmeyen bitkilerle tedavider vazgeçildiği, genç kızların da tanışarak evlenmek istedikleri ni de belirledik." Akçiçek, çağdışı geleneklerin azalmasınd televizyon ve gazetelerin yaptığı eğitici haberlerin büyük rolü olduğunu da sözlerine ek ledi. ■ SİVEREK

MERSİN BİRİKİM DERSHANELERİ

"BİLGİSİZ BİRİKİM BİRİKİMSİZ BİLGİ OLMAZ"

MERSİN BİRİKİM DERSHANESİ

Bilgiyi Birikime, Birikimi Başarıya Dönüştürüyor.

Hastane Caddesi Merin İşmerkezi Karşısı No. 56 Mersin
Tel. 0324. 336 86 68